

Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner

Andre publikasjoner fra NIBR:

NIBR-rapport 2002:10

**Utbyggingsøkonomi og
markedsutsikter**
Analyse av utbyggings-
prosjektet Gjersrud/Stensrud
139 sider. Kr 250,-

NIBR-rapport 2002:2

**Arbeidsmarkedet i tre
Finnmarksregioner**
155 sider inkl. vedlegg. Kr
250,-

NIBR prosjektrapport 1999:12

**Bosetting og flytting i Troms
og Harstad**
71 sider inkl. vedlegg. Kr.
195,-

Publikasjonene kan bestilles
fra NIBR:
Postboks 44, Blindern,
0313 Oslo
Tlf. 22 95 88 00
Faks 22 60 77 74
E-post til
berit.willumsen@nibr.no
Se også NIBRs hjemmeside
www.nibr.no

Dag Juvkam

Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner

NIBR-rapport 2002:20

Tittel: **Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner**

Forfatter: Dag Juvkam

NIBR-rapport: 2002:20

ISSN: 1502-9794
ISBN: 82-7071-400-3

Prosjektnummer: 1840
Prosjektnavn: Bo- og arbeidsmarkedsregioner

Oppdragsgiver: Kommunal- og regionaldepartementet

Prosjektleder: Dag Juvkam

Referat: Funksjonelle bo- og arbeidsmarkedsregioner danner geografiske områder med begrensede interne reiseavstander, der avgrensningen er knyttet til forholdet mellom bosted og arbeidssted. I dette arbeidet har Norge blitt inndelt i 161 slike regioner. Kommunene utgjør grunnenhetene for inndelingen.

Sammendrag: Norsk og engelsk

Dato: Desember 2002

Antall sider: 238

Pris: Kr 250,-

Utgiver: Norsk institutt for by- og regionforskning
Gaustadalléen 21, Postboks 44 Blindern
0313 OSLO

Telefon: 22 95 88 00
Telefaks: 22 60 77 74

E-post: nibr@nibr.no
Vår hjemmeside: <http://www.nibr.no>

Trykk: Nordberg A.S.

Org. nr. NO 970205284 MVA
© NIBR 2002

Forord

Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner, er som tittelen sier en presentasjon av en regioninndeling. Den deler landet i 161 bo- og arbeidsmarkedsregioner, hvorav 65 består av kun én kommune. Arbeidet er finansiert av Kommunal- og regionaldepartementet. I departementet har en gruppe bestående av Pål Erik Holte, Inggard Sundt, Bjørn Barvik og Vidar Jensen fulgt arbeidet. Regioninndelingen har vært ute til høring i fylkeskommunene. Kartet som viser inndelingen har blitt laget ved Transportøkonomisk institutt.

Oslo, desember 2002

Ove Langeland

Forskingssjef

Innhold

Forord	1
Tabelloversikt	3
Figuroversikt	3
Sammendrag	4
Summary	12
1 Inndelinger i bo- og arbeidsmarkedsregioner	21
1.1 Innledning	21
1.2 Formål	21
1.3 Begrepsgjennomgang	22
1.3.1 Regionbegrepet	22
1.3.2 Bo- og arbeidsmarkedsregioner	24
1.3.3 "Bo- og serviceregioner"	27
1.3.4 Bo-, service- og arbeidsmarkedsregioner	28
1.4 Normative funksjonelle regioninndelinger	28
1.4.1 SSBs "Inndeling i arbeidsmarkedsregioner 1988"	28
1.4.2 Økonomiske regioner	30
1.4.3 "NIBR 11"	33
1.4.4 Inndelinger som er initiert på lokalt og regionalt nivå	34
1.5 Funksjonelle pendlingsbaserte regioninndelinger	35
1.5.1 Svensk regioninndeling	35
1.5.2 Agglomerativ regioninndeling	36
1.6 Tidsserier og endringsstabilitet	36
1.7 Regioninndelingers begrensning	38
1.8 Kommunekarakteriseringer	39
1.8.1 SSBs sentralitetsinndeling	39
1.8.2 "NIBR 16"	40
1.8.3 Helvigs kommunetypifisering (1994)	41
1.9 Oppsummering	42
2 Metodikk	43
2.1 Innledning	43
2.2 Modell med sentralstedshierarki og pendling	43
2.3 Modell med sentralstedshierarki og reiseavstands-kriterier	45

2.4	Modell basert kun på pendling	46
2.5	En kombinert pendlings- og reiseavstandsmodell.....	48
2.6	Inndelingskriterier	49
2.7	Pendlingsdata for 1990 og fjerde kvartal 2000	51
3	Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner.....	53
3.1	Inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner	53
3.2	Forskjell på inndeling med data fra 1990 kontra 2000...59	59
3.3	Statistisk presentasjon av regionene.....	59
	Litteratur	62
Vedlegg 1	Statistisk grunnlag for bo- og arbeidsmarkeds- regionene	64
Vedlegg 2	En underinndeling av Osloregionen.....	208
Vedlegg 3	Ukependlingsomland.....	214
Vedlegg 4	Sammenligning av SSBs inndeling fra 1988 og ny inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner	217
Vedlegg 5	Inndeling uten enkeltstående kommuner.....	235

Tabelloversikt

Tabell 3.1	<i>Antall kommuner i bo- og arbeidsmarkedsregionene.</i>	
	<i>Landsdel</i>	60

Figuroversikt

Figur 3.1	<i>Bo- og arbeidsmarkedsregioner.....</i>	58
-----------	---	----

Sammendrag

Dag Juvkam

Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner

NIBR-rapport 2002:20

Hovedsiktemålet med dette arbeidet er å etablere en ny inndeling av Norge i bo- og arbeidsmarkedsregioner. Bo- og arbeidsmarkedsregionene danner geografiske områder med begrenset intern reiseavstand, der avgrensningen er knyttet til forholdet mellom bosted og arbeidsplasser. Vi har valgt å avgrense i forhold til om det på den ene side enten er markert pendling inn til et sentrum eller mellom de geografiske grunnenhetene en benytter, eller på den andre side er en så kort reiseavstand mellom grunnenhetene at slik pendling er lett gjennomførbar hver arbeidsdag. I inndelingen plasseres hele kommuner i regionene.

I Norge har inndelinger av landet i bo- og arbeidsmarkedsregioner tradisjonelt vært dominert av reisetidskriterier. Dette har vært nødvendig for å etablere en landsdekkende regioninndeling, ettersom det stort sett har vært større byer som har mottatt det meste av pendlingen. Ved avgrensning av storbyomland har en i større grad benyttet pendlingsinformasjon for bl.a. å kunne skille mellom nærliggende byer.

I dette arbeidet har vi forsøkt å se pendling og reisetid i sammenheng, der pendling har vært hovedkriteriet, mens reisetid har vært justeringsgrunnlaget for sammenslåing til regioner, og i tillegg har gitt en yttergrense for hvor langt ut fra sentrene en vil strekke regionene. Den ytre grensen er satt ut fra betraktninger av når en går over fra dag- til ukependlingsomland.

Om kommune som geografiske grunnenheter

Vi har benyttet kommune som geografisk grunnenhet for regioninndelingen. For aggregeringer er kommunene ofte den selvsagte byggeklossen ut fra sin betydning som administrativ enhet. Kommunene kan imidlertid også være nokså problematiske å benytte som grunnenheter;

de utgjør nokså store grunnenheter for regionale inndelinger, enheter som har vokst fram under andre forhold enn dagens, som har fulgt ulike utviklingsforløp og blitt avgrenset ut fra andre sammenhenger enn å være homogene enheter tilpasset forskerbehov. Slike og andre forhold bidrar til at det blir store forskjeller mellom de ulike grunnenhetene. Den minste i folketall har omrent 250 innbyggere, mens den største har over 500 000, de minste i areal har et totalareal på under 40 kvadratkilometer mens den største er på 9700. I forbindelse med regioninndelinger er forskjeller i innbyggertallet normalt av liten betydning, mens konsekvenser av ulikheter i areal er viktig.

Hovedproblemet med kommune som grunnenhet for regionale inndelinger knytter seg til graden av heterogenitet innad. I vår sammenheng vil heterogenitetsproblemet knytte seg til om beboerne i ulike deler av en kommune vender seg i retning ulike sentre (basert på kommunens areal), om beboerne i kommunen vender seg i omrent lik grad til ulike sentre (som kan være størrelsesbasert, men ikke nødvendigvis), og til om en i ulike deler av kommunen har sin korteste reisetid til ulike sentre (basert på kommunens areal). Deler av store kommuner kan dermed havne i en region de ikke naturlig sogner til.

Endringer i kommuneinndelingen, der den større kommuneenheten gir mindre homogenitet kan eksemplifiseres med utviklingen i Tolga og Os. De to kommunene ble slått sammen i den store kommunenesammenslåingsprosessen på 1960-tallet, og delt på ny i den mindre delingsprosessen i 1976-77. Ved delingen av Tolga-Os i to kommuner fikk vi én kommune som orienteres i retning Røros og én i retning Tynset. Hvis Tolga-Os ikke hadde blitt delt, ville dermed regioninndelingen blitt annerledes, der den ferdige inndelingen ville dekke til den større heterogeniteten.

Om pendling

Pendling vil i vår sammenheng si arbeidsreiser over kommunegrenser. Når det skal lages en inndeling som skal dekke hele landet vil enstå overfor en rekke ulike avgjørelser knyttet til pendlingsnivå, reisetid og overlapping mellom regioner. Ved at mye av pendlingen er knyttet opp mot en senterstruktur der større sentre i regelen både tiltrekker seg vesentlig flere pendlere og en større andel av arbeidsstyrken bosatt i omkringliggende kommuner, framstår regioner med stor forskjell i sysselsettingsmessig styrke i båndene til senteret de ses i forhold til.

For sentre som har større omland vil en i tillegg ha den interne variasjonen i pendlingsintensitet, der denne i regelen faller med reisetiden ut fra senteret. Slik vil også graden av tilknytning variere mellom de ulike kommunene som inngår i regionen. For mindre sentre

vil omfanget av tilpendling påvirkes av kommunens størrelse, der senterets omland dermed i noen tilfeller ligger innenfor kommunen mens det i andre tilfeller består av flere kommuner. Vi ser f.eks. at Nord-Fron (Vinstra) framstår med stor tilpendling fra Sør-Fron, men dersom Fron ikke hadde blitt delt på 1970-tallet ville Vinstra ikke framstå som et tilpendlingssenter når pendling knyttes opp mot kommuneinndelingen. I hvilken grad et senter har eller ikke har noe større omland kan dermed ikke avgjøres av pendlingstall alene.

Om reisetid

Reisetid er viktig i forbindelse med bo- og arbeidsmarkedsregion-inndeling dels på grunn av at forbindelsen til et senter reduseres med avstanden fra senteret, der reisetid dermed også antyder om dagpendling er mulig (om ikke nødvendigvis oppnåelig ut fra jobbtilbudet) og dels fordi en øvre reisetidsgrense kan fungere som en grense mot ukependling i en situasjon der en ikke har opplysninger som kan skille ukependlingen fra annen pendling.

Reisetid er et noe mindre presist redskap enn ønskelig ettersom reisetiden til et senter kan variere nokså sterkt innen en kommune, og gjennomsnittsbetraktninger i enkelte tilfeller ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å si om en kommune inngår i en region. Det er behov for skjønn når det gjelder forholdet mellom pendlingsnivå og reisetid i tilfeller der kommuner har mye pendling til flere andre kommuner, eller i gråsoner der pendlingsnivåene er forholdsvis nær nivåene som plassering baseres på.

Om kombinasjonen av grunnenheter, pendling og reisetid

En kan si at jo større en grunnenhet er i areal, desto større vil i regelen den interne variasjonen i grunnenheten være. I vår sammenheng betyr dette at ulike deler av enkelte grunnenheter kan være orientert mot ulike regionale sentre. Forholdet til andre geografiske grunnenheter påvirkes i tillegg av hvordan grunnenhetene er avgrenset i forhold til hverandre. I utgangspunktet ser en for seg at den pendlingen som foregår eller som en mener potensielt kan foregå, vil ha sentrene i kommunene som mål. I områder med mindre sentre er ikke dette nødvendigvis tilfellet; mye pendling kan være rettet mot arbeidsplasser andre steder i kommunen. I slike tilfeller vil da f.eks. justeringer av kommunegrensene mellom to kommuner kunne fjerne en svært stor del av pendlingen. Dette har vi sett i Sogn og Fjordane, der store grensejusteringer de første årene på 1990-tallet førte til at kommuner fikk samlet sine landarealer på én fjordside. Mens det tidligere kunne være forholdsvis stor pendling mellom kommunene, forsvant denne til dels bort i etterkant av grensejusteringene.

I dette arbeidet har vi ment at inndelingen ikke bør gjennomføres uten et element av skjønn. Dette skyldes for pendlingens del den ”støyen” som ligger i forholdet mellom tettsteder og kommunegrenser, der pendlingen til et senter kan fordele seg på to eller flere kommuner, samt at det kan være tilfeldigheter i pendlingsomfanget til ulike kommuner på et gitt tidspunkt. Eksempelet over fra Sogn og Fjordane viser også at kommuneinndelingens påvirkning på registrert pendling er slik at reisetid bør benyttes som et tilleggskriterium der pendlingen er liten kommunene imellom – når pendlingen kan forsvinne ved enkle grensejusteringer mellom kommuner, bør ikke slike justeringer bety at en region forsvinner, men snarere bety at kommuner med kort reisetid seg imellom bør kunne knyttes sammen ut fra nærhet også. Når dette er sagt, er det ingen tvil om at slike forhold kun gjelder der det er et fravær av større sentre. Slik sett kan det også argumenteres for at kun sterke sentre danner bo- og arbeidsmarkedsregioner, mens det øvrige landet bør betraktes som en restkategori. Tar en dette som utgangspunkt vil kort reisetid bortfalle som inndelingsgrunnlag. Ettersom vi har hatt som mål å dele inn hele landet i bo- og arbeidsmarkedsregioner har tanker om restkategorier måtte bortfalle.

Inndelingsarbeidet

I avgrensningen av storbyregionene har vi måttet forholde oss til at storbyer er viktige for sysselsettingen over et mye større geografisk område enn andre sentre. Innenfor dette området danner de kommunene i kortest reiseavstand fra storbykommunene gjerne et forstadsbelte av kommuner med særlig høy pendling til senteret, og som slik sett skiller seg ut fra den øvrige regionen.

I forhold til kommuner lenger ute kan regiontilknytningen bli mindre klar, så lenge alle kommuner kun skal knyttes til en enkelt region:

- Det er ikke alltid klart når et senter bør regnes som et undersenter i et storbyomland og når det bør regnes som senter i en egen bo- og arbeidsmarkedsregion (som Moss eller Askim)
- Med økende reiseavstand fra storbyen blir det mindre klart når en omlandskommune bør legges til en storbyregion og når den bør legges til et mindre senter (som Nord-Odal)
- Det trengs en vurdering av om en vil avgrense dagpendlings- eller ukependlingsomlandet, der et reisetidskriterium skiller de to mulighetene fra hverandre

Når vi har valgt å avgrense dagpendlingsregioner har vi ment at vi for storbyregionavgrensningene har hatt behov for:

- Et element av skjønn for tvilstilfeller
- Vurderinger av både pendling inn til og ut fra kommuner ved tvilstilfeller
- En maksimalgrense for reiseavstand til sentre

De undersentrene som finnes innenfor storbyregionene må vurderes i forbindelse med storbyregionenes ytre avgrensning. Undersentre bidrar til å utvide noen regioner ettersom de skaper ekstra pendlingsmuligheter med kortere reiseavstand enn til regionens hovedsenter. Vi ser f.eks. at Røyken kommune i vel så stor grad framstår som en forstad til Asker og Bærum som til Oslo når pendling legges til grunn.

Selv om de aller fleste kommuner i landet finner sin regionplassering ut fra kriteriesettet, vil det når det kommer til stykket alltid være noen steder der det er tvil om inndelingen. Enkelte regioner kunne vært slått sammen, andre regioner kunne vært delt. Hvor langt skal en strekke reisetiden? Hva gjør en i tilfeller der en kommune som sokner til et bestemt senter, hindrer kommuner som sammen danner en annen region fra å bli sammenhengende?

I visse deler av landet, som for eksempel i Østfold, kan omlandskommuner ha vesentlig pendling i retning flere sentre. Dette betyr at bo- og arbeidsmarkedsregionene i realiteten er overlappende. Om de er overlappende, betyr ikke dette at de dermed bør slås sammen når sentrene selv ikke har vesentlig pendlig seg imellom.

Med Moss ser vi i tillegg et eksempel på en by som har vokst ut over kommunegrensene, slik at pendlingstallene ikke kan benyttes uten å ta hensyn til at de senterrelaterte arbeidsplassene delvis ligger i en nabokommune.

Inndelingen

Vi har vi tatt utgangspunkt i en senterstruktur etablert av Juvkam (2000). Denne senterstrukturen har blitt justert i forhold til pendlingsnivåer i 1990 og 2000. Dette betyr at noen senter har kommet i tillegg, mens flere sentre i andre tilfeller inngår i en og samme bo- og arbeidsmarkedsregion.

Når flere senterkommuner kan inngå i en region skyldes dette en regel der senterkommuner med over 10 % pendling til et større senter legges til dette dersom det ikke danner et eget pendlingsomland. Slik sammenslåing er særlig aktuell når reisetiden mellom sentrene er på under 30 minutter.

Ved utvelging av ekstra senterkommuner har hovedregelen vært at minst 10 % av yrkesbefolkningen i minst én nabokommune bør pendle til kommunen både i 1990 og 2000. En kommune med såpass stor utpendling legges til regionen dersom reiseavstanden inn til senteret er under 75 minutter én veg. Denne reisetidsbegrensningen benyttes som en grense mot ukependling, men kan ikke gjelde absolutt.

Etter den første runden med plassering av kommuner, knyttes en del ekstra kommuner opp mot de etablerte regionene ved at kommuner med minst 10 prosent pendling til en region legges til denne. I tillegg legges kommuner med under 30 minutter reisetid til et regionsenter til regionen.

Kommuner som kan regnes til flere regioner plasseres ut fra pendling til sentrene i regionene, pendling til regionene, pendling fra de andre kommunene i regionen til kommunen og ut fra reiseavstand. Det kan ikke gis noen enkel prosedyre for denne plasseringen.

Kommuner med for lite pendling til noe senter, og med lang reisetid til alle slike regnes sammen dersom reisetiden mellom bokonsentrasjonene dem imellom er under 30 minutter, og vurderes sammenslått dersom reisetiden er under 45 minutter. Der flere kommuner sammen har kort reisetid seg imellom kan større regioner dannes, der hovedtygden av regionen bør nås innenfor en reisetid på en time. Ved vurderingene tas det hensyn til pendlingsnivået mellom kommunene.

Det tas hensyn til andelen sysselsatte i bostedskommunen ved regioninndelingsarbeidet, der en er strengere med reisetidskravene for kommuner med særlig høy andel sysselsatte i bostedskommunen og mindre streng med reisetidskravet der andelen sysselsatte i bosteds-kommunen er særlig lav. Uten denne tilleggsinformasjonen ville antallet regioner vært noe høyere, men endringene ville blitt nokså små, ettersom de fleste kommuner er plassert på grunnlag av de øvrige reglene for inndelingsarbeidet. Regelen gir imidlertid et element av fleksibilitet i situasjoner der rigid inndeling kunne vært uheldig (som når en kommune tydelig er mer knyttet til en der reisetiden er noe større enn til en alternativ kommune).

Når 10 prosent er benyttet som grense for kommunene, har dette sammenheng med at dette er et pendlingsnivå som ofte skiller sentre i distriktsene fra andre kommuner pendlingsmessig. For store sentre er pendlingsnivåene fra nabokommuner ofte vesentlig høyere enn dette. For de største kommunene gir en grense på 10 prosent en god ytteravgrensning mot dagpendlingsomlandet. Her har det likevel blitt følt behov for å markere en yttergrense for omlandet på 75 minutter. Denne grensen er identisk med grensen for storbyenes potensielle

dagpendlingsomland i Standard for kommuneklassifisering 1994 (Statistisk sentralbyrå 1994).

Ved at pendlingsnivået mellom kommunene har gitt den første sammenslåingen av kommuner til regioner, kan det dannes et inntrykk av at pendlingsnivå overstyrer reisetid. Dette er ikke riktig. Stort sett vil kommuner med minst 10 prosent pendling til en annen kommune være en nabokommune av tilpendlingskommunen, der reisetiden er kort. Det som i de aller fleste tilfeller avgrenses er i realiteten altså regioner som kombinerer reisetidskravet og pendlingskravet. Det er i slike tilfeller unødvendig å bruke ressurser på å belyse reisetiden.

Med en pendlingsgrense på 10 prosent er det ytterst sjeldent noe særlig lang reisetid til regionsenteret når senteret ikke er en storby. Også for storbyene er tilpendlingsnivåer over 10 prosent fra en kommune sjeldent når reisetiden går langt ut over en time.

Den regioninndelingen som er etablert vil overfladisk sett kunne minne om Statistisk sentralbyrås inndeling i økonomiske regioner. Det er gjort nærmere greie for inndelingen i økonomiske regioner under 1.4.2. Det er imidlertid nokså klare forskjeller mellom dem: SSBs inndeling danner regioner som ikke krysser fylkesgrensene, mens inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner gjør det. De økonomiske regionene danner ikke en bestemt type region men skal snarere dekke flere hensyn som krever ulike typer regioner, mens denne nye inndelingen danner bo- og arbeidsmarkedsregioner. Inndelingen i økonomiske regioner er ikke en inndeling i funksjonelle regioner, noe bo- og arbeidsmarkedsregion-inndelingen er.

Enkelt sagt er inndelingen i økonomiske regioner en underinndeling av fylkene, der den enkelte regionen består av en eller flere kommuner. Inndelingen bør kun benyttes i de tilfellene der det en har behov for er rene underinndelinger av fylker. I alle andre sammenhenger bør en benytte inndelinger i regioner som ikke begrenses av fylkesstrukturen. Denne inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner er en av de inndelingene som i så fall kan benyttes. Det viktigste er imidlertid at det er samsvar mellom det tema som skal blyses og den inndelingen som benyttes.

Inndelingen deler Norge i 161 bo- og arbeidsmarkedsregioner. Dette gir et gjennomsnitt på 2,7 kommuner per region. 65 regioner består av kun én kommune. Regionene som består av flere kommuner, består dermed i snitt av 3,8 kommuner.

Leserveiledning

Den som primært er ute etter selve regioninndelingen, kan gå direkte fra sammendraget til kapittel 3. Den som ønsker å vite mer om prosessen fram til valg av framgangsmåte i inndelingsarbeidet kan gå til kapittel 2, mens kapittel 1 i hovedsak presenterer utvalgte regioninndelinger fra de siste tiårene.

Den som ønsker utdypende informasjon om regionene, med kommentar til hver enkelt av dem, henvises til vedlegg 1. I alle landsdeler er det en del kommuner som danner egne bo- og arbeidsmarkedsregioner. I Nord-Norge er det mange av dem. I noen tilfeller kan det være greit å benytte en inndeling der alle enkeltkommuner er gruppert sammen med andre kommuner. En slik gruppering presenteres i vedlegg 5. Dette er altså en noe grovere inndeling, men der ingen kommuner er flyttet fra én region til en annen.

Ettersom den inndelingen vi har laget avgrenser regioner der pendlingen er knyttet til dagpendling vil en kommuner med stor pendling til bestemte sentre falle utenfor inndelingen. Dette er særlig påfallende for Tromsø og Harstad. I vedlegg 3 vises derfor disse to byenes ukependlingsomland, slik at den som har behov for å legge alle kommuner med sterk pendling til et senter kan gjøre dette ut fra vedlegget. For personer som er vant til å bruke Statistisk sentralbyrås bo- og arbeidsmarkedsregioninndeling fra 1988 har det blitt laget en sammenligning av de to inndelingene i vedlegg 4. Ettersom Osloregionen er svært stor, vil det for enkelte formål være behov for en underinndeling av denne regionen. En slik underinndeling utgjør vedlegg 2.

En inndeling på et gitt tidspunkt, eller en inndeling sett framover?

En inndeling kan gjøres gyldig for et gitt tidspunkt. En vil i så fall benytte informasjon knyttet opp mot dette tidspunktet. Som alternativ til dette kan en se for seg en inndeling som i utgangspunktet baseres på et bestemt tidspunkt, men der det tas høyde for vegforbedringer som kan forventes å endre dagens mønstre. Det første av disse alternativene vil normalt sett bli foretrukket.

Summary

Dag Juvkam

Defining labour market regions

NIBR Report 2002:20

The aim of this scheme is to establish a new configuration for labour market regions in Norway. Labour market regions are geographical areas with comparatively short internal travelling distances the boundaries of which are determined by the relation of homes to workplaces. The measures chosen to represent these factors are, on the one hand, the presence of substantial levels of commuting to and from a centre or between basic geographical units and, on the other, short distances between these basic geographical units enabling trouble-free commuting on working days. The areas cover entire municipalities.

The division of Norway into labour market regions has traditionally been based largely on criteria related to travel times, which was necessary to establish regions over whole country since most commuting trips were to and from Norway's denser urban areas. Singling out cities and their environs made it easier to use commuting data to differentiate between neighbouring towns.

We attempted for the purposes of this project to examine commuting and travel times as interrelated factors. Commuting was the leading criterion, travel times the adjustment instrument applied for the creation of the regions. In addition, travel time have helped define the limit to the outer borders of the regions measured from the centre. These outer borders are determined at the cut-off point between areas predominated by daily and weekly commuting patterns.

The municipality as a basic geographical unit

The municipality forms the basic geographical unit in the exercise to establish regional borders. However, while the municipality is the obvious starting point for these types of aggregations, due to its importance as an administrative unit, it is not always easy to use in practice for several reasons: they are relatively large units around

which to create regional structures; they evolved under different historical conditions and therefore differently; and their boundaries were set on the basis of other criteria than those which could have produced homogeneous units suited to scientific study. These – and other factors – lie behind the wide diversity of the basic units. The population of the smallest is about 250, the largest has in excess of 500,000 inhabitants. The smallest unit covers less than 40 sq km, the largest 9,700. In relation to regional structure, differences in population size are generally of little significance. On the other hand, differences in total area do exert an effect.

The main issue concerning the municipality as a basic unit for regional demarcation concerns the level of internal heterogeneity. This heterogeneity problem concerns several variables: whether inhabitants of a municipality travel to different centres (based on the municipality's total area); whether they do so in more or less equal numbers (which can be based on size, though not necessarily); and where within the municipality the shortest travelling distances to the different centres are found (based on the total area of the municipality). Parts of very large municipalities may well end up in regions to which they do not naturally belong.

An example of decreasing homogeneity resulting from the merging of municipalities is the case of Tolga and Os. The two municipalities were merged during the far-reaching municipal consolidation process of the 1960s. The resulting municipality was divided again as part of the less extensive partition process carried out in 1976–77. By splitting Tolga-Os into two smaller municipalities, the result was one municipality oriented mainly towards Røros, and another mainly oriented towards Tynset. If Tolga-Os had remained undivided, the overall regional structure would have been different, and the final boundaries would have covered up the wider heterogeneity.

On commuting

In this study, *commuting* means travelling to work across municipal borders. When it comes to constructing a regional structure for the whole country, a number of choices will rest on the rate of commuting, the time spent travelling and overlapping of regions. Because commuting takes place within a centre structure where larger centres generally have higher commuting levels and where a significant share of a centre's workforce lives in adjacent municipalities, the result will be regions which vary significantly with regard to the strength of the labour market-related ties to the centres involved.

Centres with wider surrounding areas will in addition display internal variations in commuting levels. These levels generally taper off in step with increasing travel time from the centre. The level of attachment between the municipalities included within a region will therefore also vary. The volume of commuting to and from smaller centres will to some extent depend on the size of the municipality since the commuting areas surrounding the centre will sometimes lie within the municipality and sometimes include other municipalities. For instance, the municipality of Nord-Fron (Vinstra) has a significant level of commuting from Sør-Fron, but if Fron had not been split in the 1970s, Vinstra would not have been seen as a centre to which commuters travel when commuting is considered in relation to municipal boundaries. It is therefore impossible to say whether the area surrounding a centre is greater or smaller on the basis of commuting rates alone.

On travel times

Travel times are important when it comes to drawing the borders of residence and labour market regions partly because affiliations to a centre fall off the more distant it is – travel time thus gives an indication of the feasibility of daily commuting (if not necessarily attainable on the basis of jobs availability) – and partly because a travel time threshold can function as a crossover point between daily and weekly commuting when other means of distinguishing between the two are unavailable.

Travel time is not as ideal an instrument as one would have liked since travel time to a centre can vary widely within a municipality and considerations based on average travel times will occasionally fail to provide sufficient data to determine whether a municipality belongs to a region or not. Judgement must therefore be exercised regarding travel times and commuting levels in cases with significant commuting from one municipality to several others, or in grey areas where commuting figures are relatively close to the levels which determine where borders are drawn.

On combining basic units, commuting and travel time

We can say that the greater the basic unit geographically, the greater in general the internal variation within that unit. For our purposes, this means that different areas within basic units will be affected by the way in which the basic units interlock with one another. To start with, it is assumed that actual or potential commuting will be to and from centres in the municipalities. In areas with fewer centres, this may not be the case; a considerable amount of commuting trips can be to and

from places of work located elsewhere in the municipality. In these instances, adjustments of municipal boundaries could reduce the commuting level significantly. This is what happened in Sogn og Fjordane, a county where extensive boundary adjustments in the early 1990s meant that municipalities were situated entirely on the one or other side of a fjord. While commuting levels between the municipalities had once been comparatively high, after the borders were redefined, levels sank.

We believe that regions should not be defined without some leeway for flexible decision-making. The reason with regard to the commuting factor lies in the ‘noise’ in the relations between urban centres and municipal boundaries where commuting to a centre can be distributed across two or more municipalities and random factors may influence the level of commuting to different municipalities at given points in time. The example of Sogn og Fjordane referred to above shows in addition that the impact of municipal boundaries on registered commuting means that travel time should be considered as a further criterion when commuting between municipalities is low. And when commuting may disappear altogether by means of a simple boundary adjustment, such adjustments should not mean the annihilation of a region too, but rather that municipalities connected by short travel times should be joined on the basis of proximity as well. That said, there is little doubt that factors such as these will apply only in the absence of larger centres. The upshot is that arguments can be made for creating labour market regions only where bigger centres are found and the parts of the country not included in these regions should then be regarded as a residuum. If we take this approach as our starting point, travel time as a region-forming criterion will no longer have any pertinence. And since our aim has been to include the whole country in labour market regions, the idea of additional categories had to be dropped.

Setting the boundaries

In determining the boundaries of the major urban areas it was necessary to incorporate the fact that cities are important for employment within a far wider geographical areas than other centres. The municipalities with the shortest travelling distances to the city municipalities tend thus to form a suburban belt characterised by high commuting levels, creating an area which differs from the rest of the region in commuting terms.

The links between the more distant municipalities and the region may be less obvious given this set up where all municipalities are supposed to be affiliated to a particular region.

- It is not always clear when a centre should be understood as a sub-centre in a suburban environment, or as a centre within a residence and employment market region of its own (such as Moss or Askim)
- As travel distances out from the city lengthen it becomes decreasingly clear whether a suburban municipality should be affiliated with a city region or a smaller urban centre (such as Nord-Odal)
- A decision needs to be made concerning whether to delimit daily or weekly commuting areas since a travel time criterion separates the two possibilities from one another

When defining daily commuting regions we assumed that when setting the boundaries of the major urban centres the following would be prerequisite:

- A certain element of discretion in ambiguous cases
- Assessments of commuting both to and from municipalities in ambiguous cases
- A ceiling on travelling distance to centres

The sub-centres found within the city regions must be considered in connection with the outer boundaries of the latter. Sub-centres cause the expansion of some regions because they create further commuting opportunities with shorter travelling distances to the region's main centre. The municipality of Røyken, for instance, acts just as much as a suburb to Asker and Bærum as to Oslo in commuting terms.

Although a large majority of municipalities in the country will find their regional placing on the basis of the set of criteria set out above, at the end of the day uncertainty will remain in some cases. Some regions could have been combined, others divided. And what sort of limits should we set on travelling distance? What should be done when a municipality connected with a given centre hampers the cohesion of other municipalities which ideally form a separate region?

In some areas of the country, such as Østfold for example, there is substantial commuting between suburban municipalities and several

different centres. This means that labour market regions in reality overlie one another. But even if they do so, they should not be merged if the level of commuting between the centres themselves is not particularly noteworthy.

Moss is an example of a town that has grown beyond its municipal boundaries, so commuting figures should not be used without taking into consideration that the centre-related jobs are partly located in an adjacent municipality.

Assignment

A centre structure constructed by Juvkam (2002) is used as a basic parameter. It has been modified in relation to commuting levels as of 1990 and 2000. Some centres have therefore been added, and several centres are included in one and the same residence and employment market region. This latter possibility emerges in consequence of a rule that states that centre municipalities with over 10 per cent commuting levels to a bigger centre will be affiliated with this centre if they do not represent a separate commuting area. These types of mergers are particularly likely to occur when travel time between centres is less than 30 minutes.

The selection of extra centre municipalities is based on the rule that no less than 10 per cent of the working population in at least one adjacent municipality should have commuted to the municipality in 1990 and 2000. A municipality with this level of out-commuting is included in the region if travel times to the centre are less than 75 minutes in one direction. This travel time limit is used to demarcate weekly commuting, but should not be applied slavishly.

After the first round, the assignment of municipalities, municipalities displaying at least a 10 per cent commuting level to a region are included in that region. In addition come municipalities where it takes less than 30 minutes to travel to a regional centre.

Municipalities affiliated to several regions are assigned on the basis of commuting levels to regional centres, to the regions, to and from other municipalities in the region and travelling distances. There is no simple procedure for this assignment.

Municipalities with both low commuting levels and lengthy travel times to centres are considered jointly if the travel time between residence areas is less than 30 minutes. If travel time is less than 45 minutes a merger will be considered. If travelling distances among a group of municipalities are short, a larger region can be created in which it should be possible to reach most of the region in less than an

hour. In the evaluation of such cases, the level of commuting between the municipalities must be given weight.

The number of people employed within the municipality in which they reside is a further factor to be considered when demarcating regions. Here, the criteria on travel times are tighter for municipalities with particularly high numbers of people both working and residing in the same municipality, and more relaxed when this percentage is particularly low. In the absence of such additional information, the number of regions would have been slightly higher, but the differences would have been relatively small since most of the municipalities are assigned on the basis of the other rules.

Nevertheless, the rule allows for a measure of flexibility in cases where keeping to the letter could have adverse consequences (as when a municipality is obviously more strongly associated with a particular municipality despite higher travel times than with other municipalities).

The reason we have set 10 per cent as the limit for municipalities is because it represents a level of commuting that tends to distinguish regional centres from other municipalities in commuting terms. For large centres, the commuting levels from adjacent municipalities are often significantly higher, and for the largest municipalities, a 10 per cent threshold provides a practical cut-off point to demarcate the area distinguished by daily commuting patterns. Despite this, however, one felt a need to institute a cut-off point of 75 minutes to demarcate the limits of the surrounding commuting area. This threshold is the same as the that for the potential commuting area surrounding the cities as set out in Standard Classification of Municipalities 1994 (Statistics Norway 1994).

In that the level of commuting between municipalities led to the initial amalgamation of municipalities into regions, some may feel that commuting levels have been allowed to take precedence over travel times. This would be a mistake. In general, municipalities with at least a 10 per cent commuting level to another municipality will be adjacent to the latter, and travel times short. What in most cases are actually delimited are regions that combine the travel time and the commuting level criteria. In such cases, examining travel times would be unnecessary.

Given a commuting level threshold of 10 per cent, it is only in the most extreme cases that travel times to a regional centre will be particularly protracted if the centre is not a city. And even in the case of cities, commuting levels from a municipality will seldom break

through the 10 per cent threshold when travel times are significantly greater than one hour.

The regions we have established may at first glance seem to resemble the economic regions constructed by Statistics Norway. A detailed account of the criteria used to construct the economic regions is given in section 1.4.2. There are, however, relatively pertinent differences between the two approaches. The approach used by Statistics Norway creates regions that do not cross county borders. The labour market regions do. The economic regions do not form a given type of region, they are meant to meet a variety of factors that require a variety of regional configurations. On the other hand, the approach applied here is limited to labour market regions. The method employed to construct economic regions does not give functional regions. The approach used to construct labour market regions does so, however.

To put it simply, the creation of economic regions is actually a process of sub-dividing the counties: each region consists of one or more municipalities within the county. The approach should only be applied in cases where the need is for simple sub-county divisions and nothing more. In all other cases, an approach should be used that is not restricted by county borders. The residence and employment market demarcation approach is one such approach. The most important point, however, is that the issues requiring examination are compatible with the chosen approach.

The approach used here divides Norway into 161 labour market regions, an average of 2.7 municipalities per region. Sixty-five regions consist of just one municipality. The average number of municipalities contained in regions with more than one municipality is therefore 3.8.

Readers' guide

Readers whose main interest is in the actual demarcation of regions can go directly to the Chapter 3 summary. Readers wanting to know more about the processes leading up to the final choice of approach can start on Chapter 2. Chapter 1 is mainly an account of the way regional structures were created in the past decade.

Readers requiring more detailed information on the regions, with annotations on each of them, will find it in Attachment 1. All parts of the country have a few municipalities that are their own residence and employment market region. There are many in Northern Norway. In some cases it may be useful to apply an approach in which all separate municipalities are grouped together with other municipalities. An example is set out in Attachment 5. This is a more rough and ready

approach, but no municipalities have been moved from one region to another.

Since our approach delimits regions where commuting is daily, municipalities with significant levels of commuting to specific centres are not included. This is particularly evident in the case of Tromsø and Harstad. Attachment 3 therefore sets out the surrounding commuting areas so that readers needing to link all municipalities with high commuting levels to a given centre will be able to do so. For readers who are used to the labour market regions constructed by Statistics Norway in 1988, a comparison of the two structures is included in Attachment 4. Since the Oslo area covers such a wide geographical area, for certain purposes there will be a need to sub-divide the region. This sub-division is carried out in Attachment 2.

An approach for a given point in time, or a forward-looking approach?

An approach can apply for a given point in time. In such cases information of relevance to that point in time will be used. But another approach would be to envisage a structure based on a given point in time, but which is open for future improvements in transport infrastructure. The former of the two approaches is generally to be preferred.

1 Inndelinger i bo- og arbeidsmarkedsregioner

1.1 Innledning

I dette kapitlet skal vi presentere formålet med arbeidet, foreta en begrepsgjennomgang, se på enkelte inndelinger i bo og arbeidsmarkedsregioner, og blant annet foreta en vurdering av hvor stabile slike er over tid. Ut over dette skal vi se på forholdet til bo- og serviceomland og se på noen kommunekarakteriseringer. Denne gjennomgangen skal danne et bakteppe for metodegjennomgangen i neste kapittel og for selve inndelingsarbeidet.

1.2 Formål

Kommunal- og regionaldepartementet har gitt følgende formål for arbeidet:

Målet med prosjektet er å utarbeide et revidert sett med bo- og arbeidsmarkedsregioner (BA-regioner) i Norge. Bo- og arbeidsmarkedsregionene vil være en kombinasjon av valgt senterstruktur, pendling og reiseavstand. Slike regioner sier mye om grunnleggende funksjoner i samfunnet og mer om folks praktiske virkelighet enn mange andre regioninndelinger. De vil også være et sentralt utgangspunkt i arbeidet med å fastlegge arbeidsmarkeds-, bo- og serviceregioner (ABS-regioner) slik disse er omtalt i St.meld. nr. 34 (2000-2001). Arbeidet med BA-regioner og ABS-regioner vil være ett viktig skritt i arbeidet med å skape en felles virkelighetsoppfatning, som grunnlag for å drøfte regional utvikling, utforming av smal og bred distrikts- og regionalpolitikk

m.v. BA-regionene planlegges bl.a. nyttet som grunnlag for arbeidet med geografiske virkeområder for nedsatt arbeidsgiveravgift og DU-tilskudd.

1.3 Begrepsgjennomgang

1.3.1 Regionbegrepet

En region er et avgrenset geografisk område med en eller annen form for indre enhet som skiller det fra de geografiske områdene rundt det. Regioner er av flere typer, der ulike begrep kan benyttes. Regionene kan også avgrenses på flere ulike måter, der avgrensningsmåten dels er avhengig av hva slags studier den er beregnet på, og dels på hva slags kategori innen regionbegrepet det er som legges til grunn. I denne sammenhengen skal vi forholde oss til hovedtradisjonen for hvordan en skiller mellom regiontyper, og baserer framstillingen på Jones (1991). Hovedskillene i denne framstillingen er mellom homogene regioner, funksjonelle regioner og perceptuelle regioner.

Homogene regioner

En homogen region skiller seg ut fra andre regioner ut fra visse former eller hovedtrekk, det være seg naturtrekk eller kulturtrekk, eller en kombinasjon av begge. Innen homogene regioner skilles det mellom ettelementsregioner og flerelementsregioner. De regionene som dannes er kun homogene i forhold til det eller de utvalgte trekkene.

Ettelementsregionene etableres ut fra ett fenomen, og benyttes for å beskrive forekomster og fordelinger av det utvalgte enkeltelementet. Innenfor ettelementsregioner kan en skille mellom typeområder, der utskillelsen skjer på grunnlag av en type fenomen (som gårdstype), og intensitetsområder, som skilles ut på grunnlag av mengden av et fenomen (som tettheten av fenomenet).

Flerelementsregioner skilles ut på grunnlag av flere elementer, der hensikten er å beskrive og systematisere et kompleks av faktorer som gir regioner deres karakter. De kan kombinere type- og mengde-inndelinger.

Funksjonelle regioner

En funksjonell region skiller seg ut med basis i en viss funksjon, virksomhet eller aktivitet. Slik sett kan en innen naturgeografi skille ut

f.eks. ei elvs nedslagsfelt som en funksjonell region, men regiontypen knyttes hovedsakelig til samfunnsgeografien.

Sentrert region benyttes som begrep knyttet til et sentralsteds innflytelsesområde. Innen slike regioner kan en dermed skille mellom et sentrum og dettes influensområde, og der det eventuelt skiller ut en periferi i den enkelte regionen. I forbindelse med sentrerte regioner benyttes ofte begrepet omland for den øvrige regionen. Dette begrepet kan eventuelt spesifiseres som det området et gitt senter forsyner med visse typer service, men vil ofte brukes mer generelt som den delen av en region som ikke faller inn som del av dets senter.

De tjenesteytende næringer avviker i forhold til andre, sett i en regionsammenheng, ettersom mange tjenester er knyttet til en kundekrets der nærlheten til denne er av avgjørende betydning. Slike tjenester vil dermed oftere enn f.eks. industri være knyttet opp til sentralsteder, eller der slike ikke finnes, i alle fall sentralt i forhold til allerede eksisterende befolkningskonsentrasjoner.

Funksjonelle regioner kan ikke alltid oppfattes som sentrerte, og blant de sentrerte kan det være snakk om mer enn ett senter innenfor dem. I visse tilfeller er den aktiviteten som skal utføres mer spredt enn bosettingen. Dette gjelder for landsbyer som fremdeles er jordbruksbaserte. Homogene regioner er ikke sentrerte.

Generelt kan en si at det er med svekkingen av jordbruket at sentrerte regioner får en mulighet for å vokse i styrke, ettersom jordbruksproduksjon ikke i seg selv gir en konsentrasjon av arbeidsplasser, men snarere krever enten økt avkastning på brukene eller en ytre ekspanasjon i landarealene dersom befolningsvekst krever økt jordbruksproduksjon.

Det er dermed industri og tjenesteyting som har vært grunnlaget for framveksten av sentrerte regioner. Hvor mange som arbeider i et slikt senter sier noe om stedets plassering i et senterhierarki, der antallet arbeidsplasser også er viktig for forståelsen av stedets potensiale for innpendingning.

Organiserte regioner er regioninndelinger som benyttes for bestemte formål av en eller annen organisert enhet. Slike regioner kan være politiske enheter, administrative enheter, planleggingsområder eller ad hoc-regioner. Enkelte av disse områdeenhetene kan være byggeklosser når en lager inndelinger i funksjonelle regioner.

Blant de funksjonelle regionene er det et hovedskille mellom de som er tvungne og de som dannes ved frie valg. De tvungne er gjerne

knyttet til organiserte regioner som kan kalles administrative, der bostedet avgjør hvor en bestemt funksjon skal benyttes. Andre funksjoner skal i prinsippet kunne søkes fritt, men avstandsfaktoren gir i mange tilfeller få reelle valg utenfor de tett befolkede delene av landet.

En del typer regioner kan betraktes som både homogene og funksjonelle. Jones (1991) viser til et eksempel der USAs delstater betraktes som homogene regioner ut fra at de har ensartet lovverk og administrasjon. Som Jones sier er det likevel vanligere å betrakte politiske enheter som funksjonelle regioner, der de altså ses som adskilte systemer med funksjonelle bindinger til en politisk hovedstad. Vi kan si at skillet fra homogene regioner vil være knyttet til at den funksjonelle regionen er knyttet til virksomhet eller aktivitet. Et alternativ er å betegne visse former for funksjonelle regioner som homogene, der dette begrepet da benyttes for alle typer regioner som kan oppfattes som enhetlig basert.

Perseptuelle regioner

En perceptuell region avspeiler folks mentale bilder og følelser, som har en realitet i folks bevissthet. Med denne regiontypen nærmer vi oss dermed stedstilknytningsproblematikk. I de tilfellene der slike regioner kombinerer personers regionale bevissthet og institusjoner har begrepet institusjonalisert region blitt benyttet.

1.3.2 Bo- og arbeidsmarkedsregioner

For å nærme oss den typen funksjonelle regioner som kalles bo- og arbeidsmarkedsregioner, skal vi først gå litt mer detaljert inn på de funksjonelle regionene som sådan. De funksjonelle regionene kan ses på som de minste geografiske enhetene som utgjør egne system innenfor en nasjon. Innenfor en funksjonell region er interaksjonen mellom elementer hyppigere, og har vanligvis større volum enn det en finner i samspillet med elementer utenfor systemet. En ser vanligvis samspillet i sammenheng med en eller annen form for senter, der samspillet dermed blir mellom et senter og et omland. Dette gjør at avgrensningen mellom regioner kan bli uklar, ettersom grensen mellom dem vil ligge i omland der båndene til senteret er svakere enn ellers. Dette gjelder for sammenhenger der valgene for innbyggerne er fritt. I forbindelse med en del offentlig service er gjerne valget avgjort av bosted, og ikke enkeltpersonenes adferd på bostedet; hele kommuner plasseres i regioner ut fra hvor de ligger i forhold til bestemte sentre.

Når en skal etablere en inndeling i funksjonelle regioner vil inndelingen og regionstørrelsen avhenge av hvilken funksjon eller hvilke funksjoner en ser på. Eksempler på ulike funksjonelle regioner er bo- og arbeidsmarkedsregioner, handels- og serviceregioner, eller fritidsregioner. Utstrekningen på regionene avgjøres hovedsakelig av folks mobilitet, det være seg reisemønster til arbeid, til butikker/ service eller fritidsaktiviteter. Denne mobiliteten, eventuelt i kombinasjon med reiseavstands- eller reisetidsbetrakninger, avgjør regionenes utstrekning. Funksjonelle regioner avgrenses altså ut fra aktiviteten, eller mulig aktivitet, mellom hjem og en eller flere funksjoner, der styrken og omfanget av båndene dette gir i mest mulig grad skal skille de avgrensede områdene fra hverandre.

Det kan stilles spørsmål om hva slags funksjonelle regioner som er mest grunnleggende. Vi vil hevde at dette tradisjonelt har vært bo- og arbeidsmarkedsregionene, og at dette fremdeles er tilfellet. Det skulle være liten tvil om at arbeidsstedet er den viktigste lokaliseringsfaktoren for den yrkesaktive befolkningen, ettersom arbeidet for de fleste er det materielle grunnlaget for bosettingen. For noen grupper sysselsatte er likevel koblingen bosted – arbeidssted svak. Dette gjelder arbeidstakergrupper som pendler på uke- eller månedsbasis (som olgearbeidere), personer uten fast arbeidssted (som reisende selgere), og for grupper med elektronisk oppkobling til en arbeidsplass som er lokalisert et annet sted enn der arbeidet utføres.

Samtidig som dette er sagt, er det grunn til å mene at utviklingen i bo- og arbeidsmarkedsregionene i dag påvirkes sterkere enn tidligere av forhold som går ut over koblingen til en arbeidsplass. Urry (1990) og andre har hevdet at 'locality' har gått fra å være "travel-to-work"-områder til, for de fleste, å være "travel-to-shop-" eller "travel-to-engage-in-leisure"-områder. Om slike elementer har blitt styrket i senere år, kan de ses i forbindelse med justeringer av vektlegginger innen det omfattende komplekset av flyttemotiver som ofte vil ligge til grunn når en bosetter seg. Dette kan slik sett bety at kravene til bostedsregionen øker.

Så langt har vi omtalt båndet mellom bosted og arbeidssted, som målt ved pendling. En kan imidlertid også basere en inndeling på potensialet for å bevege seg mellom inndelingens grunnenheter framfor pendling. En slik inndeling kalles gjerne en normativ funksjonell regioninndeling. Det en ser for seg er dermed at en har mulighet for å arbeide i en annen kommune enn bokommunen, uten å flytte. Dette er et viktig aspekt. Valg om pendling er en individuell avgjørelse, slik at om få andre pendler mellom to bestemte kommuner,

betyr ikke dette at en ikke kan foreta akkurat dette valget av dagpendling.

Dersom en utelukkende ønsker å basere seg på reisetid, bør det tas hensyn til at den avstanden folk er villige til å pendle har sammenheng med størrelsen på sentrene pendlingen kan rettes mot, og at små senter i tillegg gir en nokså begrenset mulighet for arbeidspendling. Dette får Båtevik (1994) til å si at den norske konsolideringsdebatten har vært preget av en overdrevet pendlingsoptimisme. Spørsmålet om hvor langt personer er villige til å reise har vært prioritert foran spørsmålet om hvor store potensielle innpendlingssentre er. Små senter gir kun begrensede pendlingsmuligheter, og har begrensede muligheter for vekst i pendlingen.

Alt i alt bør ikke inndelinger i bo- og arbeidsmarkedsregioner i dag utelukkende baseres på reisetidsbetrakninger. De bør først og fremst benyttes i områder av landet der pendlingen mellom nabokommuner er liten, og ellers med tanke på justeringer mellom regioner i mer sentrale deler av landet, der pendlingstallene alene ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å plassere en kommune.

Ved at de regionene som etableres i inndelingen ikke danner faktiske pendlingsregioner, kan grupperingen av kommuner bli uklar. Vi *kan* komme til å stå overfor flere alternative muligheter for gruppering av kommunene, der en nokså lik reiseavstand mellom kommuner ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for inndelingsvalgene. Grunnprinsippet vil i slike sammenhenger ofte være å etablere en inndeling der flest mulig kommuner gruppieres i større regioner. Reelt sett vil en ofte måtte skjele til andre forhold, som pendling (lite pendling er forskjellig fra nær ingen pendling).

Ved grupperingen til regioner betyr sammenslåing basert på reisetid at en bryter med en inndeling etter gjennomførte prinsipper knyttet til sentrerte regioner. Med sentrerte regioner måtte alle kommuner som ikke var forhåndsutvalgt som senter gruppieres sammen med andre kommuner utelukkende etter reiseavstand, der ulike senterkommuner dermed kunne bli gruppert sammen, mens deres omland ville knyttes sammen med andre omland. Et slikt bilde ville ikke gitt et godt bilde av det regionale Norge.

Når dette er sagt, så vet vi også at det kan være mer pendling til omlandskommunene samlet enn til småsentrene samlet i distriktene (Juvkam 1999). Å etablere bo- og arbeidsmarkedsregioner ute-lukkende med basis i sentre vil dermed gi et fortegnet bilde av forholdene utenfor de større byområdene.

1.3.3 ”Bo- og serviceregioner”

En bo- og serviceregion vil knytte den enkeltes bolig eller bosted opp mot en eller flere former for service, der de geografiske grunnenhetene som benyttes skal danne nye, større geografiske enheter. Dette er en vanskelig sammenknytning. Mens forholdet mellom bolig og arbeidsplass stort sett lar seg avgrense forholdsvis greit metodisk, er forholdet mellom bolig og service vesentlig mer kompleks. I forbindelse med slike regioner blir det et spørsmål om hvilke typer service en skal se på. En god del av den servicen som etterspørres er av nokså lokal karakter, slik som dagligvarehandel. Mye annet er å finne på kommunalt nivå, der offentlig tjenesteyting for egen befolkning er av sentral betydning. Det blir også et spørsmål om hvordan en skal vektlegge omfanget av den tjenesteytingen som finnes innenfor kommunen mot den som finnes utenfor.

I tillegg framstår et spørsmål om vektleggingen av tvungne kontra frivillige reisemål i forhold til tjenestene. Mange former for offentlig tjenesteyting er tvungen rent reisemålmessig fordi den må oppsøkes ett bestemt sted, mens annen service i prinsippet ikke er det.

Med en inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner avgrenser en i realiteten regioner etter atferden til yrkesbefolkningen, og dermed stort sett personene i et nokså klart avgrenset aldersspenn. I forbindelse med en avgrensning av bo- og serviceregioner er ikke aldersspennet like opplagt. Størrelsen på de ulike regionene vil variere etter blant annet alder og livsfase.

Alt i alt er det med tanke på serviceomland trolig bedre å lage flere inndelinger framfor én enkelt, og dermed tematisere servicen, eller eventuelt å etablere et hierarki av serviceregioner, basert på ulike tjenesters ulike terskelverdier. En kan eventuelt også lage en inndeling der flere enkeltinndelinger ses i sammenheng, og der grad av samsvar blir grunnlaget for regioninndelingen.

Som et alternativ eller et supplement til en slik regioninndeling kan det kanskje være fordelaktig å lage en karakterisering etter hvor stor andel av utvalgt tjenesteyting som finnes innenfor kommunen og den bo- og arbeidsmarkedsregionen kommunen ligger i. En slik karakterisering burde under enhver omstendighet være et godt supplement til inndelinger i bo- og arbeidsmarkedsregioner. Den vil også være lettere å etablere, ettersom en vet hvor tjenestene er lokalisert, mens en har begrenset kunnskap om hvor brukerne til visse tjenester kommer fra.

1.3.4 Bo-, service- og arbeidsmarkedsregioner

Dette er et begrep som forutsetter en stor grad av sammenfall mellom bo- og arbeidsmarkedsregionene og servicedekningen. Det er liten grunn til å regne med et slikt sammenfall. Vi har vist at service bør ses i en hierarkisammenheng, der det er et spenn fra den lokale dagligvarehandelen til tjenesteyting som kun finnes ett sted på nasjonalt nivå (gjerne hovedstadsfunksjoner). I en slik sammenheng vil servicelementet dermed i større grad kunne bidra til å definere et regionhierarki framfor å bidra til mer sammensatte regioner ut fra gitte kriterier.

Det er mulig å benytte en kommunekarakterisering til å etablere et hierarki blant bo- og arbeidsmarkedsregionene ut fra tjenesteytingsbredden i senterkommunene, der en da samtidig kan få et system med bo- og arbeidsmarkedsregioner innenfor hvert nivå i det senterhierarkiet som defineres. Dette kunne slik sett være en måte å nærme seg problematikken med hvordan en kan forene bo- og arbeidsmarkedsregioner i større geografiske enheter, der det slik sett kan defineres både en geografisk dagliglivssfære og en større livssfære.

1.4 Normative funksjonelle regioninndelinger

1.4.1 SSBs ”Inndeling i arbeidsmarkedsregioner 1988”

Denne inndelingen ble utført av Byfuglien og Holm (1989) som en videreføring av et arbeid med en inndeling av Nord-Norge i arbeidsmarkedsregioner. Den bygger i tillegg på en inndeling i normative arbeidsmarkedsregioner fra 1975. Formålet med inndelingen var å gruppere sammen kommuner til arbeidsmarkedsregioner til bruk i regional analyse. En så for seg en inndeling i dagpendlingsregioner. Kommune er den grunnleggende områdeenheten i arbeidet.

Inndelingen fra 1975 er basert på andre kriterier enn Statistisk sentralbyrås inndeling. Vi skal derfor først se litt på kriteriene i den eldre inndelingen. Den skiller først ut alle kommuner med nettoinnpendling. Alle kommuner innenfor en reiseavstand på 45 minutter gruppertes så til den av disse innpendlingskommunene som pendlingen er størst til. De regionene som dannes, slås sammen dersom sentrene i dem ligger mindre enn 45 minutters reiseavstand fra hverandre, og sentrene er

innen reiseavstandskriteriet for minst halvparten av beboerne i den regionen sammenslåing vurderes i forhold til.

Kommuner som ligger utenfor reiseavstandsgrensene til innpendlings-kommunene slås sammen dersom det er mindre enn 45 minutters reisetid mellom sentrene i kommunene, og senteret kan nås av minst 50 prosent av innbyggerne i nabokommunen innen 45 minutters reisetid. Slik sammenslåing foretas også med kommuner som ligger innenfor de regionene som har blitt dannet rundt innpendlings-kommunene.

Reisetidskravene utvides til én time for mindre enkeltkommuner som ikke har blitt knyttet opp mot noen region. For Osloregionen har en benyttet særskilte kriterier, med reisetidsavgrensning 1 time, med utgangspunkt i fire senter: Oslo sentrum, Sandvika, Lillestrøm og Ski.

Da Statistisk sentralbyrå oppdaterte inndelingen fra 1975 la en vekt på endringene i pendlingsmønsteret slik de framgikk av folke- og boligtellingene i 1970 og 1980. En vurderte sammenslåing av kommuner med mer enn 15 prosent utpendling i 1980 med den kommunen tilpendlingen var størst til. Den eksisterende reisetidsrammen på 45 minutter ble brukt noe skjønnsmessig, der særlig rammene rundt større arbeidsmarkedskon-sentrasjoner ble utvidet. Med dette arbeidet settes det dermed krav til pendlingsnivå, men kun til samlet utpendling. Ingen av de to arbeidene stiller dermed noen krav til styrken i pendlingsbåndet mellom senter og omland. Pendlingsbåndet mellom senter og omland er ellers et helt grunnleggende element i tankegang rundt funksjonelle regioner.

Det er en viss grad av skjønnsmessighet i arbeidet. En argumenterer for denne med at kommunene er såpass ulike i folketall, utstrekning og befolkningsfordeling at dette gir en viss grad av vilkårighet i tallmaterialet for nivået. Deler av denne argumentasjonen kan benyttes som et argument for overlappende regioner, eller for å la ulike geografiske områder av enkelte kommuner regnes til ulike bo- og arbeidsmarkedsregioner, men bare deler av argumentasjonen kan benyttes for skjønnsmessighet i forhold til bo- og arbeidsmarkedsregioner, der kommunenivået er grunnenhet og regionene ikke er overlappende. Når regionene ikke skal være overlappende, og skal utgjøre selve grunnelementene i inndelingen hadde det vært en fordel med et mer helhetlig kriteriesett. Det er likevel klart at kommunenes arealstørrelse og interne befolkningsfordeling vil gi et element av skjønnsmessighet, som hovedsakelig vil kunne krympes ved en sterk vektlegging av faktisk pendling i inndelingsarbeidet der pendlings-nivået er over visse grenseverdier.

Med selve arbeidet knyttet til inndelingen er det ellers et problem at en tar utgangspunkt i et eldre arbeid der en justerer denne inndelingen uten å følge opp det eldre arbeidet metodisk. Dette betyr ikke at inndelingen som sådan trenger å være svak, men at det sviktende metodiske grunnlaget gjør at en ikke kan få vurdert kriteriegrunnlaget for arbeidet på en helhetlig måte. Den inndelingen som ble laget kan betraktes som god, men ga svært mange enkeltstående kommuner som egne regioner, og samlet kanskje vel mange byer innen enkeltregioner noen steder.

Det er viktig at inndelingen bringer med seg pendlingsbetrakningen. Dette er det viktigste en kan ta med seg fra arbeidet. I pendlingsbetrakningen bør imidlertid mer enn samlet pendling markeres. Diskusjonen er om kun ett pendlingsbånd, det mellom et senter og en annen kommune, bør markeres, eller om flere bånd bør dras inn i sammenhengen.

Reisetidskriterier er av en noe annen karakter enn pendlingskriterier. Mens variasjoner i pendlingsnivåer viser til ulike styrker i bånd, viser reiseavstand til hvor nært eller fjernt noe er i forhold til noe annet. Et slikt kriterium viser dermed til at noe *bør* eller *ikke bør* være preget av nære bånd, ut fra betraktninger av hva en kan forvente ut fra reiseavstanden. Vi får altså fram mer av et potensiale for reiser enn faktiske reiser. Slike reiseavstandskriterier vil lettere bli offer for skjønnmessighet enn pendlingskriterier dersom det ikke er de rene reiseavstandene som legges til grunn, men snarere reiseavstander til hele kommuner.

Mens pendlingsdata knyttet til grunnenheter som kommuner, der hele enheten kan legges inn i en region uten videre tilleggsbetrakninger, vil avstandskriterier altså oftere dele de grunnenhetene som skal legges til grunn, og er slik sett et mindre presist uttrykk for de enhetene som skal beskrives. Dersom en etablerer et tilleggskriterium basert på reiseavstand, der kommune i utgangspunktet er grunnenheten er det dermed behov for et særlig presist sett regler for plassering av grensetilfeller, for å begrense skjønnmessighet i forhold til arealmessig store kommuner og kommuner med skjønnmessig fordeling av folkemengden.

1.4.2 Økonomiske regioner

Inndelingen i økonomiske regioner ble laget for å erstatte de øvrige regioninndelingene mellom kommune- og fylkesnivået en har operert med i Statistisk sentralbyrå (SSB). (Hustoft et.al. 1999). Den skal gi et hensiktmessig publiseringsnivå for statistikk for de gruppene av

nabokommuner den definerer, og være analog med EUs NUTS 4-nivå. I Norge har vi ellers en NUTS-inndeling der NUTS 2 tilsvarer landsdelsnivå og NUTS 3 er fylkesnivået. Dette setter føringer på inndelingen, ettersom det må tas henvin til yttergrensene for de mer grovmaskede regionnivåene når de mindre regionene skal avgrenses.

Det samme hensynet må ivaretas av hensyn til at den nye regioninndelingen er et ledd i arbeidet med å etablere et sett av regionale standarder i SSB i spennet fra grunnkrets til nasjonsnivå. Dette betyr at regioninndelingen ikke kan være en inndeling i funksjonelle regioner, men snarere et blandingsprodukt, der funksjonelle betraktninger knyttet til pendling og handel inngår.

Den inndelingen SSB har laget er en ren regioninndeling, der altså alle kommuner blir deler av sentrerte regioner, men uten noen karakterisering av den enkelte kommune innenfor regionen. Det foretas heller ingen karakterisering av regionene som sådan, slik at det dermed ikke kan skilles mellom dem etter f.eks. innbyggertall eller antall yrkesaktive. Det framstår dermed en inndeling som en kan publisere statistikk på, der en kan si noe om forskjeller mellom individuelle regioner, men der en ikke kan si noe om forskjellen mellom regiontyper.

Sett i forhold til at en i forskningen vanligvis vil ha behov for funksjonelle regioner, eller inndelinger som er nokså tett på slike, betyr dette at SSBs inndeling i mange tilfeller har begrenset anvendelighet. Inndelingens avgrensning som en ren gruppering av kommuner til regioner blir en ekstra innsnevring av mulighetene. I mer lokale studier er det ofte bedre å benytte seg av kommunene eller mindre geografiske områder som grunnenheter, mens det i nasjonale sammenhenger ofte er mest aktuelt å benytte grupperinger basert på karakteriseringer av den enkelte kommune. I den grad regioner som sådan inngår i nasjonale analyser vil det ofte være som grupper basert på en typifisering av regionene. Når dette er sagt, finner vi også nasjonale analyser der en har belyst alle regioner i en kvantitativ sammenheng.

Vi skal se nærmere på regioninndelingens svakheter: Ettersom inndelingen ikke skal bryte fylkesgrenser, skapes et stort problem i forhold til idéer knyttet til funksjonelle regioner. I fjorten av våre nitten fylker krysser i realiteten funksjonelle regioner grensen til minst ett nabofylke. Ved anvendelse av slike kriterier skapes derfor i utstrakt grad amputerte regioner og restregioner uten senter av regional karakter. Denne typen kritikk gjelder kun når et arbeid krever anvendelse av funksjonelle regioner. I nasjonale analyser kan en til dels komme rundt problemet ved å lage en regionkarakterisering der en karakterisering av visse regioner som nettopp restregioner inngår.

Tatt i betrakning at en har laget en inndeling som gir seg ut for å være sentrert, kan likevel ikke dette grunnproblemet fjernes fullt ut.

I forbindelse med funksjonalitet står en også overfor et problem når det gjelder forholdet mellom pendling og handel. Det er tydelig at handel tillegges stor betydning, noe som f.eks. kan utleses av at en Jæren-kommune legges til Time ut fra Brynes rolle som handelssenter, samtidig som 42 prosent av innbyggerne pendler til Stavanger/Sandnes. Det burde derfor stå noe om når handel overstyrer pendling i inndelingen. Et annet spørsmål er om handel *bør* overstyre pendling, noe som viser et behov i alle inndelinger for å ta utgangspunkt i et formål.

I tillegg til antagelser om at handelsmønstre kan overstyre pendling, og at pendlingsstrømmer ikke kan følges i inndelingen på grunn av fylkesgrensene, ser en også eksempler på at kommuner snus i forhold til den reelle pendlingen i regionen. Her burde en operert med visse grenseverdier som, ved overskridelse, alltid legges til grunn, slik at subjektive faktorer ikke gis for stort rom.

Pendlingsretning skaper også problemer i forhold til regionenes størrelse. Det kan, når en lager en inndeling som den SSB har stått for, sikkert være fornuftig å danne regioner som strengt tatt for småregionenes del dekker flere egne regioner, slik som i Gudbrandsdalen. Det skaper imidlertid et metodisk problem: Når kommuner kan danne egne regioner ut fra at deres senter ligger i et annet fylke, hva er da grunnlaget for at reelle regionsenter ikke kan danne egne regioner? Her står vi overfor det største problemet med avgrensninger som følger fylkesgrensene:

Når regioninndelingen ikke fullt ut kan etableres ved hjelp av funksjonelle regioner, og når en blander sammen ulike funksjonelle trekk på en tilsynelatende ureflektert måte, er spørsmålet om inndelingen burde vært funksjonelt orientert. En kunne tenkt seg en avgrensning av kommuner ut fra tidsreiseavstand til utvalgte sentre, der en hadde en reiseavstandsbrøk knyttet til et senterhierarki. En slik løsning ville hindret at det oppsto et inntrykk av at en har avgrenset funksjonelle regioner.

Som en fylkesunderinndeling er arbeidet bedre i visse deler av landet enn en kunne fryktet ut fra dets metodiske svakheter, selv om en del regioner virker noe kunstige i forhold til en funksjonell inndeling. Problemene rundt «restkommuner» med senter i et nabofylke lar seg uansett ikke løse. Det oppstår også problemer i forhold til bruk når regioner, slik som Trondheimsregionen omfatter kommuner med sentralitet fra 3 til 0. Tatt i betrakning sammenhengen mellom

sentralitet og demografi, næringsaktivitet osv. betyr dette at slike regioner kan være lite egnet for statistikkformål ut fra det store spennet i utvikling og struktur kommunene imellom. Slike forhold burde kunne gi grunnlag for overflytting av kommuner til mindre sentrale regioner. Slike forhold burde også være et signal om at en bør unngå for store regiondannelser i slike inndelingsarbeider.

For store regioner blir også et problem i forhold til grisgrendte strøk som for eksempel store deler av Finnmark, Nordland og Sogn og Fjordane, der kommuner som blant annet på grunn av reiseavstandene dem imellom på ingen måte hører funksjonelt sammen, likevel plasseres i en felles region. I disse fylkene blir de sentrum-periferi-forholdene som faktisk eksisterer internt i regionene og fylkene skjult. For Finnmarks del vil for eksempel en inndeling i sentrale kommuner, kystkommuner og indre Finnmark vise mye større forskjeller i analyser av demografi og arbeidsmarked enn SSBs inndeling. Valget av senterkommuner i slike fylker kan til dels også se ut til å være uehdig. I tilfeller som de vi har nevnt over kommer en trolig lengre med en kommunekarakterisering enn med en grov regioninndeling.

Ettersom funksjonelle regioner vanligvis omfatter et tiltagende antall kommuner med økt størrelse på regionens senter, blir region-inndelinger bestående av flere kommuner vanskeligere å etablere ut fra funksjonelle hensyn når det utvalgte regionsenteret har et lavt innbyggertall. I slike tilfeller er det vanligvis også et lavt innbyggertall i de omkringliggende kommunene, der reiseavstandene mellom befolkningskonsentrasjonene kommunene imellom godt kan være over vanlige aksepterte arbeidsreiseavstander for dagpendlere til mindre steder.

I arbeidet kunne enkelte regioner, som Jærenregionen godt vært utelukket (lagt til Stavanger/Sandnes), samtidig som det savnes en gjennomgang av om senter over en viss størrelse i alle tilfeller burde danne egne regioner (som Tønsberg/Horten og Sandefjord/Larvik). For slike større sentre er det gode argumenter både for å se flere i sammenheng innenfor en region og for å la alle utgjøre senteret i en egen region.

1.4.3 ”NIBR 11”

NIBRs såkalte 11-inndeling er en sammenslåing av to inndelinger. Den ene er en kategorisering av arbeidsmarkedsregioner i seks grupper basert på 265 regioner. Her skiller det mellom arbeidsmarkedsregioner med under 2 000 personer, 2 000-6 000, 6 000 – 20 000, 20 000-60 000, 60 000-200 000 og over 200 000 personer. I

forhold til en inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner er det denne delen som er aktuell.

Denne inndelingen har blitt koblet med sentralitetsinndelingen fra SSBs Standard for kommuneklassifisering 1994 og Lies under-inndeling av sentralitet 0 i en 11-delning av landets kommuner. ”NIBR 11” følger ikke fylkesgrensene. Den er laget for å kunne brukes på problemstillinger knyttet til sentrum-periferidimensjonen.

Størrelsesgrupperingen knytter seg til antallet ansatte som bodde innen regionen ved folke- og boligtelling i 1990, og ikke til størrelsen på det enkelte arbeidsmarked, målt etter hvor mange som er sysselsatt innenfor det.

En inndeling i såpass mye som 265 regioner virker vel høyt. Det gir et snitt på bare 1,6 kommuner per arbeidsmarkedsregion. I forbindelse med avgrensningen, har i tillegg et reisetidskrav på 45 minutter blitt etablert og anvendt over hele landet. Dette er et vel stift opplegg i forhold til at pendlingsomlandene er av nokså varierende størrelse, slik at visse regioner kan bli amputert.

1.4.4 Inndelinger som er initiert på lokalt og regionalt nivå

I alle fylkene (unntatt Oslo) er det; på initiativ fra kommuner, og til dels vedkommende fylkeskommune; opprettet interkommunalt samarbeid og foretatt regionavgrensinger som omfatter grupper av nabokommuner. Regioninndelingene har m.a.o. utgangspunkt i *frivillig samarbeid* (om ulike formål) mellom kommunene i regionen (hvor det også i enkelte tilfeller er deltakelse fra fylkeskommunens side). En betegnelse på slike områder kan derfor være *interkommunale samarbeidsregioner*.

De mest omfattende samarbeidsordningene er etablert gjennom *regionrådene*, som forestår et allment politisk og forvaltningsmessig samarbeid mellom medlemskommunene. (Dvs. samar-beid mht. de områder/tema hvor det til enhver tid er behov for samarbeid, og dette kan i prinsippet være ethvert område). Ved utgangen av 1999 var det registrert 52 fungerende regionråd i Norge, med til sammen 321 medlemskommuner.

Andre eksempler på interkommunalt samarbeid er knyttet til bestemte avgrensete formål. Det finnes svært mange ulike slike formåls-bestemte samarbeidsordninger, knyttet til både tjeneste-produksjon (som renovasjon, brannvesen, osv) og til kommunal politikk. Et

eksempel på det sistnevnte er samarbeid om næringsutvikling. Samarbeidsregioner for næringsutvikling er kartlagt av KRD ved flere anledninger, senest høsten 1999. Det fantes da i alt 76 slike samarbeidsregioner med til sammen ca. 400 medlemskommuner.¹⁾

De fleste *fylkeskommunene* ser, etter det en har erfart, positivt på inndeling av fylkets kommuner i regioner; særlig fordi dette forenkler samarbeidet med kommunene om plan- og utviklingsformål. Dette er også reflektert i mange *fylkesplaner*, hvor bl.a. mål og utbyggingspolitikk kan være beskrevet særskilt for de enkelte regionene i fylket. - Det kan for øvrig være grunn til grunn til å bemerke at flere av samarbeidsregionene er fylkesgrense-overskridende, bl.a. ”Fjellregionen” i Sør-Trøndelag/Hedmark og Haugalandet i Hordaland/Rogaland.

I enkelte fylker brukes også andre regioner enn samarbeidsregionene i plansammenheng, bl.a. SSBs økonomiske regioner og visse regioner som er inndelt særskilt for vedkommende plan, gjerne basert på ”tradisjonelle” regioner. Det er mange ”gråsoner” mellom regionene som brukes, f.eks. slik at de ulike regiontypene tildels overlapper hverandre.

1.5 Funksjonelle pendlingsbaserte regioninndelinger

1.5.1 Svensk regioninndeling

Den svenske inndelingen i ”lokala arbetsmarknads- och förvervsregioner” der kommunene er slått sammen til regioner basert på relative tall for utpendling. Kommuner med utpendling under visse nivå regnes som selvstendige kommuner. I Sverige er utpendlingsgrensen satt til 20 prosent og/eller en utpendling mot én kommune på 7,5 prosent. De øvrige kommunene grupperes så til de selvstendige kommunene de har størst relativ utpendling til.

Ved bruk av denne metodikken må en i en norsk sammenheng trolig vurdere andre terskelverdier som et tillegg til de svenske. Dette har sammenheng med at en i Norge har langt flere kommuner. Ved å prøve ut inndelingen vil en få et grunnlag for regionale sammenligninger over landegrensene. Det ser likevel ut til at det trengs en

¹⁾ Ett formålsbestemt samarbeid kan imidlertid godt være kombinert med andre, eller med regionrådssamarbeid. Mange av de forannevnte ”næringsregionene” faller f.eks. sammen med regionrådsområder.

tilpassing der en del kommuner må gruppertes sammen før en benytter statistikken til å etablere regioner.

Prinsippene fra den svenske inndelingen kan ellers omformes til bruk i forbindelse med en karakterisering av kommunene etter pendling. En kan se for seg at de kommunene som i den svenske inndelingen regnes som selvstendige kommuner, og dermed som utgangspunkt for regionene, kan benevnes selvstendige, og der en gir ulike betegnelser eller for kommunene med økende nivå på utpendlingen. Lignende kan også etableres for innpendling og nettopendling.

1.5.2 Agglomerativ regioninndeling

Stikkordet når det gjelder agglomerativ avgrensning er suksessiv sammenslåing av grunnenheter til større enheter. Sammenslåingen foregår altså i en lengre prosedyre der grunnenhetene kobles sammen etter styrken på båndene. Ifølge Lie (2000) er grunnlaget for sammenkoblingen enten den antallsmessige eller andelsmessige utpendlingen sett i forhold til et teoretisk eller tenkt pendlingsmønster, der alle relasjoner mellom enhetene er like sterke/svake. Det er dermed avviket fra det teoretiske mønsteret som gir grunnlag for sammenslåing.

Som eksempler på agglomerative avgrensningsmåter viser Lie (op.cit.) til ”transaction flow analysis” og ”intermax”. ”Transaction flow analysis” er basert på relativ utpendling, der sammenslåing av enheter er avhengig av forholdet mellom observert utpendling og gjennomsnittsutpendlingen fra alle enhetene. ”Intermax” er en beslektet metode, men med absolutt forskjell mellom observert utpendling og gjennomsnittsutpendling som grunnlag.

Ettersom slike metoder er lite utprøvd i en norsk sammenheng, vil det innenfor korte tidsrammer være lite aktuelt å benytte slike metoder; de vil trolig kreve en større grad av utprøving enn alternativene.

1.6 Tidsserier og endringsstabilitet

Dersom en benytter arbeidsreiseavstand for å avgrense yttergrensene for bo- og arbeidsmarkedsregioner vil grensene være nokså stabile når kommune er grunnenhet i inndelingene. Stabiliteten vil øke jo snevrere reisetider en benytter. I hovedsak vil en slik inndeling bare endres ved store nye veiprosjekter og fastlandsforbindelse for øy-kommuner. Ved bruk av pendlingsnivåer alene, vil en derimot stå

overfor en langt mer sammensatt virkelighet. Kombinasjonen av pendling og reisetid gjør det mulig med større endringer enn ellers, dersom en skiller mellom strammere reisetidskriterier ved lav pendling og videre med større pendling.

Det er sannsynlig at endringsstabiliteten i forhold til pendling er større i dag enn på 1970- og 1980-tallet, men her spiller også endringer i statistikkgrunnlaget inn (se 2.7). I disse tiårene så vi en utvikling i retning av at hushold med to voksne ble toinnteksthushold, mot ofte eninntekthushold tidligere.

I en pendlingssammenheng betyr det blant annet at den totale pendlingen kan ha økt markert selv om *andelen* pendlere kan være uendret ved at en større andel av voksenbefolkningen i yrkesaktiv alder er i arbeid. Pendlingsbåndene kan altså styrkes selv om pendlingsandelene er uendret. Regionene sett bakover vil likevel totalt sett framstå svært forskjellig fra i dag dersom vi tar utgangspunkt i 1970. Pendlingsnivåene inn mot de fleste sentrene var såpass mye mindre da at en ved bruk av pendlingskrav over 10-15 prosent for bo- og arbeidsmarkedsregionene ville få svært små slike rundt de fleste byer. Med utgangspunkt i 1980, vil derimot bildet ligne mye mer på dagens.

Ettersom kvinner pendler over kortere avstander og i mindre grad enn menn, betyr utviklingen i retning toinntekthushold også at utviklingen i andel mannlige pendlere av den totale mannlige yrkesbefolkningen kan være klart sterkere enn det tallmaterialet gir for den totale yrkesbefolkningen når andelen menn i yrkesbefolkningen reduseres. Det er dermed grunn til å være nokså detaljert i statistikkbruken dersom en skal se på tidsserier; rene prosenttall for den totale yrkesbefolkningen vil trolig dekke over viktige utviklingstrekk.

Et spørsmål som både er viktig bakover og framover i tid er om nye generasjoner har den samme pendlingsvilligheten som de tidligere. Dette er noe usikkert, og vil blant annet være påvirket av hvor stor andel av yrkesbefolkningen i en kommune som er innflytttere. Dette skyldes at innflytttere i mindre grad enn andre pendler. En flytter gjerne til der jobben finnes, ikke til et pendlingsforhold. Denne situasjonen kan være annerledes i næromlandet til en storby.

Det kan være en idé å utvikle en karakterisering av kommunene etter deres pendlingsmessige utvikling over år. I denne karakteriseringen kan en fange opp endringer i pendlingsandeler og i totalt pendlingsomfang. En kan også forsøke å fange opp utviklingen i senter- kontra omlandpendling fra kommunene.

Den inndelingen som presenteres her ble opprinnelig laget med pendlingsdata for 1990, og senere oppdatert. Dette reduserte antallet regioner fra 166 til 158. nedgangen har sammenheng med at pendlingsutviklingen gjorde det mer relevant å se noen kommuner i sammenheng som reisetidsmessig lå noe langt fra hverandre så lenge pendlingen var liten. Denne reduksjonen ville dermed ikke kommet med et fastlagt sett reiseavstander som var uavhengig av pendlingsnivå.

1.7 Regioninndelingers begrensning

Det kan i mange sammenhenger stilles spørsmålstege ved formåls-tjenligheten av regioninndelinger i de tilfeller der målet kun er å skape et system av regioner. Dette har flere årsaker:

- I distriktene er det stort sett såpass lite pendling mellom kommuner at de stort sett bør ses som enkeltstående i regional sammenheng, snarere enn som del av funksjonelle- eller andre typer regioner
- Med økende avstand fra senteret minker i regelen kontakten med det. Der det er lange reiseavstander til et alternativt senter som benyttes i regioninndelingen blir dermed bindingen mellom en senterkommune og en kommune i omlandet svært liten. Kontakten er i slike tilfeller ofte større mellom omlandsommuner enn mot det senteret en opererer med. Regioninndelingen gir dermed i mange tilfeller et falskt bilde av den funksjonelle bindingen. Eksempelet viser også at tanken om at regionene er sentrerte har vesentlige svakheter i områder av landet uten større sentre.
- En regioninndeling gjør ikke annet enn å knytte en kommune til et senter. Innen de regionene som dannes, og der en binding mot senteret er reell, vil det dermed være et stort spenn mellom de ulike kommunene i styrken på forbindelsen til senteret. Dette skjules av inndelingen.
- I storbyområder dannes et såpass komplekst mønster at en kommune både kan være en forstad og et senter. En region-inndeling vil skjule dette.

På tross av denne kritikken, skal vi på ingen måte avfeie regioninndelinger. Det sentrale er at en regioninndeling ofte ikke gir den ønskede geografiske grunnenheten for regionale analyser. Vi har dermed behov for en kommunekarakterisering. Mens en regioninndeling kun grupperer kommuner til et sammenhengende geografisk

område, viser en kommunekarakterisering til en standardisering av plasseringer ut fra bestemte karakteristika. Vi får dermed en mulighet for å sammenligne kommunene over hele landet med hverandre på en helt annen måte.

1.8 Kommunekarakteriseringer

1.8.1 SSBs sentralitetsinndeling

I Standard for kommuneklassifisering 1994 (SSB 1994) ligger det inne en sentralitetskode som tildeler alle kommuner et sentralitetsnivå fra 0 til 3.

Til grunn for sentralitetsnivåene ligger en inndeling av tettsteder i tre tettstedsnivå 1, 2 og 3. Tettsteder på nivå 3 skal vanligvis ha et innbyggertall på minst 50 000 og ellers ha funksjoner som et landsdelsenter. Funksjonalitetskravet er overordnet folketallskravet. Det innebærer at Tromsø er tatt med på dette nivået, men ikke enkelte større tettsteder på Østlandet utenom Oslo. Folketallet på nivå 2 skal vanligvis ligge i spennet 15 000 til 50 000. På nivå 1 skal folketallet vanligvis ligge mellom 5 000 og 15 000. I den opprinnelige kommuneklassifiseringen fra 1970-tallet var det knyttet bestemte funksjoner også til nivå 1 og 2. Disse har senere blitt utelatt, og erstattet av vurderinger av enkelttettsteder som ligger i grenseland mellom nivåene, mens en for steder godt innenfor befolkningskravene ikke har funnet grunn til å se på stedenes funksjonalitet.

For å karakterisere de mulighetene befolkningen i en kommune har for arbeidsreiser til tettsteder på ett eller flere av tettstedsnivåene, har en i SSB delt kommunene i fire tettstedsnivå:

Sentralitet 3: Alle kommuner med et tettsted på dette nivået, eller som ligger innenfor 75 minutters (for Oslo 90 minutters) reiseavstand fra et slikt tettsteds sentrum.

Sentralitet 2: Alle kommuner med et tettsted på dette nivået, eller som ligger innenfor 60 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum.

Sentralitet 1: Alle kommuner med et tettsted på dette nivået, eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum.

Sentralitet 0: Alle kommuner som ikke oppfyller noen av kravene ovenfor.

Kommuner som oppfyller kravene på flere av sentralitetsnivåene, tildeles sentralitet ut fra det høyeste nivået en oppfyller kravene på.

Denne inndelingen er ikke laget med tanke på å danne regioner. Målet er snarere å karakterisere den enkelte kommunen i forhold til hvor sentralt i landet den ligger. En må slik sett lage et opplegg for å skape de normative pendlingsomlandene kodingen er et uttrykk for. Inndelingen skiller ikke sentralitetsmessig mellom kommuner med og uten senter på et visst sentralitetsnivå, og den sier ingen ting om antallet sentre som nås fra en kommune innenfor de gjeldende arbeidsreisekriteriene.

Arbeidsreisekriteriene har vært de samme i antall minutter siden den første inndelingen på 1970-tallet, men en har gått fra å måle reiseavstand med kollektive transportmidler til å regne dem etter raskeste reisemiddel, fly inntatt. Med utviklingen i veistandard, i brobygging og i kollektivtrafikken i perioden, har omlandene til særlig de større sentrene økt til dels kraftig. Det høyeste nivået, nivå 3, omfatter vel mange kommuner, noe som vil forsterkes ved en revisjon av inndelingen etter Folke- og boligtelling 2001.

I den andre enden av spekteret er det et problem at gruppen av 0-kommuner blir for stor. Dette skyldes kravet om at tettstedene på nivå 1 skal ha minst 5 000 innbyggere. Inndelingen har behov for et nytt laveste senternivå der tettstedsstørrelsen bør avgrenses omtrent til spennet 2 000 – 5 000 innbyggere.

Sett i forhold til tanker om en regioninndeling fungerer altså ikke sentralitetskodingen av kommuner, slik den ligger i Standard for kommuneklassifisering 1994. Det kan imidlertid finnes gode grunner for å operere med en inndeling etter normative reiseavstander knyttet opp mot ulike senternivå. Dette skyldes at en ved bruk av reiseavstandssoner kan se utviklingen i pendlingen innenfor og mellom slike soner, og dermed belyse forholdet mellom antallmessig utvikling i pendlingen i ulike soner og den andelsmessige utviklingen i forhold til sysselsettingen. I denne sammenhengen kan dette gjøres både for stabile reiseavstander og stabile avstandsavgrensninger.

1.8.2 ”NIBR 16”

Den såkalte NIBR 16-inndelingen er en gruppering av SSBs sentralitetsinndeling, der sentralitetsnivåene 1 og 2 er gruppert sammen. Denne inndelingen er videre delt på landsdel. Denne landsdelsinndelingen er ikke identisk med Statistisk sentralbyrås standard landsdelsinndeling. Til forskjell fra i denne inndelingen,

grupperes Rogaland sammen med de tre vestlandsfylkene Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Dette betyr at de to Agder-fylkene regnes som en egen landsdel, uten Rogaland. Dette gir dermed 15 klasser. Når det heter NIBR 16, skyldes dette at det skiller mellom Bergensregionen og Stavangerregionen innenfor Vestlandet, slik at alle storbyregionene kan ges en separat behandling.

Med NIBR 16 står vi dermed overfor en inndeling der alle storbyene framstår som deler av normative pendlingsregioner, mens alle kommuner utenfor disse regionene kun framstår som karakteriserte i forhold til sentralitet.

1.8.3 Helvigs kommunetypifisering (1994)

Magne Helvigs kommunetypifisering er basert på pendlingsfrekvenser til utvalgte sentre i 1990. Denne inndelingen inneholder både en regioninndeling og en kommunekarakterisering. De utvalgte senter-kommunene i arbeidet har minst 7 500 innbyggere, og av disse bor minst 5 000 i sentraltettstedet. Den byregionen som dannes skal ha minst 10 000 innbyggere. De oppsatte kravene fravikes i visse tilfeller for mindre steder. I to tilfeller der store tettsteder er sammenvokst blir begge kommunene de inngår i betraktet som senterkommuner i en felles region. Det gjelder Skien/Porsgrunn og Stavanger/Sandnes.

Ut over å definere 61 senterkommuner, definerer Helvig også tre andre kommunetyper ut over senterkommunene. Disse defineres ut fra pendlingsfrekvensen inn til de utvalgte senterkommunene; en forstadskommune har minst 30 prosent innpendling til en senter-kommune, en forstadskommune fra 15 til og med 29 prosent, og en perifervikommune under 15 prosent innpendling. De oppsatte kravene følges ikke slavisk.

I denne inndelingen fanger en dermed opp visse sider ved sentrum-periferiproblematikken, men alle senterkommuner sidestilles, slik at Oslo og Finnsnes havner på samme nivå, og det samme gjelder dermed også for omlandskommuner innenfor hver type. Det defineres i underkant med senterkommuner, slik at f.eks. store deler av innlandet blir periferiområder, der det også blir et problem at så store deler av kommunenorge legges inn som periferi til en senterkommune som er lite relevant for perifervikommunen.

Som regioninndeling betyr dette at den ikke kan tjene som inndeling i funksjonelle bo- og arbeidsmarkedsregioner. Dette skyldes at alle andre kommuner grupperes rundt de utvalgte sentrene, slik at mange pendlingsmønstre, og mangel på slike ikke kommer fram. En god del

periferikommuner utgjør hver for seg et eget bo- og arbeidsmarkedsregioner. Flere sentre som er mindre enn de Helvig opererer med fungerer også som sentre i bo- og arbeidsmarkedsregioner. Helvigs arbeid tjener dermed som en inndeling i forhold til større senter, og ligner i store deler av landet lite på bo- og arbeidsmarkedsregioner. Inndelingen gir seg heller ikke ut for å være en slik inndeling. Den er mer egnet som en karakterisering/typifisering av kommuner enn som en regioninndeling.

1.9 Oppsummering

I forhold til noen viktige karakteristika kan noen av de vesentligste regioninndelingene vi har tatt for oss oppsummeres på følgende måte:

Karakteristika	SSBs arbeids-markeds-regioner	SSB økonomiske regioner	Helvig	SSB sentralitet	NIBR 11
Sentrert	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Senterhierarki	Nei	Nei	Nei	Ja	Ja
Reiseavstand	Ja	Nei	Nei	Ja	Ja
Pendling	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei
Uavhengig av Fylkesgrenser	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Kommune-Karakterisering	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja
Region-Karakterisering	Nei	Nei	Nei	Nei	Ja

2 Metodikk

2.1 Innledning

For å demonstrere ulike inndelingsalternativer, er flere eksemplifisert for fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark og Oppland. Ved dette utvalget, får en eksemplifisert det aller meste av de ulike problemene en vil stå overfor i inndelingen av landet samlet, og deriblant fange opp hele spennet fra storby til perifери. Ikke alle alternativer har vist seg like anvendelige. Det betyr at alle alternativer ikke nødvendigvis har blitt fullført inndelingsmessig, ettersom de tidlig viste seg lite anvendelige dersom en ikke foretok omfattende endringer i spesifisering av inndelingsarbeidet.

2.2 Modell med sentralstedshierarki og pendling

I denne modellen vil det bli tatt utgangspunkt i det hierarkiet som har blitt benyttet i Juvkam (2000). Dette hierarkiet er som følger:

Nivå 4: Oslo, Bergen, Stavanger/Sandnes, Trondheim, Kristiansand, Tromsø

Nivå 3: Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Drammen, Kongsberg, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn/Skien, Arendal, Haugesund, Molde, Kristiansund, Ålesund, Bodø, Narvik, Rana, Harstad

Nivå 2: Askim, Eidsberg, Ullensaker, Eidsvoll, Kongsvinger, Ringerike, Ringsaker, Elverum, Vestre Toten, Holmestrand, Notodden, Kragerø, Grimstad, Mandal, Flekkefjord, Egersund, Stord, Odda, Voss, Flora, Førde, Volda, Ørsta, Orkdal, Steinkjer, Namsos, Stjørdal, Levanger, Brønnøy, Vefsn, Alstahaug, Fauske, Vågan, Vadsø, Hammerfest, Alta

Nivå 1a: Aurskog-Høland, Tynset, Dovre, Nord-Fron, Sel, Nord-Aurdal, Gol, Nes, Bø, Risør, Farsund, Vågsøy, Stryn, Sogndal, Ulstein, Sunndal, Hemne, Ørland, Røros, Vikna, Sortland, Målselv, Lenvik, Sør-Varanger

Nivå 1b: Trysil, Ål, Hol, Tinn, Sauda, Kvinnherad, Kvam, Høyanger, Leikanger, Årdal, Eid, Gloppe, Herøy, Stranda, Rauma, Surnadal, Oppdal, Verdal, Meløy, Lødingen, Vestvågøy, Hadsel, Øksnes, Andøy, Bardu, Skjervøy, Nordreisa, Vardø, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Båtsfjord

Sentre kan bli løftet opp fra 1b til 1a etter hvordan pendlingsutviklingen har vært siden 1990. De øvrige nivåene endres ikke.

Eksemplifisering av regioninndelingen:

Senter	Omland
Oslo	Spydeberg, Hobøl, Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk, Lørenskog, Skedsmo, Nittedal, Gjerdrum, Nes, Nannestad, Nord-Odal, Lunner, Gran, Lier, Røyken, Hurum
Halden	Aremark
Moss	Rygge, Våler, Råde
Sarpsborg	
Fredrikstad	Hvaler, Rakkestad
Hamar	Stange, Løten
Lillehammer	Øyer, Gausdal
Gjøvik	Østre Toten, Søndre Land, Nordre Land
Askim	Skiptvet
Eidsberg	Trøgstad, Marker
Ullensaker	
Eidsvoll	Hurdal
Kongsvinger	Sør-Odal, Eidskog, Grue
Ringsaker	
Elverum	Våler, Åmot
Vestre Toten	
Aurskog-Høland	Rømskog
Tynset	Alvdal, Tolga
Dovre	Folldal, Lesja
Nord-Fron	Sør-Fron
Sel	Vågå
Nord-Aurdal	Vestre Slidre, Øystre Slidre, Etnedal, Sør-Aurdal
Trysil	

Enkeltkommuner som danner egne bo-og arbeidsmarkedsomland:

Åsnes, Stor-Elvdal, Rendalen, Skjåk, Lom, Ringebu og Vang

Denne inndelingen gir et greit oversyn over bo- og arbeidsmarkedsregioner basert på pendling, men det er en del kommuner som kunne vært gruppert sammen som ikke er det. Noe av dette kan fanges opp ved å justere pendlingskravene, mens andre forhold vil kreve bruk av et reiseavstandskriterium. Vi kommer tilbake til disse forholdene mot slutten av kapittelet.

2.3 Modell med sentralstedshierarki og reiseavstandskriterier

Også i denne modellen vil det mest aktuelle være å ta utgangspunkt i det sentralstedshierarkiet som ble benyttet i Juvkam (2000).

Avgrensningsproblematikken rundt sentrene blir imidlertid en annen ut fra at en her erstatter pendlingskriteriet med et nærhetsprinsipp, der det for alle kommuner innenfor en viss avstand fra et senter skulle være mulig med dagpendling til senteret. Dette innebærer også at utvalget senterkommuner blir et noe annet. Mens en del senter i Juvkam (2000) ikke ble regnet med ut fra at de lå tett på viktigere senter, kan de med reiseavstandsberegninger eventuelt regnes som ett av flere senter i regionen, der en dermed får en kjedingsproblematikk.

Mens en i den pendlingsbaserte ikke ville regne sammen ulike sentre i regiondannelsen, vil en med denne modellen kunne slå sammen regioner i de tilfellene der sentrene i dem ligger i kort reiseavstand fra hverandre. Et slikt reisetidskrav bør i så fall settes nokså strengt, kanskje til 30 minutter. Ut over dette bør store deler (f.eks. dekke halve befolkningen) av hvert senters omland kunne nås innenfor nokså begrenset reisetid fra det andre senteret.

Reisetidskravet rundt sentrene bør variere med senternivå. Det bør vurderes om variasjonen i reiseavstandskriteriene ikke bør begrenses noe i forhold til det sentralitetsinndelingen i Juvkam (2000) legger opp til. I denne varierer reisetidsbegrensningen mellom 30 og 90 minutter. Det er her særlig maksgrensen på 90 minutter, som gjelder rundt Oslo som er for høy. Denne vil føre byer som Hamar og Fredrikstad inn i Osloregionen. En kan imidlertid også se for seg at reisetidskravet justeres i forhold til hvilke kommuner som faller innenfor, der visse senterkommuner på høye nivåer dras ut. Dette vil i praksis si at visse mellomliggende alternativer kan overstyre rene avstandsbetrakninger, slik at avstandsbetraktingen i større grad nærmer seg den faktiske

pendlingen. Et slikt opplegg vil trolig kreve visse tilpasninger, der pendlingsstatistikk må dras inn. Karakteren av ren reiseavstandsbasert inndeling forsvinner altså.

En slik inndeling vil kreve en god del arbeid knyttet til å fastlegge hvilke reiseavstander som skal benyttes, og bør ideelt sett ikke gjennomføres uten at et prosjekt knyttet til hvor langt personer er villig til å pendle til senter av ulik størrelse er gjennomført. En reiseavstandsbasert inndeling vil ikke kunne kalles en inndeling i funksjonelle bo- og arbeidsmarkedsregioner, ettersom en ikke ville ha med seg noen elementer ut over reiseavstanden. Det ville også oppstå store problemer knyttet til behandlingen av overlappingen mellom regioner der avstanden mellom sentrene er liten. En slik type inndeling kan ikke anbefales for dette prosjektet.

2.4 Modell basert kun på pendling

Fordelen med en rent pendlingsbasert modell er enkelheten, der pendlingsbasert informasjon knyttet til de enhetene som skal fordeles gir hele grunnlaget for oppbyggingen. Den blir mer gjennomført, ettersom all informasjon blir knyttet opp mot pendlingsinformasjon. Samtidig gjør dette modellen sårbar for treff i forhold til sentre.

Strengt tatt er det ikke sentre en fanger opp med en slik metodikk, men snarere kommuner med et bestemt forhold til pendling. Tar vi utgangspunkt i den svenske modellen, ser vi at en slik modell i noen grad bryter med tanken om sentrerte regioner, men likevel bevarer mye av tankegangen ved at andre kommuner grupperes rundt de som har særlig lav utpendling. Ved at utpendlingsnivået markeres såpass sterkt i det relevante arbeidet, betyr dette at en kan komme fram til en rekke nabokommuner som hver for seg vil framstå som selvstendige.

Når det stilles krav om at de selvstendige kommunene skal ha en utpendling under 20 prosent, vil følgende falle innenfor gruppen i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark og Oppland:

Halden, Fredrikstad, Oslo, Elverum, Trysil, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Lillehammer, Gjøvik, Dovre, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Ringebu, Etnedal, Nord-Aurdal og Vang.

Ved bruk av tilleggskriterium om at mindre enn 7,5 prosent av de bosatte kan pendle mot en enkelt kommune, faller følgende av kommunene nevnt over fra:

Fredrikstad, Tolga og Alvdal

Vi står dermed overfor et opplegg som ikke bør benyttes til region-inndeling uten at grenseverdiene for selvstendige kommuner endres. Samtidig vil en slik endring kunne gi uforholdsmessig mange selvstendige kommuner i distrikten, ettersom et fellestrekke ved sentre og periferi er liten utpendling. En vil dermed trolig få behov for flere tilleggsriterier som vi nå ikke kan si hvordan vil slå ut. Dette betyr ikke at en nødvendigvis bør avvise en inndeling der utvalget selvstendige kommuner baseres på pendlingsdata. En bør bare benytte andre kriterier enn de svenske. Hvis vi f.eks. regner alle kommuner med netto innpendling som selvstendige, blir utvalget av slike kommuner innenfor de fylkene vi har sett på følgende:

Halden, Moss, Sarpsborg, Skedsmo, Oslo, Kongsvinger, Hamar, Tynset, Lillehammer, Gjøvik, Dovre, Sel, Vestre Toten, Nord-Aurdal

Med bruk av slike kriterier faller dermed alle distriktskommunene med liten utpendling bort som kommuner en skal strukturere andre kommuner rundt. Av de senterkommunene vi har tatt utgangspunkt i, faller Fredrikstad, Askim, Eidsberg, Ullensaker, Eidsvoll, Ringsaker, Elverum, Aurskog-Høland, Nord-Fron og Trysil ut. Som tilvekst kommer Skedsmo, som i Juvkam (2000) ikke benyttes som senterkommune pga. pendlingsnivået til Oslo.

Selv om en på prinsipielt grunnlag kunne hevde at sentrestrukturen burde være basert på pendlingsdata i en eller annen form, for på den måten å få fram de reelle innpendlingssentrene, ser det ut til å være flere hinder i veien for dette. Oslo har en såpass dominerende stilling i et stort omland at en del sentre i hovedstadens ytterområde ikke har nettoinnpendling, på tross av at de utvilsomt er viktige arbeidsplassentre for kommuner rundt. Lenger ute fra Oslo, og eventuelt fra andre storbyer, vil statistikk der en ikke kan utelate ukependlere kunne være et problem, ettersom mindre sentre som er viktige i distriktsregioner der de har netto daginnpendling, kan framstå med netto utpendling når statistikken ikke kan etableres uten ukependling. Et senterutvalg basert på pendling burde dermed trolig heller baseres på innpendlingen fra andre kommuner framfor på utpendling eller nettopenning. De innpendlingskommunene som framstår, bør så i storbyområdene ses i forhold til egen pendling mot andre sentre. Bruk av slike prinsipper vil bety at forskjellen fra senterstrukturen i Juvkam (2000) på det nærmeste bortfaller. Det blir dermed et spørsmål om en slik eksersis er nødvendig.

2.5 En kombinert pendlings- og reiseavstandsmodell

I en slik modell bør det ligge inne to reiseavstandsgrenser:

- en med forholdsvis begrenset reisetid, der alle kommuner innenfor skal med
- en videre reisetidsgrense, der ingen kommuner som ligger utenfor skal være med

Denne grensen må etableres for å hindre at en ved hjelp av pendlings-tall etablerer regioner som i realiteten er ukependlingsregioner, framfor bo- og arbeidsmarkedsregioner. En kunne på sett og vis ha unngått bruk av den ytre grensen dersom ukependlingen hadde latt seg luke ut i pendlingsstatistikken. På den andre siden må en gå ut fra at pendling er mindre aktuelt for store deler av befolkningen med økende reiseavstand selv om la oss si 10 prosent pendler inn til senteret. En må kunne regne med at kommuner med større avstand til et senter og manglende alternative senter nærmere bostedet i større grad enn andre tar ut sitt totale pendlingspotensial. Det blir da et spørsmål om en prosentsats som i utgangspunktet er forholdsvis lav, bør benyttes helt konsekvent.

I forbindelse med grenser, er det et spørsmål hvor stor andel av en bosatt befolkning som skal være pendlingsvillig innenfor de rammene som settes. Det er trolig nokså varierende pendlingsvillighet i ulike befolkningsgrupper innenfor en kommune. I yrkesbefolkningen må en kunne forvente at innflytterne som har kommet av jobbgrunner har en mindre pendlingsvillighet enn mange andre. Samtidig vet en at personer som har arbeidet i et storbyområde gjerne ser pendlingstiden som mindre byrdefull enn andre bosatte i distrikten. For de som har valgt pendling som alternativ til å flytte fra oppvekststedet, kan en tenke seg at villigheten til å pendle er sterkere enn hos andre – en har faktisk ikke flyttet.

Vi står altså overfor en nokså kompleks virkelighet, som kan gjøres mer kompleks enn over. Det viktigste i denne sammenhengen er at en kombinasjon av pendling og reiseavstand trolig vil gi den beste inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsomland. Enkelt sagt, skyldes dette at en bo- og arbeidsmarkedsregion ikke bare viser til omfanget av pendling, men også til et potensiale for slik, ut fra nærhet. De to sidene kan dyrkes i to inndelinger, men en kombinasjon vil gi det beste resultatet. Vi har derfor valgt en slik løsning. Inndelingen presenteres i kapittel 3, og er mer detaljert underbygd i vedleggene.

2.6 Inndelingskriterier

Kriteriene som legges til grunn vil være basert på Juvkam (2000), men der noe tas ut, og annet legges til. Inndelingen er laget med kommune som grunnenhet. De aktuelle reglene fra Juvkam i forhold til bo- og arbeidsmarkedsregioner som bevares her, er følgende:

For senterkommunene:

Senterstrukturen har tatt utgangspunkt i Juvkam (2000), men der denne justeres i forhold til pendlingsnivåer, slik at noen senterkommuner kan inngå i en og samme region, der pendlingsnivåene også kan bety at enkelte sentre ikke regnes som slike ved avgrensningen av bo- og arbeidsmarkedsregionene.

Senterkommuner med over 10 % pendling til et større senter legges i regelen til dette dersom det ikke danner et eget pendlingsomland.

Kommuner uten senter i Standard for kommuneklassifisering regnes i regelen som senter dersom minst 10 % pendler dit fra en eller flere andre kommuner både i 1990 og 2000.

Alle kommuner med minst 10 % pendling i 2000 legges til et senter når reisetiden dit er under 75 minutter én veg. Ved pendling over 10 prosent har en vist en tilknytning til senteret, der 75 minutter kan gjelde som en grense over mot ukependling. Denne grensen kan ikke gjelde absolutt.

Senter regnes som å tilhøre samme region når reisetiden mellom dem er under 30 minutter og pendlingsnivået er minst 10 prosent fra den ene til den andre senterkommunen (f.eks. Fredrikstad/Sarpsborg, Askim/Eidsberg, Gjøvik og Vestre Toten).

Restkommuner med over 10 prosent pendling til en bo- og arbeidsmarkedsregion, legges til regionen (f.eks Åsnes).

Restkommuner med under 30 minutter reisetid til regionsenter legges til regionen (f.eks Ringebu).

Kommuner som kan regnes til flere regioner plasseres ut fra pendling til sentrene i regionene, pendling til regionene, og reiseavstand. Det kan ikke gis noen enkel prosedyre for denne plasseringen. Dette har gitt noe skjønn i Osloregionen, der en kommune som Lier er plassert i Drammensregionen på tross av mer pendling til Osloregionen. Drammensregionen og andre regioner i Osloområdet har en betydelig pendling til Oslo som det må tas hen til når plassering av kommuner skal foretas.

Kommuner med for lite pendling til noe senter, og med lang reisetid til alle slike regnes sammen dersom reisetiden mellom bokonsentrasjonene dem imellom er under 30 minutter, og vurderes sammenslått dersom reisetiden er under 45 minutter. Der flere kommuner sammen har kort reisetid seg imellom kan større regioner dannes, der hovedtyngden av regionen bør nås innenfor en reisetid på en time. Ved vurderingene tas det hensyn til pendlingsnivået mellom kommunene. Det tas hen til andelen sysselsatte i bostedskommunen ved regioninndelingsarbeidet, der en er strengere med reisetidskravene for kommuner med særlig høy andel sysselsatte i bostedskommunen og mindre streng med reisetidskravet der andelen sysselsatte i bosteds-kommunen er særlig lav. Her kommer det inn et element av skjønn. Uten denne tilleggsinformasjonen ville antallet regioner økt noe, men endringene ville blitt nokså små, ettersom de fleste kommuner er plassert på grunnlag av de øvrige reglene for inndelingsarbeidet. Regelen gir imidlertid et element av fleksibilitet i situasjoner der rigid inndeling kunne vært uheldig (som når en kommune tydelig er mer knyttet til en der reisetiden er noe større enn til en alternativ kommune).

Det kan være grunn til å knytte enkelte kommentarer til kriteriene. Når 10 prosent er benyttet som grense for kommunene, har dette sammenheng med at dette er et pendlingsnivå som ofte skiller sentre i distrikten fra andre kommuner pendlingsmessig. For store sentre er pendlingsnivåene fra nabokommuner ofte vesentlig høyere enn dette. For de største kommunene gir en grense på 10 prosent en god ytteravgrensning mot dagpendlingsomlandet. Her har det likevel blitt følt behov for å markere en yttergrense for omlandet på 75 minutter. Denne grensen er identisk med grensen for det potensielle dagpendlingsomlandet i Standard for kommuneklassifisering 1994 (Statistisk sentralbyrå 1994).

Ved at pendlingsnivået mellom kommunene har gitt den første sammenslåingen av kommuner til regioner, kan det dannes et inntrykk av at pendlingsnivå overstyrer reisetid. Dette er ikke riktig. Stort sett vil kommuner med minst 10 prosent pendling til en annen kommune være en nabokommune av tilpendlingskommunen, der reisetiden er kort. Det er i slike tilfeller unødvendig å bruke ressurser på å belyse reisetiden. Med en pendlingegrense på 10 prosent er det ytterst sjeldent noen særlig lang reisetid til regionsenteret når senteret ikke er en storby. Også for storbyene er tilpendlingsnivåer over 10 prosent fra en kommune sjeldent når reisetiden går langt ut over en time.

Den regioninndelingen som er etablert vil overfladisk sett kunne minne om Statistisk sentralbyrås inndeling i økonomiske regioner. Det

er gjort nærmere greie for inndelingen i økonomiske regioner under 1.4.2. Det er imidlertid nokså klare forskjeller mellom dem: SSBs inndeling danner imidlertid regioner som ikke krysser fylkesgrensene, mens inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner gjør det. De økonomiske regionene danner ikke en bestemt type region, mens denne nye inndelingen danner bo- og arbeidsmarkedsregioner. Inndelingen i økonomiske regioner er ikke en inndeling i funksjonelle regioner, noe bo- og arbeidsmarkedsregionen er. Enkelt sagt er inndelingen i økonomiske regioner en underinndeling av fylkene, der den enkelte regionen består av en eller flere kommuner. Inndelingen bør kun benyttes i de tilfellene der det en har behov for er rene underinndelinger av fylker. I alle andre sammenhenger bør en benytte inndelinger i regioner som ikke begrenses av fylkesstrukturen. Denne inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner er i så fall en av de inndelingene som kan benyttes. Det viktigste er imidlertid at det er samsvar mellom det tema som skal blyses og den inndelingen som benyttes.

2.7 Pendlingsdata for 1990 og fjerde kvartal 2000

I arbeidet har det blitt benyttet pendlingsstatistikk fra folke- og boligtelling 1990 og registerutledede pendlingsopplysninger for fjerde kvartal 2000. Dataene for 1990 er uten uoppgitt arbeidsplass-kommune. Dataene for de to årene gir et temmelig ulikt bilde, med en markert nedgang i andelen yrkesaktive i egen kommune mellom de to tidspunktene. Bare rundt en prosent av kommunene øker andelen som er sysselsatt i bostedskommunen. Mindre sentrale kommuner som har hatt over 90 prosent av de yrkesaktive sysselsatt i bostedskommunen framstår nå gjerne med prosenter rundt 80. I all hovedsak faller også andelen som arbeider innenfor bo- og arbeidsmarkedsregionen. De endringene som har skjedd mellom tidspunktene er nok reelt sett mindre enn de som framkommer.

Siden 1990 har andelen studenter i yngre kull økt kraftig. Ved at disse i stor grad er bostedsregistrert hos foreldrene sine, vil arbeid de har på studiestedet framstå som pendling. Dette vil bidra til å skape et bilde av en noe sterkere pendling til større skolesenter en den reelle. I pendlingstabellene vil dette slå ut i en noe høyere pendling til visse senterkommuner for kommuner innenfor regionen, og i noe økt pendling ut av regionen for andre.

Endringene siden 1990 aktualiserer problematikk knyttet til utgående og innkommende kull på arbeidsmarkedet, der forskjeller mellom dem kan gi utslag. Slik sett kan adferden til de nye kullene på arbeidsmarkedet være preget av mindre pendling enn i de som har kommet inn på arbeidsmarkedet årene før, men sterkt avvikende fra de som har forlatt arbeidsmarkedet. Å finne ut av dette ville kreve en egen undersøkelse.

Et noe spesielt forhold er at personer med hjemmekontor vil bli registrert på det kontoret en er knyttet opp mot. Dersom hjemmekontorordninger blir en stor suksess, vil dette dermed gi intrykk av økende pendling, mens den faktisk bidrar til å redusere den.

En god del ukependlere har blitt tilbakeregistrert til bostedskommunen fra arbeidsplasskommunen. Dette bidrar til å svekke den registrerte andelen som arbeider i bostedskommunene, og også andelen i de arbeidsplasskommunene de har blitt bortregistrert fra. Dette gir en økning i forhold til tidligere i langpendlingen. Om dette slår ut i forhold til folke- og boligtellingen i 1990 er uvisst.

I vedlegg 1 er den benyttede pendlingsstatistikken brukt til å vise pendlingen innen og ut av den enkelte region i 1990 og 2000, samt å vise endringen mellom tidspunktene. Alt i alt er det, som delkapitlet vel antyder, grunn til å lese endringstabellene i vedlegget med noe forsiktighet, mens statistikken for 1990 og 2000 skulle være av god kvalitet.

3 Inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner

I dette kapittelet presenteres den nye inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner, der noe statistikk inkluderes. For den som ønsker mer informasjon knyttet til den enkelte regionene, vises det til vedleggene, der særlig vedlegg 1 gir mye informasjon.

3.1 Inndelingen i bo- og arbeidsmarkedsregioner

Regionene har blitt nummerert fortløpende fra region 1 av. Den enkelte region har blitt navnsatt, og kommunene som inngår i hver av dem listes opp.

Bo- og arbeidsmarkedsregioner:

Region nr.	Regionnavn	Kommuner i regionen
1	Halden	Halden, Aremark
2	Moss	Moss, Rygge, Våler, Råde
3	Fredrikstad/ Sarpsborg	Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Rakkestad
4	Askim/Eidsberg	Askim, Eidsberg, Skiptvet, Trøgstad, Marker
5	Oslo	Oslo, Spydeberg, Hobøl, Vestby, Ski, Ås, Frogner, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk, Lørenskog, Skedsmo, Nittedal, Gjerdrum, Nes, Nannestad, Lunner, Gran, Røyken, Hurum, Ullensaker, Eidsvoll, Hurdal, Aurskog-Høland, Rømskog
6	Kongsvinger	Kongsvinger, Sør-Odal, Nord-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes
7	Hamar	Hamar, Stange, Løten, Ringsaker
8	Elverum	Elverum, Våler, Åmot

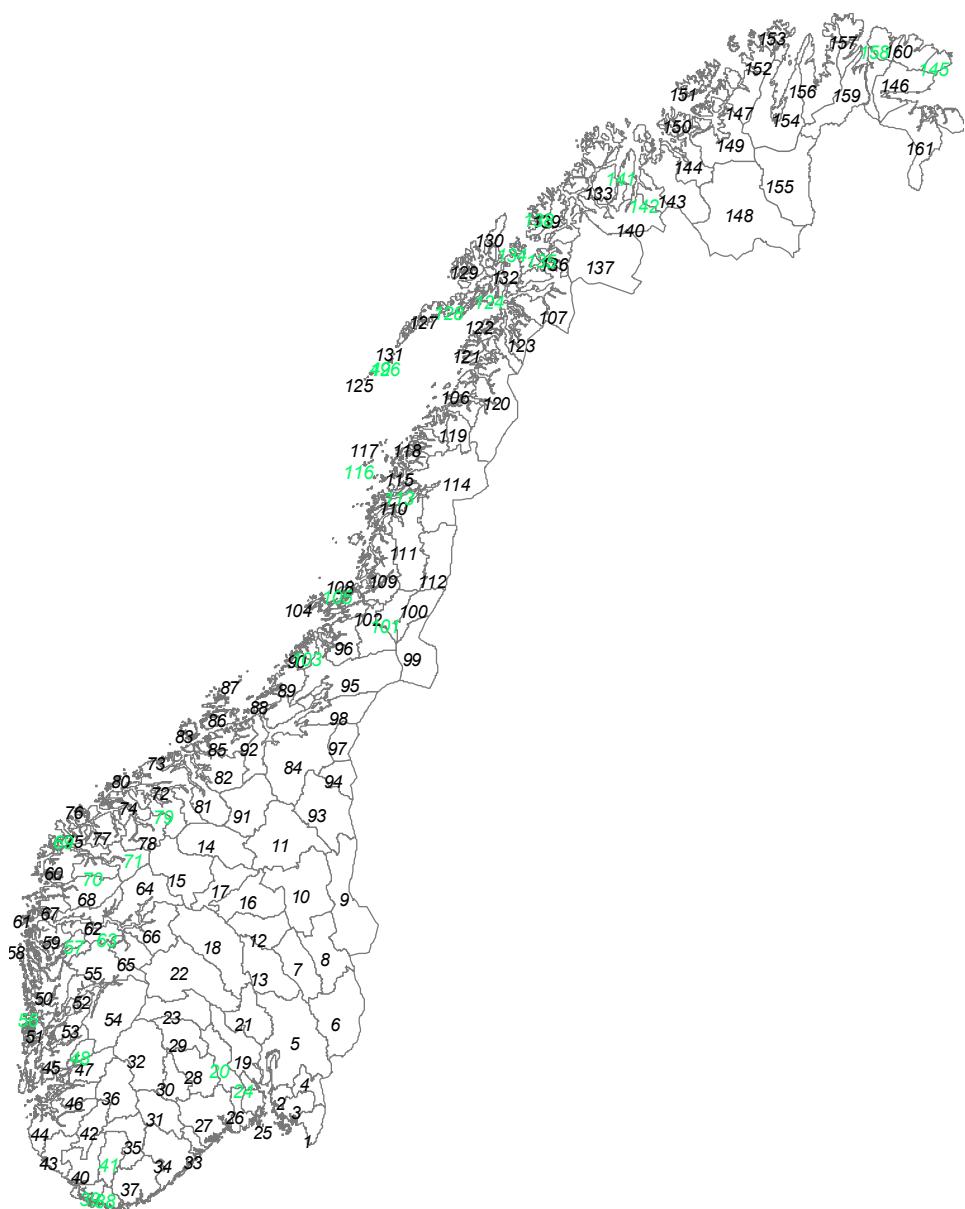
Region nr.	Regionnavn	Kommuner i regionen
9	Trysil/Engerdal	Trysil, Engerdal
10	Stor-Elvdal/Rendalen	Stor-Elvdal, Rendalen
11	Tynset	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal
12	Lillehammer	Lillehammer, Øyer, Gausdal
13	Gjøvik	Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Søndre Land, Nordre Land
14	Dovre	Dovre, Lesja
15	Skjåk/Lom	Skjåk, Lom
16	Fron	Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu
17	Sel	Sel, Vågå
18	Fagernes	Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Etnedal, Vang
19	Drammen	Drammen, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Lier, Modum, Sigdal, Sande, Svelvik
20	Kongsberg	Kongsberg, Flesberg, Rollag
21	Ringerike	Ringerike, Hole, Jevnaker, Krødsherad
22	Hallingdal	Gol, Nes, Flå, Ål, Hemsedal, Hol
23	Nore og Uvdal	Nore og Uvdal
24	Holmestrand	Holmestrand, Hof
25	Tønsberg	Tønsberg, Nøtterøy, Stokke, Re, Tjøme, Andebu, Horten
26	Larvik/Sandefjord	Larvik, Sandefjord, Lardal
27	Grenland	Porsgrunn, Skien, Bamble, Siljan, Nome, Drangedal, Kragerø
28	Notodden	Notodden, Hjartdal, Sauherad, Bø
29	Tinn	Tinn
30	Seljord/Kviteseid	Seljord, Kviteeid
31	Nissedal/Fyresdal	Nissedal, Fyresdal
32	Vinje/Tokke	Vinje, Tokke
33	Risør	Risør, Gjerstad
34	Arendal	Arendal, Grimstad, Froland, Tvedstrand, Vegårshei, Åmli
35	Evje/Bygland	Evje og Hornnes, Bygland
36	Valle/Bykle	Valle, Bykle
37	Kristiansand	Kristiansand, Songdalen, Søgne, Vennesla, Lillesand, Iveland, Birkenes, Marnardal
38	Mandal	Mandal, Lindesnes
39	Farsund	Farsund, Lyngdal
40	Flekkefjord	Flekkefjord, Kvinesdal, Lund
41	Indre Vest-Agder	Audnedal, Hægebostad, Åseral
42	Sirdal	Sirdal
43	Eigersund	Eigersund, Sokndal, Bjerkreim
44	Stavanger/Sandnes	Stavanger, Sandnes, Randaberg, Sola, Gjesdal, Klepp, Rennesøy, Time, Strand, Kvitsøy, Hå, Finnøy, Forsand
45	Haugesund	Haugesund, Sveio, Tysvær, Karmøy, Bokn,

Region nr.	Regionnavn	Kommuner i regionen
46	Hjelmeland	Etne, Ølen, Vindafjord
47	Suldal	Hjelmeland
48	Sauda	Suldal
49	Utsira	Sauda
50	Bergen	Utsira
		Bergen, Askøy, Fjell, Os, Samnanger, Osterøy, Sund, Meland, Øygarden, Lindås, Vaksdal, Radøy, Fusa, Austrheim
51	Stord	Stord, Fitjar, Bømlo, Tysnes
52	Jondal/Kvam	Jondal, Kvam
53	Kvinnherad	Kvinnherad
54	Odda	Odda, Ullensvang, Eidfjord
55	Voss	Voss, Granvin, Ulvik
56	Austevoll	Austevoll
57	Modalen	Modalen
58	Fedje	Fedje
59	Masfjorden/Gulen	Masfjorden, Gulen
60	Flora	Flora, Bremanger
61	Solund	Solund
62	Høyanger	Høyanger, Balestrand
63	Vik	Vik
64	Sogndal	Sogndal, Luster, Leikanger
65	Aurland	Aurland
66	Lærdal/Årdal	Lærdal, Årdal
67	Fjaler	Fjaler, Askvoll, Hyllestad
68	Førde	Førde, Naustdal, Jølster, Gauldalen
69	Vågsøy	Vågsøy, Selje
70	Eid/Gloppen	Eid, Gloppen
71	Stryn	Stryn, Hornindal
72	Molde	Molde, Fræna, Aukra, Gjemnes, Eide, Nesset, Midsund, Vestnes
73	Kristiansund	Kristiansund, Frei, Averøy, Tustna
74	Ålesund	Ålesund, Sula, Skodje, Giske, Ørskog, Haram, Sykkylven, Stordal
75	Vanylven	Vanylven
76	Ulstein	Ulstein, Hareid, Herøy, Sande
77	Ørsta/Volda	Ørsta, Volda
78	Norddal/Stranda	Norddal, Stranda
79	Rauma	Rauma
80	Sandøy	Sandøy
81	Sunndal	Sunndal, Tingvoll
82	Surnadal	Surnadal, Rindal, Halsa
83	Smøla	Smøla
84	Trondheim	Trondheim, Malvik, Klæbu, Melhus, Skaun, Midtre Gauldal, Selbu, Leksvik, Stjørdal, Rissa

Region nr.	Regionnavn	Kommuner i regionen
85	Hemne/Snillfjord/Aure	Hemne, Snillfjord, Aure
86	Hitra	Hitra
87	Frøya	Frøya
88	Ørland	Ørland, Bjugn
89	Åfjord/Roan	Åfjord, Roan
90	Osen	Osen
91	Oppdal/Rennebu	Oppdal, Rennebu
92	Orkdal	Orkdal, Agdenes, Meldal
93	Røros	Røros, Holtålen, Os
94	Tydal	Tydal
95	Steinkjer	Steinkjer, Inderøy, Verran, Namdalseid, Snåsa, Mosvik
96	Namsos	Namsos, Overhalla, Fosnes
97	Meråker	Meråker
98	Levanger/Verdal	Levanger, Verdal, Frosta
99	Lierne	Lierne
100	Rørvik	Rørvik
101	Namsskogan	Namsskogan
102	Grong/Høylandet	Grong, Høylandet
103	Flatanger	Flatanger
104	Vikna/Nærøy	Vikna, Nærøy
105	Leka	Leka
106	Bodø	Bodø, Skjerstad, Gildeskål
107	Narvik	Narvik, Ballangen, Evenes, Gratangen
108	Bindal	Bindal
109	Brønnøy	Brønnøy, Sømna, Vevelstad, Vega
110	Alstahaug	Alstahaug, Leirfjord, Dønna, Herøy
111	Vefsn	Vefsn, Grane
112	Hattfjelldal	Hattfjelldal
113	Nesna	Nesna
114	Rana	Rana, Hemnes
115	Lurøy	Lurøy
116	Træna	Træna
117	Rødøy	Rødøy
118	Meløy	Meløy
119	Beiarn	Beiarn
120	Fauske	Fauske, Sørfold, Saltdal
121	Steigen	Steigen
122	Hamarøy	Hamarøy
123	Tysfjord	Tysfjord
124	Lødingen	Lødingen
125	Røst	Røst
126	Værøy	Værøy
127	Flakstad/Vestvågøy	Flakstad, Vestvågøy
128	Vågan	Vågan
129	Sortland	Sortland, Hadsel, Øksnes, Bø

Region nr.	Regionnavn	Kommuner i regionen
130	Andøy	Andøy
131	Moskenes	Moskenes
132	Harstad	Harstad, Kvæfjord, Skånland, Tjeldsund
133	Tromsø	Tromsø, Karlsøy
134	Bjarkøy	Bjarkøy
135	Ibestad	Ibestad
136	Salangen	Salangen, Lavangen
137	Målselv	Målselv, Bardu
138	Torsken/Berg	Torsken, Berg
139	Lenvik	Lenvik, Tranøy, Sørreisa, Dyrøy
140	Balsfjord/Storfjord	Balsfjord, Storfjord
141	Lynge	Lynge
142	Gáivuotna – Kåfjord	Gáivuotna - Kåfjord
143	Skjervøy/Nordreisa	Skjervøy, Nordreisa
144	Kvænangen	Kvænangen
145	Vardø	Vardø
146	Vadsø	Vadsø, Unjárga – Nesseby
147	Hammerfest	Hammerfest, Kvalsund
148	Guovdageaidnu –Kautokeino	Guovdageaidnu – Kautokeino
149	Alta	Alta
150	Loppa	Loppa
151	Hasvik	Hasvik
152	Måsøy	Måsøy
153	Nordkapp	Nordkapp
154	Porsanger	Porsanger
155	Kárášjohka – Karasjok	Kárášjohka – Karasjok
156	Lebesby	Lebesby
157	Gamvik	Gamvik
158	Berlevåg	Berlevåg
159	Deatnu – Tana	Deatnu – Tana
160	Båtsfjord	Båtsfjord
161	Sør-Varanger	Sør-Varanger

Figur 3.1 Bo- og arbeidsmarkedsregioner

3.2 Forskjell på inndeling med data fra 1990 kontra 2000

Ved bruk av pendlingsinformasjon fra 1990 ville inndelingen i all hovedsak blitt den samme. Noen forskjeller ville det imidlertid blitt:

- Trysil og Engerdal ville blitt regnet som to framfor én bo- og arbeidsmarkedsregion
- Stor-Elvdal og Rendalen ville trolig ha blitt regnet som to regioner
- Vang ville blitt regnet som egen region, og ikke som en del av Fagernesregionen
- Etne, Ølen og Vindafjord ville blitt regnet som en egen region, og ikke som en del av Haugesundregionen
- Masfjorden og Gulen ville blitt regnet som to regioner
- Vega ville blitt regnet som en egen region, og ikke som en del av Brønnøysundregionen
- Folldal kommune ville blitt regnet til Dovreregionen framfor til Tynsetregionen

Det har ikke blitt foretatt omvurderinger av plassering av kommuner der nokså nye veiprosjekter, som Kvinnherads nye tunnelforbindelse til Odda, kan skape framtidig pendling mellom kommunene. Vi har ikke vurdert hvordan inndelingen ville blitt dersom vi hadde benyttet veinettet slik det lå i 1990. Slike opplysninger ville vært irrelevante i forhold til inndelingen. Relevansen til de eldre pendlingsdataene ligger i at de bidrar til å framvise grad av kontinuitet i pendlingen, deriblant om pendlingsstrømmene tar nye retninger fra bestemte kommuner. Ved å benytte data fra to tidspunkter reduseres tvilen om plasseringen av kommuner der mer enn én plassering kunne være aktuell. I tillegg gir nyere data i mange tilfeller i distriktene en avgrensning der både reisetids- og pendlingskriteriet dekkes, ettersom pendlingen til andre kommuner innenfor regionene gjennomgående har økt.

3.3 Statistisk presentasjon av regionene

I dette delkapittelet skal det kun gis en kortfattet, enkel statistikkpresentasjon av regionene. For en nærmere presentasjon av grunnlaget for regioninndelingen vises det til vedlegg 1.

Tabell 3.1 *Antall kommuner i bo- og arbeidsmarkedsregionene.
Landsdel*

Østlandet

1 kommune	2	(Nore og Uvdal, Tinn)
2 kommuner	10	
3 kommuner	5	
4 kommuner	6	
5 kommuner	2	(Askim/Eidsberg, Gjøvik)
6 kommuner	3	(Kongsvinger, Fagernes, Hallingdal)
7 kommuner	1	(Grenland)
8 kommuner	2	(Drammen, Tønsberg)
30 kommuner	1	(Oslo)
Antall regioner:	32	

Av kommunene innenfor Østlandet er Os en del av Rørosregionen, som inngår i Trøndelagsopplistingen over regioner.

Agder/Rogaland

1 kommune	5	(Sirdal, Hjelmeland, Suldal, Sauda, Utsira)
2 kommuner	5	
3 kommuner	3	
4 kommuner	-	
6 kommuner	1	(Arendal)
8 kommuner	2	(Kristiansand, Haugesund)
13 kommuner	1	(Stavanger/Sandnes)
Antall regioner:	17	

Ingen kommuner i Agder/Rogaland er lagt til regioner der senteret er plassert i en annen landsdel.

Vestlandet

1 kommune	11	
2 kommuner	11	
3 kommuner	5	
4 kommuner	4	
8 kommuner	2	(Molde, Ålesund)
14 kommuner	1	(Bergen)
Antall regioner:	34	

Av kommunene innenfor Vestlandet er Sveio og Etne regnet som en del av Haugesundregionen i Agder/Rogaland og Aure som en del av en region som ellers består av Hemne og Snillfjord kommuner i

Trøndelag. De to regionene er med i opplistingen under de andre landsdelene.

Trøndelag

1 kommune	10
2 kommuner	5
3 kommuner	5
4 kommuner	-
6 kommuner	1 (Steinkjer)
10 kommuner	1 (Trondheim)

Antall regioner: **22**

Ingen kommuner i Trøndelag er lagt til regioner der senteret er plassert i en annen landsdel.

Nord-Norge

1 kommune	37
2 kommuner	11
3 kommuner	2
4 kommuner	6
Antall regioner:	56

Ingen kommuner i Nord-Norge er lagt til regioner utenfor landsdelen.

Litteratur

- Byfuglien, Jan og Svein Holm (1989): *Inndeling i arbeidsmarkedsregioner 1988*. Interne notater 89/15. Oslo – Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå
- Båtevik, Finn Ove (1994): *Pendling, flytting og regional utvikling. Ein studie av geografisk mobilitet og demografisk utvikling med særleg vekt på Sogn og Fjordane*. Avhandling for dr. politgraden. Bergen: Institutt for geografi. Norges Handelshøyskole og Universitetet i Bergen.
- Helvig, Magne (1994): *Pendling og regional integrasjon*. Institutt for geografi, Norges Handelshøyskole og Universitetet i Bergen, Rapport nr. 194, 1994
- Hustoft, Anne Gro et.al. (1999): *Standard for økonomiske regioner. Etablering av publiseringsnivå mellom fylke og kommune*. SSB-rapport 99/6. Oslo – Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå
- Jones, Michael (1991): *Region som geografisk begrep*. Forelesningsnotat. Trondheim: Geografisk institutt, NTNU
- Juvkam, Dag (1999): *Demografisk utvikling i Sør-Trøndelag*. NIBR-notat 1999:121. Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning.
- Juvkam, Dag (2000): *Potensielle og faktiske pendlingsregioner*. NIBR-notat 2000:130. Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning
- Lie, Ivar (2000): *Funksjonelle bu- og arbeidsmarknadsregionar*. Metodar for avgrensning. NIBR-notat 2000:129. Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning

Statistisk sentralbyrå (1994): *Standard for kommuneklassifisering*
1994. NOS C192. Oslo – Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå

St.meld.nr. 34 (2000-2001): *Om distrikts- og regionalpolitikken*. Oslo:
Kommunal- og regionaldepartementet

Urry, John (1990): Conclusion: places and politics. I Harloe,
Pickvance og Urry: *Place, policy and politics. Do localities
matter?* London: Unwin Hyman

Vedlegg 1

Statistisk grunnlag for bo- og arbeidsmarkedsregionene

Noen begreper som benyttes i vedlegg 1 kan trenge en nærmere forklaring.

Regionsentralitet viser til en regions sentralitet ut fra senternivået til regionens viktigste tettsted. Vi benytter senternivåene i Statistisk sentralbyrås Standard for kommuneklassifisering 1994. Det er tre senternivå, kodet 1-3, der 1 er de minste sentrene og 3 er sentre på landsdelsnivå.

Regiontype er en grovdeling i tre regiontyper, sentrert, likestilt og selvstendig. En sentrert region har ett eller flere regionsentre der pendlingen overstiger 10 prosent til senteret. En likestilt region er en region der ingen av kommunene som inngår kan sies å ha et regionsenter. Selvstendige regioner er regioner som består av kun én kommune. For den som mener at regioner per definisjon består av mer enn én kommune kan de selvstendige utelates fra regionene, og betraktes som en restkategori.

Nærlokalisering er den sentralitet kommunene er gitt i Statistisk sentralbyrås Standard for kommuneklassifisering 1994. Koden er toleddet, der første ledd er sentralitetsinndelingen fra 0-3, der kommuner med sentralitet 0 er de mest perifert beliggende og de med sentralitet 3 er de mest sentralt beliggende. Bokstavkodene A og B viser til om kommunene ligger innenfor 2,5 timers reiseavstand fra et landsdelssenter (A), eller om de ligger utenfor denne tidsavgrensningen (B). For Oslos del er tidsavgrensningen satt til tre timer.

I enkelte tilfeller kan det være en tilsynelatende motsigelse mellom informasjonen knyttet til regionsentralitet og regiontype. Dette gjelder i de tilfellene der regionsentraliteten er 0, mens regiontypen er sentralisert. I disse tilfellene er senteret for lite i innbyggertall til å ha blitt fanget opp av størrelseskravene i Standard for kommuneklassifisering (5000 innbyggere). Det finnes imidlertid en del markerte senter som er mindre enn dette. Noen av kommunene med slike senter ligger helt på topp i dekningsgrad innenfor handel.

Tabell 1. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Haldenregionen.*

		Bosteds- kommunen	Senter - kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0101	Halden	88,6	.	0,3	88,9	11,1
0118	Aremark	47,1	39,6	.	86,7	13,3

Tabell 1a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Haldenregionen.*

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0101	Halden	79,3	.	0,5	79,8	20,2 ²
0118	Aremark	38,3	44,0	.	82,3	17,7

Tabell 1b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 - 2000. Prosentpoeng. Haldenregionen.*

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0101	Halden	- 9,3	.	0,2	- 9,1	9,1
0118	Aremark	- 8,8	4,4	.	- 4,4	4,4

² Herav 11,4 prosent til Sarpsborg/Fredrikstad.

Regionsentralitet: 2
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 2A

Kommentar:

Aremark kan betraktes som en forstad til Halden. Også andre kommuner ligger nær nok opp til Halden til å regnes som del av byens bo- og arbeidsmarkedsregion, men disse kommunene knyttes opp mot alternative sentre i inndelingen.

Haldenregionen har blitt svekket gjennom 1990-tallet som egen bo- og arbeidsmarkedsregion, der pendlingsnivået til Fredrikstad/Sarpsborg fra Halden muliggjør en sammenslåing av de to regionene. Dette er ikke gjort, ettersom pendlingen fra Aremark til disse andre sentrene er liten, slik at det omlandet som har blitt lagt til Halden er unikt for dette senteret.

Tabell 2. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Mossregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0104	Moss	69,6	.	10,1 ³	79,7	20,3 ⁴
0136	Rygge	33,3	46,1	2,6	82,0	18,0
0137	Våler	30,5	41,9	7,1 ⁵	79,5	20,5
0135	Råde	38,7	19,1	12,7 ⁶	70,5	29,5 ⁷

Tabell 2a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Mossregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0104	Moss	58,4	.	9,7	68,1	31,9 ⁸
0136	Rygge	27,5	44,0	2,3	73,8	26,2
0137	Våler	25,0	36,1	7,4	68,5	31,5
0135	Råde	29,1	17,2	10,0	56,3	43,7 ⁹

³ Herav 8,4 prosent til Rygge.

⁴ Herav 10,6 prosent til Oslo.

⁵ Herav 6,4 prosent til Rygge.

⁶ Herav 12,1 prosent til Rygge.

⁷ Herav 21,1 prosent til Fredrikstad/Sarpsborg.

⁸ Herav 14,7 prosent til Oslo.

⁹ Herav 27,7 prosent til Fredrikstad/Sarpsborg.

Tabell 2b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 - 2000.*
Prosentpoeng. Mossregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0104	Moss	-11,2	.	-0,4	-11,6	11,6
0136	Rygge	-5,8	-2,1	-0,3	-8,2	8,2
0137	Våler	-5,5	-5,8	0,3	-11,0	11,0
0135	Råde	-9,6	-1,9	-2,7	-14,2	14,2

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Som regionavgrensning kan det reises tvil om Råde skal regnes til Moss eller til Fredrikstad/Sarpsborg. Det er større pendling fra Råde til Fredrikstad/Sarpsborg enn til Moss kommune. Fredrikstad og Sarpsborg har imidlertid hatt kommunesammenslåinger på 1990-tallet, mens Moss tettsted til dels ligger i nabokommunen Rygge. Det har derfor blitt sett bort fra de rene pendlingstallene til senterkommunene i regionen. Plasseringen til Mossregionen har blitt foretatt ut fra historisk tilknytning i en sammenheng med nært identisk pendling til de to aktuelle regionene.

Det er uaktuelt å legge Moss til Osloregionen i en bo- og arbeidsmarkedssammenheng, selv om det kunne vært gjort ut fra reiseavstand. Ut fra den høye pendlingen til kommuner utenfor regionen kunne det se ut som en gruppering sammen med Fredrikstad/Sarpsborg kunne være aktuelt. Dette ses imidlertid som uheldig, ettersom pendlingen fra Moss til Fredrikstad/Sarpsborg er liten, og et større bysenter med en markert innpendling fra omliggende kommuner bør framstå som senter for sitt omland, og ikke som del av en større bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 3. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Fredrikstad/Sarpsborgregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0106	Fredrikstad	80,4	11,0	0,3	91,7	8,3
0105	Sarpsborg	79,1	10,6	1,1	90,8	9,2
0111	Hvaler	42,1	47,8 ¹⁰	0,0	89,9	10,1
0128	Rakkestad	74,5	9,1	0,0	83,6	16,4

¹⁰ Herav 43,2 prosent til Fredrikstad.

Tabell 3a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Fredrikstad/Sarpsborgregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0106	<i>Fredrikstad</i>	74,5	10,1	0,5	85,1	14,9
0105	<i>Sarpsborg</i>	66,8	16,4	1,1	84,3	15,7
0111	Hvaler	28,7	56,1 ¹¹	0,0	84,8	15,2
0128	Rakkestad	57,9	14,7	0,0	72,6	27,4

Tabell 3b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990 –2000. Prosent.*
Fredrikstad/Sarpsborgregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0106	<i>Fredrikstad</i>	-5,9	0,9	0,2	-6,6	6,6
0105	<i>Sarpsborg</i>	-12,3	5,8	0,0	-6,5	6,5
0111	Hvaler	-13,4	8,3	0,0	-5,1	5,1
0128	Rakkestad	-16,6	5,6	0,0	-11,0	11,0

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Fredrikstad og Sarpsborg regnes som et tvillingsenter ettersom de tidligere separate tettstedene har vokst sammen, og det er over 10 prosent pendling fra hver senterkommune til den andre. Ved kommunenesammenslåingene i 1992 og 1994 ble hver av byene slått sammen med de fleste av kommunene som inngikk i deres bo- og arbeidsmarkedsregion. Det eneste klare unntaket var Hvaler.

Vi har i denne inndelingen også lagt Rakkestad til regionen. Som grensekommune til Sarpsborg, Halden og Eidsberg deler pendlingen seg opp mellom flere sentre, men den er mest omfattende til Fredrikstad/Sarpsborg. For store deler av befolkningen er reiseavstanden kortere til Mysen i Eidsberg, men denne kortere reiseavstanden bør ikke settes opp mot det større pendlingsomfanget til et vesentlig større senter.

For kommentar om Råde, se Mosseregionen.

¹¹ Herav 50,1 prosent til Fredrikstad.

Tabell 4. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Askim/Eidsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0124	Askim	60,8	4,0	1,0	65,8	34,2 ¹²
0125	Eidsberg	67,8	11,8	3,4	83,0	17,0 ¹³
0127	Skiptvet	39,0	25,4 ¹⁴	0,4	64,8	35,2 ¹⁵
0122	Trøgstad	44,8	31,8 ¹⁶	0,7	77,3	22,7 ¹⁷
0119	Marker	77,9	12,8 ¹⁸	0,6	91,3	8,7

Tabell 4a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Askim/Eidsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0124	Askim	46,2	6,9	1,4	54,5	45,5 ¹⁹
0125	Eidsberg	51,3	15,1	3,4	69,8	30,2 ²⁰
0127	Skiptvet	27,3	24,0 ²¹	0,5	51,8	48,2 ²²
0122	Trøgstad	32,4	31,2 ²³	0,8	64,4	35,6 ²⁴
0119	Marker	57,0	19,6 ²⁵	1,4	78,0	22,0

¹² Herav 18,2 prosent til Oslo.

¹³ Herav 9,0 prosent til Oslo.

¹⁴ Herav 22,8 prosent til Askim.

¹⁵ Herav 12,3 prosent til Oslo.

¹⁶ Herav 19,2 prosent til Eidsberg.

¹⁷ Herav 12,4 prosent til Oslo.

¹⁸ Herav 9,8 prosent til Eidsberg.

¹⁹ Herav 22,7 prosent til Oslo.

²⁰ Herav 12,5 prosent til Oslo.

²¹ Herav 19,4 prosent til Askim.

²² Herav 15,0 prosent til Oslo.

²³ Herav 18,1 prosent til Eidsberg.

²⁴ Herav 16,1 prosent til Oslo.

²⁵ Herav 14,9 prosent til Eidsberg.

Tabell 4b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 – 2000.*
Prosentpoeng. Askim/Eidsbergregionen.

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen ellers	Regionen samlet	Regionen utenfor regionen
0124	Askim	-14,6	2,9	0,4	-11,3
0125	Eidsberg	-16,5	3,3	0,0	-13,2
0127	Skiptvet	-11,7	-1,4	0,1	-13,0
0122	Trøgstad	-12,4	-0,6	0,1	-12,9
0119	Marker	20,9	6,8	0,8	-13,3

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

I denne regionen har senterkommunene, til senterkommuner å være, en svært lav andel av de yrkesaktive sysselsatt i egen kommune. Pendlingen er til dels omfattende til Oslo og enkelte av kommunene ellers i Osloregionen. Av senterkommunene kunne Askim vært lagt til Osloregionen. Dette ville fått konsekvenser for deler av den øvrige regionen. Ut fra rene pendlingsbetraktninger kunne en stått igjen med Eidsberg som senterkommune i indre Østfold, der Skiptvet kunne fulgt Askim inn i Osloregionen. Framfor dette alternativet, har vi valgt å markere eksistensen av to nærliggende sentre i denne delen av indre Østfold, der omtrent 15 prosent av Eidsbergs yrkesaktive pendler til Askim, og der nær all regionintern pendling retter seg mot de to senterkommunene.

Tabell 5. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Osloregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0301	<i>Oslo</i>	89,4	.	8,4	97,8	2,2
0123	Spydeberg	44,7	22,3	13,9	80,9	19,1 ²⁶
0138	Hobøl	28,3	32,1	26,8 ²⁷	87,2	12,8
0211	Vestby	37,8	29,3	19,8	86,9	13,1
0213	Ski	34,7	49,2	14,7	98,6	1,4
0214	Ås	51,7	26,1	16,1 ²⁸	93,9	6,1
0215	Frogner	37,5	40,1	20,0	97,6	2,4
0216	Nesodden	32,4	57,2	9,1	98,7	1,3
0217	Oppegård	30,4	59,5	8,8	98,7	1,3
0219	Bærum	49,5	41,3	6,4	97,2	2,8
0220	Asker	43,7	29,2	23,0 ²⁹	95,9	4,1
0226	Sørum	35,1	35,2	27,0 ³⁰	97,3	2,7
0227	Fet	25,4	37,3	33,7 ³¹	96,4	3,6
0228	Rælingen	12,5	49,9	36,5 ³²	98,9	1,1
0229	Enebakk	27,8	51,5	18,6	97,9	2,1
0230	Lørenskog	33,1	54,0	12,0	99,1	0,9
0231	Skedsmo	41,3	43,9	13,5	98,7	1,3
0233	Nittedal	25,7	63,4	9,7	98,8	1,2
0234	Gjerdrum	27,8	35,4	35,2 ³³	98,4	1,6
0236	Nes	46,7	27,6	19,4	93,7	6,3
0238	Nannestad	36,3	25,2	37,0 ³⁴	98,5	1,5
0533	Lunner	35,3	44,9	14,6	94,8	5,2
0534	Gran	66,9	18,3	6,9	92,1	7,9
0627	Røyken	32,0	17,6	41,0 ³⁵	90,6	9,4
0628	Hurum	59,5	11,4	18,4	89,3	10,7
0235	Ullensaker	49,2	29,0	19,9	98,1	1,9
0237	Eidsvoll	63,2	15,5	19,0	97,7	2,3
0239	Hurdal	57,5	9,0	31,4 ³⁶	97,9	2,1
0221	Aurskog-Høland	59,5	17,7	21,3 ³⁷	98,5	1,5
0121	Rømskog	48,7	6,1	35,5 ³⁸	90,3	9,7

²⁶ Herav 14,4 prosent til Askim/Eidsberg.²⁷ Herav 10,0 prosent til Ski²⁸ Herav 10,8 prosent til Ski²⁹ Herav 19,4 prosent til Bærum³⁰ Herav 14,4 prosent til Skedsmo³¹ Herav 21,2 prosent til Skedsmo³² Herav 22,6 prosent til Skedsmo³³ Herav 21,7 prosent til Skedsmo³⁴ Herav 16,9 prosent til Ullensaker³⁵ Herav 17,3 prosent til Bærum og 16,3 til Asker.³⁶ Herav 14,6 prosent til Eidsvoll.³⁷ Herav 14,6 prosent til Skedsmo.³⁸ Herav 28,3 prosent til Aurskog-Høland.

Tabell 5a. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Osloregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0301	<i>Oslo</i>	87,4	.	10,5	97,9	2,1
0123	Spydeberg	27,1	26,9	21,8	75,8	24,2 ³⁹
0138	Hobøl	15,9	33,6	34,2 ⁴⁰	83,7	16,3
0211	Vestby	29,3	33,6	24,5	87,4	12,6
0213	Ski	33,6	46,1	17,3	97,0	3,0
0214	Ås	39,3	31,1	25,1 ⁴¹	95,5	4,5
0215	Frogner	32,8	37,2	26,0	96,0	4,0
0216	Nesodden	34,5	51,9	11,1	97,5	2,5
0217	Oppegård	27,3	56,4	13,9	97,6	2,4
0219	Bærum	44,7	43,3	8,6	96,6	3,4
0220	Asker	37,3	33,0	25,0 ⁴²	95,3	4,7
0226	Sørum	26,3	36,8	34,7 ⁴³	97,8	2,2
0227	Fet	21,0	38,7	38,1 ⁴⁴	97,8	2,2
0228	Rælingen	12,8	43,6	41,6 ⁴⁵	98,0	2,0
0229	Enebakk	25,5	45,3	26,7	97,5	2,5
0230	Lørenskog	30,6	51,2	16,2	98,0	2,0
0231	Skedsmo	34,7	44,5	18,9	98,1	1,9
0233	Nittedal	27,4	58,1	12,2	97,7	2,3
0234	Gjerdrum	19,9	38,5	39,4 ⁴⁶	97,8	2,2
0236	Nes	36,3	29,4	29,6	95,3	4,7
0238	Nannestad	26,5	25,6	45,8 ⁴⁷	97,9	2,1
0533	Lunner	26,3	42,9	23,3	92,5	7,5
0534	Gran	62,0	17,5	10,1	89,6	10,4
0627	Røyken	25,6	24,4	38,0 ⁴⁸	88,0	12,0
0628	Hurum	47,2	14,7	26,4	88,3	11,7
0235	Ullensaker	47,4	29,8	20,2	97,4	2,6
0237	Eidsvoll	50,3	18,8	28,0	97,1	2,9
0239	Hurdal	50,0	11,6	35,2 ⁴⁹	96,8	3,2
0221	Aurskog-Høland	48,9	20,3	26,9 ⁵⁰	96,1	3,9
0121	Rømskog	38,4	11,2	40,3 ⁵¹	89,9	10,1

³⁹ Herav 16,0 prosent til Askim/Eidsberg.⁴⁰ Herav 13,6 prosent til Ski⁴¹ Herav 12,7 prosent til Ski⁴² Herav 20,0 prosent til Bærum⁴³ Herav 15,0 prosent til Skedsmo⁴⁴ Herav 19,9 prosent til Skedsmo⁴⁵ Herav 20,6 prosent til Skedsmo og 12,7 prosent til Lørenskog⁴⁶ Herav 16,7 prosent til Skedsmo⁴⁷ Herav 25,4 prosent til Ullensaker⁴⁸ Herav 13,7 prosent til Bærum og 16,7 til Asker.⁴⁹ Herav 12,5 prosent til Eidsvoll og 12,2 prosent til Ullensaker.⁵⁰ Herav 11,7 prosent til Skedsmo.⁵¹ Herav 27,5 prosent til Aurskog-Høland.

Tabell 5b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 - 2000.*
Prosentpoeng. Osloregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0301	<i>Oslo</i>	-2,0	.	2,1	0,1	-0,1
0123	Spydeberg	-17,6	4,6	7,9	-5,1	-5,1
0138	Hobøl	-12,4	1,5	7,4	-3,5	3,5
0211	Vestby	-8,5	4,3	4,7	0,5	-0,5
0213	Ski	-1,1	-3,1	2,6	-1,6	1,6
0214	Ås	-12,4	5,0	9,0	1,6	-1,6
0215	Frogner	-4,7	-2,9	6,0	-1,6	1,6
0216	Nesodden	2,1	-5,3	2,0	-1,2	1,2
0217	Oppegård	-3,1	-3,1	5,1	-1,1	1,1
0219	Bærum	-4,8	2,0	2,2	-0,6	0,6
0220	Asker	6,4	3,8	2,0	-0,6	0,6
0226	Sørum	-8,8	1,6	7,7	0,5	-0,5
0227	Fet	-4,4	1,4	4,4	1,4	-1,4
0228	Rælingen	0,3	-6,3	5,1	-0,9	0,9
0229	Enebakk	-2,3	-6,2	8,1	-0,4	0,4
0230	Lørenskog	-2,5	-2,8	4,2	-1,1	1,1
0231	Skedsmo	-6,6	0,6	5,4	-0,6	0,6
0233	Nittedal	1,7	-5,3	2,5	-1,1	1,1
0234	Gjerdrum	-7,9	3,1	4,2	-0,6	0,6
0236	Nes	-10,4	1,8	10,2	1,6	-1,6
0238	Nannestad	-9,8	0,4	8,8	-0,6	0,6
0533	Lunner	-9,0	-2,0	8,7	-2,3	2,3
0534	Gran	-4,9	-0,8	3,2	-2,5	2,5
0627	Røyken	-6,4	6,8	-3,0	-2,6	2,6
0628	Hurum	-12,3	3,3	8,0	-1,0	1,0
0235	Ullensaker	-1,8	0,8	0,3	-0,7	0,7
0237	Eidsvoll	-12,9	3,3	9,0	-0,6	0,6
0239	Hurdal	-7,5	2,6	3,8	-1,1	1,1
0221	Aurskog-Høland	-10,6	2,6	5,6	-2,4	2,4
0121	Rømskog	-10,3	5,1	4,8	-0,4	0,4

Regionsentralitet: 3

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

I Osloregionen er hovedproblemet hvor en skal sette overgangen mellom regionen og andre sentrerte regioner. Mange av senter-kommunene rundt Oslo kan regnes til Osloregionen (som Moss, Askim, Eidsvoll), men det gir ikke nødvendigvis i alle tilfeller den beste meningen i forhold til en bo- og arbeidsmarkedsregioninndeling. Det blir dermed en avveining mellom Oslos tiltrekningskraft på disse

senterkommunene og på deres omlandskommuner, og de mindre sentrenes tiltrekningsskraft på sitt omland.

I Osloomlandet finner vi flere av de kommunene i Norge som har størst tilpendling. Nest etter Oslo er faktisk Bærum den kommunen i Norge som flest personer pendler til. I Osloregionen bør dermed forholdet til ulike undersenter vurderes sterkt i tillegg til forholdet til Oslo. Reisetidsavgrensningen blir dermed også mer sammensatt, der reiseavstanden til Oslo ikke kan ses alene der mye av pendlingen går til mellomliggende sentre som Bærum. De mellomliggende sentrene gjør at enkelte kommuner som ut fra pendlingen til Oslo alene burde vært rettet mot andre sentre likevel tilfaller Osloregionen. Det komplekse pendlingsbildet i Osloregionen gir behov for en regional underinndeling (se vedlegg 2).

Følgende 12 kommuner som her ikke er definert som en del av Osloregionen har minst 10 prosent pendling til Oslo kommune: Moss, Trøgstad, Askim, Eidsberg, Skiptvet, Rygge, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Drammen, Hole og Lier.

Ser vi på hele Osloregionen, har i tillegg følgende 19 kommuner minst 10 prosent pendling til denne: Marker, Rakkestad, Råde, Våler, Hamar, Stange, Eidskog, Grue, Åsnes, Nord-Fron, Jevnaker, Ringerike, Flå, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Holmestrand, Svelvik, Sande og Hof.

Tabell 6. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Kongsvingerregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0402	Kongsvinger	78,0	.	8,4	86,4	13,6
0419	Sør-Odal	56,6	17,3	2,0	75,9	24,1 ⁵²
0420	Eidskog	72,8	18,3	1,1	92,2	7,8
0423	Grue	73,8	11,5	6,9	92,2	7,8
0425	Åsnes	72,8	4,2	6,5	83,5	16,5
0418	Nord-Odal	58,5	7,3	7,5	73,3	26,7 ⁵³

⁵² Herav 10,3 prosent til Oslo.

⁵³ Herav 16,1 prosent til Oslo.

Tabell 6a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Kongsvingerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0402	Kongsvinger	69,3	.	7,3	76,6	23,4
0419	Sør-Odal	42,1	17,9	2,4	62,4	37,6 ⁵⁴
0420	Eidskog	53,7	27,2	1,9	82,8	17,2
0423	Grue	59,5	13,5	10,0	83,0	17,0
0425	Åsnes	65,4	3,7	7,2	76,3	23,7
0418	Nord-Odal	47,0	8,8	10,2	66,0	34,0 ⁵⁵

Tabell 6b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 – 2000.*
Prosent. Kongsvingerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0402	Kongsvinger	-8,7	.	-1,1	-9,8	9,8
0419	Sør-Odal	-14,5	0,6	0,4	-13,5	13,5
0420	Eidskog	-19,1	8,9	0,8	-9,6	9,6
0423	Grue	-14,3	2,0	3,1	-9,2	9,2
0425	Åsnes	-7,4	-0,5	0,7	-7,2	7,2
0418	Nord-Odal	-11,5	1,5	2,7	-7,3	7,3

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

Kongsvingerregionen påvirkes sterkt av nærhet til Oslo (særlig de to Odalskommunene, der Nord-Odal også er nært knyttet opp mot Sør-Odal). I tillegg er det en god del pendling mellom Solørkommunene (Grue, Åsnes og Våler), der Våler ligger i Elverumregionen. Eidskog er langt sterkere knyttet opp mot Kongsvinger enn de andre kommunene.

Åsnes kunne vært lagt ut som egen region, men det virker noe kunstig. Dersom Åsnes ikke skulle legges til Kongsvinger, burde Grue blitt vurdert overflyttet til Åsnesregionen, og det samme burde Våler vært fra Elverumregionen. Åsnes plasseres regionmessig ut fra pendlingsnivået til Kongsvingerregionen samlet, der pendlingen er større til de øvrige omlandskommunene samlet enn til senterkommunen. Også Nord-Odal har mer av pendlingen sin til det øvrige omlandet til

⁵⁴ Herav 16,3 prosent til Oslo.

⁵⁵ Herav 15,4 prosent til Oslo.

Kongsvinger enn til senterkommunen. I tillegg er pendlingen til Oslo dobbelt så stor som til Kongsvinger. Reisetiden er imidlertid for lang til at kommunen bør regnes til Osloomlandet. En slik plassering ville krevd en omfattende pendling til noen av Oslos undersentre. Denne pendlingen er imidlertid mer begrenset.

Regionen er nokså stabil mot endringer, der justeringer vil være knyttet til eventuelle endringer i hva en legger vekt på rent avgrensningmessig. Regionen kunne eventuelt undergrupperes i Solør (Grue og Åsnes), Kongsvinger og Eidskog og de to Odalskommunene. Odalskommunene vil kunne vurderes i sammenheng med Oslo-regionen, og de to Solørkommunene som del av en Solørregion. For Odalskommunene kan pendlingsmønsteret eventuelt komme til å bli dreid i retning Ullensaker på grunn av utbyggingen på og rundt hovedflyplassen.

Tabell 7. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Hamarregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0403	Hamar	78,3	.	15,4	93,7	6,3
0417	Stange	53,2	34,6	5,2	93,0	7,0
0415	Løten	45,2	28,0	13,1	86,3	13,7 ⁵⁶
0412	Ringsaker	72,3	13,3	3,3	88,9	11,1

Tabell 7a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Hamarregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0403	Hamar	63,1	.	20,1	83,2	16,8
0417	Stange	43,0	32,5	7,6	83,1	16,9
0415	Løten	32,3	27,9	14,8	75,0	25,0 ⁵⁷
0412	Ringsaker	62,5	15,6	2,8	80,9	19,1

⁵⁶ Herav 8,3 prosent til Elverum.

⁵⁷ Herav 11,2 prosent til Elverum.

Tabell 7b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990 – 2000.*
Prosentpoeng. Hamarregionen.

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen ellers	Regionen samlet	Regionen utenfor regionen
0403	Hamar	-15,2	.	4,7	-10,5
0417	Stange	-10,2	-2,1	2,4	-9,9
0415	Løten	-12,9	-0,1	1,7	-11,3
0412	Ringsaker	-9,8	2,3	-0,5	-8,0

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

I denne regionen er Ringsaker kommune det eneste potensielle tvils-tilfellet som eventuelt kunne oppstå. Det hadde vært mulig å regne kommunen som en egen senterkommune, med sentrene Brumunddal og Moelv. Det er imidlertid betydelig pendling til Hamar, der en tilknytning til Hamarregionen fanger opp mer enn halve pendlingen fra Ringsaker. Reisetiden er i tillegg kort. Fra Løten er det over 10 prosent pendling til Elverum, men den vesentlig større pendlingen til Hamart tilsier at kommunen ikke flyttes til Elverumregionen.

Regionen er stabil med utgangspunkt i de grunnbetraktingene som er benyttet i inndelingsarbeidet, men det er også mulig å se Hamar-området i sammenheng med Elverum, og eventuelt i en sammenheng med de øvrige sentrene rundt Mjøsa (Gjøvik og Lillehammer, eventuelt også Eidsvoll). Den mest sannsynlige endringen vil være en sammenslåing med Elverumregionen, dersom pendlingen fra denne til Hamar og fra kommunene i Hamarregionen til Elverum tiltar.

Tabell 8. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Elverumregionen.

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0427	Elverum	83,4	.	2,9	86,3	13,7
0426	Våler	72,4	9,0	0,2	81,6	18,4 ⁵⁸
0429	Åmot	82,7	5,5	0,1	88,3	11,7

⁵⁸ Herav 8 prosent til Åsnes i Kongsvingerregionen.

Tabell 8a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Elverumregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0427	Elverum	74,8	.	2,8	77,6	22,4
0426	Våler	60,5	12,9	0,1	73,5	26,5 ⁵⁹
0429	Åmot	69,1	11,9	0,1	81,1	18,9

Tabell 8b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Elverumregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0427	Elverum	-8,6	.	-0,1	-8,7	8,7
0426	Våler	-11,9	3,9	-0,1	-8,1	8,1
0429	Åmot	-13,6	6,4	0,0	-7,2	7,2

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Elverumregionen kunne vært sett i sammenheng med Hamarregionen. Det er imidlertid liten pendling mellom de to senterkommunene, og kun Løten av omlandskommunene i de to regionene kan sies å ha et pendlingsnivå av betydning til begge sentrene. Reiseavstanden er også relativt kort fra Elverums omegnksommuner til Hamar, men pendlingsmønstrene tilsier at regionene regnes som to selvstendige regioner.

Fra Våler er det 10 prosent pendling til Åsnes, og dermed nok til at kommunen kan legges til Kongsvingerregionen, og eventuelt til en egen Solørregion.

Tabell 9. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Trysilregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0428	Trysil	87,1	.	0,6	87,7	12,3
0434	Engerdal	87,8	.	4,2	92,0	8,0

⁵⁹ Herav 10,1 prosent til Åsnes i Kongsvingerregionen.

Tabell 9a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Trysilregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0428	Trysil	79,6	.	1,1	80,7	19,3
0434	Engerdal	76,2	.	8,1	84,3	15,7

Tabell 9b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Trysilregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0428	Trysil	- 7,5	.	0,5	- 7,5	7,0
0434	Engerdal	- 11,6	.	3,9	- 11,6	7,7

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Kommunene ligger for langt fra Elverum til å regnes inn i Elverums bo- og arbeidsmarkedsregion. Ut fra 1990-dataene alene ville de to kommunene blitt regnet som to separate bo- og arbeidsmarkedsregioner. Fra Trysil er pendlingen størst til Oslo (6,4 prosent).

Tabell 10. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Stor-Elvdal/Rendalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0430	Stor-Elvdal	87,8	.	1,5	89,3	10,7
0432	Rendalen	81,1	.	5,3	86,4	13,6

Tabell 10a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Stor-Elvdal/Rendalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0430	Stor-Elvdal	73,5	.	2,2	73,5	26,5
0432	Rendalen	67,3	.	7,4	67,3	32,7

Tabell 10b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Stor-Elvdal/Rendalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0430	Stor-Elvdal	- 14,3	.	0,7	- 13,6	13,6
0432	Rendalen	- 13,8	.	2,1	- 11,7	11,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Med pendlingsnivåene i 2000 er det naturlig å regne Stor-Elvdal og Rendalen som en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Reiseavstanden mellom ytterpunktene i kommunene er vel lang, men arbeidsplasskonsentrasjonene i kommunene kan nå relativt raskt. Pendlingen fra Stor-Elvdal er størst til Oslo (5,8 prosent).

Tabell 11. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Tynsetregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0437	Tynset	92,4	.	3,1	95,5	4,5
0438	Alvdal	80,2	14,8	1,1	96,1	3,9
0436	Tolga	81,0	12,2	0,6	93,8	6,2
0439	Folldal	73,1	3,0	2,7	78,8	21,2 ⁶⁰

Tabell 11a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Tynsetregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0437	Tynset	79,5	.	5,2	84,7	15,3
0438	Alvdal	61,3	18,8	2,1	82,2	17,8
0436	Tolga	60,2	20,3	1,0	81,5	18,5
0439	Folldal	70,7	7,3	5,4	83,4	16,6

⁶⁰ Herav 17,1 prosent til Dovre.

Tabell 11b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Tynsetregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0437	Tynset	- 12,9	.	2,1	-10,8	10,8
0438	Alvdal	- 18,9	4,0	1,0	-13,9	13,9
0436	Tolga	- 20,8	8,1	0,4	- 12,3	12,3
0439	Folldal	-2,4	4,3	2,7	4,6	-4,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Denne inndelingen grupperer Tynset sammen med tre av nabokommunene. Reiseavstanden er for stor fra andre kommuner til Tynset. Regionen vil neppe endres etter avviklingen av gruvedriften i Dovre kommune, dit det tidligere var stor pendling fra Folldal. Den tidligere knytningen til Dovre er et eksempel på slike knytninger som ikke er basert på tettsteder, men snarere på industri- eller bergverkslokalisering utenfor tettstedene. Folldal ville på basis av pendlingsdata fra 1990 blitt regnet som en del av Dovreregionen, men nær all pendling til kommunen var gruvebasert, slik at orienteringen i retning Dovre ikke lenger er aktuell.

Tabell 12. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Lillehammerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0501	Lillehammer	87,6	.	2,2	89,8	10,2
0521	Øyer	53,8	33,8	2,0	89,6	10,4
0522	Gausdal	63,2	26,1	2,1	91,4	8,6

Tabell 12a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Lillehammerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0501	Lillehammer	77,8	.	3,6	81,4	18,6
0521	Øyer	48,3	32,0	2,5	82,8	17,2
0522	Gausdal	53,2	29,9	2,7	85,8	14,2

Tabell 12b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Lillehammerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0501	Lillehammer	- 9,8	.	1,4	- 8,4	8,4
0521	Øyer	- 5,5	- 1,8	0,5	- 6,8	6,8
0522	Gausdal	- 10,0	3,8	0,6	- 5,6	5,6

Regionsentralitet: 2

Regiotype: Sentrert

Nærloklaisering: 2A

De tre kommunene danner en region som trolig vil være stabil over tid,. Selv om det er mulig å se for seg Ringebu som del av denne regionen. Reisetiden derfra er imidlertid vesentlig kortere til Nord-Fron, og pendlingen til Lillehammer er ikke større enn den samlede til de to Fron-kommunene. Lillehammer kan eventuelt ses i sammenheng med de øvrige større sentrene ved Mjøsa (Gjøvik og Hamar), men det gir mer mening i en bo- og arbeidsmarkedsregionsammenheng med en inndeling i tre regioner.

Tabell 13. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Gjøvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0502	Gjøvik	83,5	.	7,8	91,3	8,7
0528	Østre Toten	57,5	23,0	13,1 ⁶¹	93,6	6,4
0529	Vestre Toten	71,7	20,5	3,5	95,7	4,3
0536	Søndre Land	66,3	10,7	12,9	89,9	10,1
0538	Nordre Land	78,9	5,5	4,7	89,1	10,9

Tabell 13a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Gjøvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0502	Gjøvik	71,2	.	12,2	83,4	16,6
0528	Østre Toten	50,0	23,0	13,9 ⁶²	86,9	13,1
0529	Vestre Toten	61,6	21,0	6,8	89,4	10,6
0536	Søndre Land	55,5	13,4	15,7	84,6	15,4
0538	Nordre Land	64,4	10,1	8,3	82,8	17,2

⁶¹ Herav 12,9 prosent til Vestre Toten.

⁶² Herav 13,6 prosent til Vestre Toten.

Tabell 13b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Gjøvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0502	Gjøvik	-12,3	.	2,2	-7,9	7,9
0528	Østre Toten	-7,5	0,0	0,8	-6,7	6,7
0529	Vestre Toten	-10,1	0,5	3,3	-6,3	6,3
0536	Søndre Land	-10,8	2,7	2,8	-5,3	5,3
0538	Nordre Land	-14,5	4,6	3,6	-6,3	6,3

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Kommunene danner en region som er stabil. Det er ingen andre sentre som noen av kommunene vil vendes i retning av, med mindre Oslo-omlandet blir utvidet. Med en annen grunnbetrakting, kan Gjøvik ses i sammenheng med Mjøsbyene Lillehammer og Hamar. De tre byene har imidlertid separate omland, der kun Ringsaker av omlandskommunene ligger mellom de tre byene.

Alle kommuner er lagt til regionen ut fra så vel reisetid som pendlingsnivå. Basert på 1990-data ville Nordre Land plasseres i regionen ut fra nærhet og pendlingsnivå til den øvrige regionen totalt.

Tabell 14. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Dovreregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0511	Dovre	87,1	.	1,9	89,0	11,0
0512	Lesja	79,4	12,3	0,0	91,7	8,3

Tabell 14a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Dovreregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0511	Dovre	72,9	.	5,1	78,0	22,0
0512	Lesja	65,0	17,0	0,1	82,1	17,9

Tabell 14b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Dovreregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0511	Dovre	-14,2	.	3,2	-11,0	11,0
0512	Lesja	-14,4	4,7	0,1	-9,6	9,6

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Regionen er identisk med Dovre kommune og de av dens nabokommuner med minst 10 prosent pendling dit. Ved opphøret av gruvevirksomheten på Hjerkinn har Folldal gått ut av regionen. Folldalspendlingen til Dovre (16 prosent i 1990) var basert på gruvevirksomheten på Hjerkinn og bortfalt med avviklingen av denne, uten å erstattes av annen pendlingsbasert sysselsetting i kommunen. Denne pendlingen var altså ikke knyttet til noe senter i betydning et tettsted. Dovre-regionen kan eventuelt ses i sammenheng med Selregionen, der reiseavstanden mellom sentrene er liten, men langt større mellom de to regionenes omegnsskommuner.

Tabell 15. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Sjåk/Lomregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0513	Skjåk	83,7	.	5,1	88,8	11,2
0514	Lom	83,3	.	4,9	88,2	11,8

Tabell 15a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Sjåk/Lomregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0513	Skjåk	76,8	.	10,3	87,1	12,9
0514	Lom	73,8	.	10,4	84,2	15,8

Tabell 15b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Sjåk/Lomregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0513	Skjåk	-6,9	.	5,2	-1,7	1,7
0514	Lom	-9,5	.	5,5	-4,0	4,0

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Kommunene er gruppert sammen på basis av kort reiseavstand og et pendlingsnivå som har passert 10 prosent fra den ene til den andre kommunen. Pendlingen er større kommunene imellom enn til andre kommuner. Regionen vil trolig være stabil. En utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregionen med Vågå er lite sannsynlig, ettersom denne kommunen i større grad er orientert i retning Sel kommune, og det er lite pendling fra regionen til Vågå.

Tabell 16. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Fronregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0516	<i>Nord-Fron</i>	74,9	.	7,2	82,1	17,9
0519	<i>Sør-Fron</i>	67,0	14,5	6,2	87,7	12,3
0520	<i>Ringebu</i>	81,1	2,2	2,9	86,2	13,8

Tabell 16a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Fronregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0516	<i>Nord-Fron</i>	63,6	.	11,2	74,8	25,2
0519	<i>Sør-Fron</i>	46,6	19,7	12,9	79,2	20,8
0520	<i>Ringebu</i>	70,8	3,2	3,2	77,2	22,8

Tabell 16b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Fronregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0516	<i>Nord-Fron</i>	-11,3	.	5,0	-7,3	7,3
0519	<i>Sør-Fron</i>	-20,4	5,2	6,7	-8,5	8,5
0520	<i>Ringebu</i>	-10,3	1,0	0,3	-9,0	9,0

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0B

Ringebu er plassert ut fra reiseavstanden på under 30 minutter. Sør-Fron er i tillegg plassert ut fra pendlingsnivået til Nord-Fron. Regionen skulle være nokså stabil, der Ringebu eventuelt i framtida kan komme til å bli orientert sørover i retning Lillehammer, men her er reiseavstanden vesentlig lengre. Ved en slik overflytting av Ringebu, kan det i fremtiden være aktuelt å se regionen i sammenheng med Selregionen. Senterkommunen har mer pendling til Oslo (8,7 prosent) enn til den øvrige regionen.

Tabell 17. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Selregionen.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0517 Sel	85,6	.	2,4	88,0	12,0
0515 Vågå	81,0	10,6	.	91,6	8,4

Tabell 17a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Selregionen.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0517 Sel	76,6	.	3,2	79,8	20,2
0515 Vågå	67,6	14,6	.	82,2	17,8

Tabell 17b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentspoeng. Selregionen.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0517 Sel	- 9,0	.	0,8	-8,2	8,2
0515 Vågå	-13,4	4,0	.	-9,4	9,4

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0B

Regionen dannes ved pendlingsnivå og reisetid. Vågå kunne eventuelt også vært sett i sammenheng med Lom og Skjåk, men dette ville brutt med hovedpendlingsmønsteret til kommunene, og ville gitt som konsekvens at Sel enten ville bli stående alene, eller måtte regnes sammen med Nord-Fron. Også dette siste ville bryte med dagens

pendlingsmønster. Regionen kan i framtida eventuelt ses i sammenheng med regionen nord og sør for seg i Gudbrandsdalen. Senterkommunen har mer pendling til Oslo (5,8 prosent) enn til den øvrige regionen.

Tabell 18. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Fagernesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0542	<i>Nord-Aurdal</i>	87,3	.	7,7	95,0	5,0
0543	Vestre Slidre	73,2	15,1	2,9	91,2	8,8
0544	Øystre Slidre	77,8	14,5	1,9	94,2	5,8
0541	Etnedal	80,2	7,1	0,9	88,2	11,8
0540	Sør-Aurdal	75,7	5,9	3,0	84,6	15,4
0545	Vang	84,4	2,8	5,1	92,3	7,7

Tabell 18a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Fagernesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0542	<i>Nord-Aurdal</i>	78,2	.	8,0	86,2	13,8
0543	Vestre Slidre	55,1	25,9	2,9	83,9	16,1
0544	Øystre Slidre	63,0	22,9	3,2	89,1	10,9
0541	Etnedal	59,1	14,9	4,3	78,3	21,7
0540	Sør-Aurdal	63,0	10,0	2,2	75,2	24,8
0545	Vang	71,1	7,8	9,5	88,4	11,6

Tabell 18b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Fagernesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0542	<i>Nord-Aurdal</i>	-9,1	.	0,3	-8,8	8,8
0543	Vestre Slidre	-18,1	10,8	0,0	-7,3	7,3
0544	Øystre Slidre	-14,8	8,4	1,3	-5,1	5,1
0541	Etnedal	-21,1	7,8	3,4	-9,9	9,9
0540	Sør-Aurdal	-12,7	4,1	-0,8	-9,4	9,4
0545	Vang	-13,3	5,0	4,4	-3,9	3,9

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0B

Med unntak av Vang er kommunene plassert både ut fra pendling og reiseavstand til Fagernes. Vang er plassert ut fra pendlingsnivå; det er noe langt fra Vang til Nord-Aurdal, men pendlingsnivået til regionen tilsier likevel at den i 2000 legges som en del av regionen. Vang ville ikke blitt regnet til regionen basert på 1990-data.

Tabell 19. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Drammensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0602	<i>Drammen</i>	70,7	.	10,3	81,0	19,0
0625	Nedre Eiker	36,0	37,9	11,8	85,7	14,3
0713	Sande	41,2	34,2	2,2	77,6	22,4
0711	Svelvik	45,9	33,1	12,3	91,3	8,7
0624	Øvre Eiker	51,7	17,9	13,0	82,6	17,4
0623	Modum	72,4	8,6	9,3	90,3	9,7
0621	Sigdal	73,2	4,4	11,4	89,0	11,0
0626	Lier	44,5	19,3	0,9	64,7	35,3 ⁶³

Tabell 19a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Drammensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0602	<i>Drammen</i>	57,2	.	13,3	70,5	29,5 ⁶⁴
0625	Nedre Eiker	31,3	36,1	12,8	80,2	19,8
0713	Sande	33,1	30,6	9,7	73,4	26,6
0711	Svelvik	36,7	29,7	9,9	76,3	23,7
0624	Øvre Eiker	41,0	19,7	17,1 ⁶⁵	77,8	22,2
0623	Modum	60,9	10,3	11,3	80,6	19,4
0621	Sigdal	56,7	5,7	16,3 ⁶⁶	78,7	21,3
0626	Lier	33,7	21,5	1,6	56,8	43,2 ⁶⁷

⁶³ Herav 12,4 prosent til Oslo, 10,6 til Bærum og 8,4 til Asker.

⁶⁴ Herav 14,6 prosent til Oslo.

⁶⁵ Herav 10,3 prosent til Nedre Eiker.

⁶⁶ Herav 11,6 prosent til Modum.

⁶⁷ Herav 16,9 prosent til Oslo, 8,9 til Bærum og 10,4 til Asker.

Tabell 19b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Drammensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0602	Drammen	-13,5	.	3,0	-10,5	10,5
0625	Nedre Eiker	-4,7	-1,8	1,0	-5,5	5,5
0713	Sande	-8,1	-3,6	7,5	-4,2	4,2
0711	Svelvik	-9,2	-3,4	-2,4	-15,0	15,0
0624	Øvre Eiker	-10,7	1,8	4,1	-4,8	4,8
0623	Modum	-11,5	1,7	2,0	-7,8	7,8
0621	Sigdal	-16,5	1,3	4,9	-10,3	10,3
0626	Lier	-10,8	2,2	0,7	-7,9	7,9

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

En kunne se for seg en utskillelse av Modum og Sigdal som en egen region, men når dette ikke gjøres, bør de inngå i samme bo- og arbeidsmarkedsregion. Sigdal er forholdsvis svakt knyttet opp mot Drammen. De øvrige kommunene er både ut fra reisetid og pendling en del av Drammensregionen, men Lier kan i tillegg også plasseres i Osloregionen. Lier er trolig det klareste eksempelet blant norske kommuner på tilhørighet i to regioner, der over 30 prosent pendler til korridoren Asker-Bærum-Oslo og vel 20 prosent til Drammen, og der Drammen er den enkeltkommunen som mest pendling er rettet mot. Pendlerne til Lier kommer stort sett fra Drammensregionen ellers, herunder senterkommunen selv (8 prosent pendling fra Drammen til Lier).

Det pendler tilstrekkelig mange fra Drammen til Oslo, Asker og Bærum, til at Drammen selv kunne vært lagt til Oslo. Det videre pendlingsomlandet sør og vest for Drammen og byens størrelse, tilsier likevel at kommunen regnes som senter i en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Når kommuner øst for Drammen i Buskerud kan knyttes opp mot Osloregionen har dette sammenheng med næringsutviklingen i Asker og Bærum, og ikke så mye med utviklingen inne Oslo kommune. Plasseringen i Osloomlandet viser dermed til at de tidligere forstedene vest for Oslo har fått sitt eget forstadsbelte i Buskerud. Denne utviklingen er klarere for Røyken enn for Lier, noe som bidrar til forskjellen i regionplasseringen for de to kommunene.

Tabell 20. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Kongsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0604	Kongsberg	87,6	.	1,1	88,7	11,3
0631	Flesberg	53,1	37,1	2,3	92,5	7,5
0632	Rollag	83,0	4,0	5,2	92,2	7,8

Tabell 20a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Kongsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0604	Kongsberg	82,1	.	0,9	83,0	17,0
0631	Flesberg	37,3	41,7	5,4	84,4	15,6
0632	Rollag	73,3	8,4	3,1	84,4	15,6

Tabell 20b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Kongsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0604	Kongsberg	-5,5	.	-0,2	-5,7	5,7
0631	Flesberg	-15,8	4,6	3,1	-8,1	8,1
0632	Rollag	-9,7	4,4	-2,1	-7,8	7,8

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Det er omfattende pendling fra Flesberg til Kongsberg, og reisetiden er kort. Fra Rollag er reisetiden lengre, men kombinasjonen av pendlingsnivå og reisetid betyr at kommunen bør knyttes til Kongsbergregionen.

Tabell 21. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Ringerikeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0605	Ringerike	82,0	.	4,8	86,8	13,2
0612	Hole	36,3	29,6	0,9	66,8	33,2 ⁶⁸
0532	Jevnaker	58,3	26,6	0,9	85,8	14,2
0622	Krødsherad	72,6	11,5	0,3	84,4	15,6

⁶⁸ Herav 14,4 prosent til Bærum og 13,0 prosent til Oslo.

Tabell 21a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ringerikeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0605	Ringerike	72,4	.	6,8	79,2	20,8
0612	Hole	30,4	27,3	1,2	58,9	41,1 ⁶⁹
0532	Jevnaker	46,4	27,4	1,3	75,1	24,9
0622	Krødsherad	60,5	10,9	0,5	71,9	28,1

Tabell 21b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Ringerikeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0605	Ringerike	-9,6	.	2,0	-7,6	7,6
0612	Hole	-5,9	-2,3	0,3	-7,9	7,9
0532	Jevnaker	-11,9	0,8	0,4	-10,7	10,7
0622	Krødsherad	-12,1	-0,6	0,2	-12,5	12,5

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Alle omegnskommunene har over 10 prosent pendling til Ringerike. Hole retter seg i tillegg pendlingsmessig i retning Oslo og Bærum. Den korte reiseavstanden tilsier at Hole fremdeles regnes til Ringerikeregionen på tross av at det i 2000 er noe større pendling til Oslo og Bærum samlet enn til Ringerike. Dersom utviklingen i retning større pendling til Osloregionen vedvarer, kan kommunen komme til å bli overflyttet dit. Jevnaker kommune skiller lag med de øvrige Hadelandskommunene, som regnes til Osloregionen.

Tabell 22. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hallingdalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0617	Gol	85,0	.	9,8	94,8	5,2
0616	Nes	77,6	11,4	5,3	94,3	5,7
0615	Flå	74,7	3,0	8,0	85,7	14,3
0619	Ål	80,9	7,0	6,7	94,6	5,4
0618	Hemsedal	88,4	6,1	1,4	95,9	4,1
0620	Hol	88,2	0,8	4,6	93,6	6,4

⁶⁹ Herav 12,7 prosent til Bærum og 18,3 prosent til Oslo.

Tabell 22a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hallingdalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0617	Gol	76,4	.	13,1	89,5	10,5
0616	Nes	67,3	15,1	5,0	87,4	12,6
0615	Flå	56,6	4,1	12,9 ⁷⁰	73,6	16,4
0619	Ål	73,6	10,3	5,3	89,2	10,8
0618	Hemsedal	74,3	8,9	2,6	85,8	14,2
0620	Hol	80,2	1,8	7,8	89,8	10,2

Tabell 22b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Hallingdalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0617	Gol	-8,6	.	3,3	-5,3	5,3
0616	Nes	-10,3	3,7	-0,3	-6,9	6,9
0615	Flå	-18,1	1,1	4,9	-12,1	12,1
0619	Ål	-7,3	3,3	-1,4	-5,4	5,4
0618	Hemsedal	-14,1	2,8	1,2	-10,1	10,1
0620	Hol	-8,0	1,0	3,2	-3,8	3,8

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

For Hallingdals del er spørsmålet om den skal deles opp i flere regioner, eller om den skal regnes som én region. Med unntak av for Flå har kommunene nokså jevnstore senter, men der Gol skiller seg ut som viktigste tilpendlingskommune. I forbindelse med bo- og arbeidsmarkedsregioninndelingen regnes kun Gol som senterkommune. Hemsedal og Hol inngår i regionen ut fra reiseavstand til senteret, der pendlingen til regionen samlet er over 10 prosent fra Hemsedal, og svært nær 10 prosent for Hol i 2000. De øvrige kommunene inngår ut fra pendling til senter og/eller til regionen totalt både i 1990 og i 2000.

Hallingdal er et eksempel på et dalføre med en hel streng av kommuner med egne sentre med omtrent samme innbyggertall som kommunenesentrene i hver av de andre kommunene, der dalen skiller seg ut fra Gudbrandsdalen ved at ingen senter har et omland knyttet til

⁷⁰ Herav 12,0 prosent til Nes.

sidedalfører. Den korte reiseavstanden mellom kommunene gjør at en når mange sentre innen kort reisetid.

Tabell 23. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Nore og Uvdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0633	Nore og Uvdal	83,0	.	.	83,0	17,0

Tabell 23a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Nore og Uvdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0633	Nore og Uvdal	73,5	.	.	73,5	26,5

Tabell 23b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Nore og Uvdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0633	Nore og Uvdal	-9,5	.	.	-9,5	9,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Nore og Uvdal kunne vært gruppert sammen med Rollag, men så lenge Rollag regnes til Kongsbergregionen blir reiseavstandene for store til at Nore og Uvdal vil bli gruppert sammen med andre kommuner. Kommunen danner dermed i denne inndelingen en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 24. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Holmestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0702	Holmestrand	65,3	.	1,7	67,0	33,0
0714	Hof	56,4	11,1	.	67,5	32,5

Tabell 24a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Holmestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0702	Holmestrand	55,0	.	1,8	56,8	43,2
0714	Hof	35,9	13,1	.	49,0	51,0

Tabell 24b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Holmestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0702	Holmestrand	-10,3	.	0,1	-10,2	10,2
0714	Hof	-20,5	2,0	.	-18,5	18,5

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Dette er en region med stor pendling til andre regioner. Dette er snarere et resultat av sentral lokalisering enn av omfattende pendling til noe bestemt senter eller region ellers. Pendlingen retter seg hovedsakelig til kommuner i korridoren fra Drammen til Oslo, mens den er liten til kommuner lengre sør i Vestfold. På tross av at pendlingen i 2000 har passert 10 prosent til Tønsbergregionen samlet, har en sammenslåing med denne regionen ikke blitt foretatt selv om reisetiden er kort, ettersom den nordvendte pendlingen er vesentlig mer omfattende. Ettersom pendlingen til Drammen likevel er for liten til at en slik sammenslåing virker fornuftig, framstår Holmestrand som senter for en egen liten bo- og arbeidsmarkedsregion.

Den nye Re kommune er plassert som del av Tønsbergregionen. Av de to tidligere kommunene kunne Våle også blitt rettet mot Holmestrand. For Re kommune er kun en plassering i Tønsbergregionen aktuell. I tabellen er pendlingstallene vist for Våle og Ramnes for å vise forskjellen mellom de to kommunene som inngår i Re fra 1.1.2002.

Tabell 25. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Tønsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0704	Tønsberg	75,4	.	14,5	89,9	10,1
0722	Nøtterøy	31,4	51,6	6,0	89,0	11,0
0720	Stokke	40,3	38,7	7,1	86,1	13,9
0718	Ramnes	30,3	38,5	19,3 ⁷¹	88,1	11,9
0723	Tjøme	46,7	31,1	12,5 ⁷²	90,3	9,7
0719	Andebu	42,7	25,5	8,2	76,4	23,6 ⁷³
0716	Våle	43,3	19,9	14,9 ⁷⁴	78,1	21,9 ⁷⁵
0701	Horten	72,4	13,7	1,5	87,6	12,4

Tabell 25a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Tønsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0704	Tønsberg	67,8	.	15,5	83,3	16,7
0722	Nøtterøy	26,4	49,0	7,6	83,0	17,0
0720	Stokke	31,0	38,8	9,2	79,0	21,0
0718	Ramnes	15,4	37,3	28,4 ⁷⁶	81,1	18,9
0723	Tjøme	38,4	30,2	15,5 ⁷⁷	84,1	15,9
0719	Andebu	34,5	23,2	11,3	69,0	31,0 ⁷⁸
0716	Våle	32,0	24,6	16,0 ⁷⁹	72,6	27,4 ⁸⁰
0701	Horten	61,9	16,4	3,7	82,0	18,0

⁷¹ Herav 11,5 prosent til Våle.

⁷² Herav 9,3 prosent til Nøtterøy.

⁷³ Herav 15,4 prosent til Sandefjord

⁷⁴ Herav 9,4 prosent til Horten.

⁷⁵ Herav 11,3 prosent til Holmestrand.

⁷⁶ Herav 16,2 prosent til Våle.

⁷⁷ Herav 10,2 prosent til Nøtterøy.

⁷⁸ Herav 17,2 prosent til Sandefjord

⁷⁹ Herav 8,5 prosent til Horten.

⁸⁰ Herav 11,3 prosent til Holmestrand.

Tabell 25b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Tønsbergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0704	Tønsberg	-7,6	.	1,0	-6,6	6,6
0722	Nøtterøy	-5,0	-2,6	1,6	-6,0	6,0
0720	Stokke	-9,3	0,1	2,1	-7,1	7,1
0718	Ramnes	-14,9	-1,2	9,1	-7,0	7,0
0723	Tjøme	-8,3	-0,9	3,0	-6,2	6,2
0719	Andebu	-8,2	-2,3	3,1	-7,4	7,4
0716	Våle	-11,3	4,7	1,1	-5,5	5,5
0701	Horten	-10,5	2,7	2,2	-5,6	5,6

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Ettersom Horten ikke danner noe eget pendlingsomland, der kommunen er omgitt av kommuner som pendlingsmessig sogner til Tønsberg, er kommunen lagt inn som del av Tønsbergregionen.

Kommunene som inngår i regionen kombinerer kort reiseavstand til Tønsberg med høy andel pendling. Regionen kan komme til å bli slått sammen med Holmestrandregionen.

Tabell 26. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Larvik/Sandefjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0709	Larvik	83,1	6,0	0,7	89,8	10,2
0728	Lardal	58,9	14,8 ⁸¹	.	73,7	26,3
0706	Sandefjord	80,8	5,2	0,0	86,0	14,0

Tabell 26a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Larvik/Sandefjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0709	Larvik	72,5	9,1	0,6	82,2	17,8
0728	Lardal	43,5	20,5 ⁸²	.	64,0	36,0
0706	Sandefjord	71,1	6,0	0,1	77,2	22,8

⁸¹ Herav 12,2 prosent til Larvik.

⁸² Herav 17,2 prosent til Larvik.

Tabell 26b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Larvik/Sandefjordregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0709	Larvik	-10,6	3,1	-0,1	-7,6	7,6
0728	Lardal	-15,4	5,7	.	-9,7	9,7
0706	Sandefjord	-9,7	0,8	0,1	-8,8	8,8

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Lardal og Larvik utgjør rent pendlingsmessig en bo- og arbeidsmarkedsregion, som har blitt utvidet med Sandefjord ut fra reiseavstand. Både Larvik og Sandefjord regnes som senterkommuner innenfor regionen.

Tabell 27. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Grenlandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0805	Porsgrunn	72,4	15,6	6,2	94,2	5,8
0806	Skien	70,1	21,5	4,2	95,8	4,2
0814	Bamble	55,6	38,5	0,9	95,0	5,0
0811	Siljan	34,9	57,9	0,8	93,6	6,4
0819	Nome	74,4	15,0	1,3	90,7	9,3
0817	Drangedal	65,7	12,5	11,6 ⁸³	89,8	10,2
0815	Kragerø	81,5	7,5	3,7	92,7	7,3

Tabell 27a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Grenlandsregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0805	Porsgrunn	62,1	20,2	6,3	88,6	11,4
0806	Skien	68,4	17,6	3,6	89,6	10,4
0814	Bamble	48,7	38,6	1,2	88,5	11,5
0811	Siljan	23,7	62,4	1,9	88,0	12,0
0819	Nome	59,7	19,2	1,1	80,0	20,0
0817	Drangedal	50,6	14,7	15,9 ⁸⁴	81,2	18,8
0815	Kragerø	76,2	7,0	3,7	86,9	13,1

⁸³ Herav 8,8 prosent til Kragerø.

⁸⁴ Herav 12,4 prosent til Kragerø.

Tabell 27b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Grenlandsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0805	Porsgrunn	-10,3	4,6	0,1	-5,6	5,6
0806	Skien	-1,7	-3,9	-0,6	-6,2	6,2
0814	Bamble	-6,9	0,1	0,3	-6,5	6,5
0811	Siljan	-11,2	4,5	1,1	-5,6	5,6
0819	Nome	-14,7	4,2	-0,2	-10,7	10,7
0817	Drangedal	-15,1	2,2	4,3	-8,6	8,6
0815	Kragerø	-5,3	-0,5	0,0	-5,8	5,8

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Med dobbeltsenteret Porsgrunn/Skiens får en et langtrukket senterområde. Et reisetidskrav blir dermed lite presist. Av regionens kommuner kunne Kragrø vært utelatt, og i så fall burde kommunen danne en egen region sammen med Drangedal. Denne løsningen virker mindre heldig, men er faktisk mer aktuell med data fra 2000 enn for 1990 med den økte pendlingen til Kragerø. Ved å regne kommunene som del av én region, får vi imidlertid et bedre bilde av totalpendlingen, og alle kommuner i regionen dekkes av de oppsatte grunnkriteriene for plassering.

Tabell 28. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Notoddenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0807	Notodden	85,4	.	1,9	87,3	12,7
0827	Hjartdal	55,6	24,7	0,7	81,0	19,0
0822	Sauherad	50,2	17,6	13,0 ⁸⁵	80,8	19,2
0821	Bø	70,6	3,6	5,5	79,7	20,3

⁸⁵ Herav 12,5 prosent til Bø.

Tabell 28a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Notoddenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0807	Notodden	75,4	.	4,4	79,8	20,2
0827	Hjartdal	42,5	31,5	2,3	76,3	23,7
0822	Sauherad	38,9	19,5	15,6 ⁸⁶	74,0	26,0
0821	Bø	57,5	4,4	7,9	69,8	30,2

Tabell 28b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Notoddenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0807	Notodden	-10,0	.	2,5	-7,5	7,5
0827	Hjartdal	-13,1	6,8	1,6	-4,7	4,7
0822	Sauherad	-11,3	1,9	2,6	-6,8	6,8
0821	Bø	-13,1	0,8	2,4	-9,9	9,9

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

I denne regionen er Hjartdal og Sauherad markerte innpendlingskommuner til Notodden. Sauherad har i tillegg en vesentlig pendling til Bø. Bø har på sin side mer pendling i retning Nome enn til noen kommune innenfor regionen. Nome er imidlertid langt sterkere knyttet opp mot Skien/Porsgrunn enn til Bø. Nærheten mellom Bø og Notodden gjør det mer naturlig å vende Bø i retning Notodden enn i retning Skien/Porsgrunn når pendlingsnivået er nært likt. Med Bø og Notoden i samme region, fanger regionen opp langt mer av Sauherads pendling enn det en ville oppnådd med å legge de to kommunene til hver sin region, samtidig som alle kommunene faller innenfor regionen ut fra de grunnreglene som er satt opp for inndelingen.

Tabell 29. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Tinn.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0826	Tinn	93,1	.	.	93,1	6,9

⁸⁶ Herav 15,3 prosent til Bø.

Tabell 29a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Tinnregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0826	Tinn	84,0	.	.	84,0	16,0

Tabell 29b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Tinnregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0826	Tinn	-9,1	.	.	-9,1	9,1

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0A

Tinn er en klassisk éncommuneregion, der en svært stor andel av de yrkesaktive er sysselsatt i bostedskommunen, reisetiden er lang til alle andre kommuner, og ingen av nabokommunene har betydning som tilpendlingskommune. Det er størst pendling til Oslo, som er arbeidsplasskommunen for fire prosent av Tinns bostedsregistererte yrkesaktive befolkning.

Tabell 30. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Seljord/Kviteseidregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0828	Seljord	79,7	.	4,4	84,1	15,9
0829	Kviteseid	77,3	.	7,1	84,4	15,6

Tabell 30a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Seljord/Kviteseidregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0828	Seljord	65,1	.	4,9	70,0	30,0
0829	Kviteseid	60,8	.	11,4	72,2	27,8

Tabell 30b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Seljord/Kviteseidregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0828	Seljord	-14,6	.	0,5	-14,1	14,1
0829	Kviteseid	-16,5	.	4,3	-12,2	12,2

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Det er kort reiseavstand mellom Seljord og Kviteseid, og pendlingen er større til kommunene imellom enn til andre kommuner. Ingen kommune regnes som senterkommune i regionen på tross av at Seljord kan sies å framstå som senter i 2000. Kviteseid kunne ut fra reisetid utgjort en region sammen med Nissedal og Fyresdal. Seljord kunne vært en del av Notodden/Bø-regionen.

Tabell 31. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Nissedal/Fyresdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0830	Nissedal	81,1	.	0,7	81,8	18,2
0831	Fyresdal	82,0	.	0,2	82,2	17,8

Tabell 31a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Nissedal/Fyresdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0830	Nissedal	61,9	.	1,1	63,0	37,0
0831	Fyresdal	71,9	.	0,7	72,6	27,4

Tabell 31b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Nissedal/Fyresdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0830	Nissedal	-19,2	.	0,4	-18,8	18,8
0831	Fyresdal	-10,1	.	0,5	-9,6	9,6

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0B

De to kommunene er gruppert sammen ut fra nærhet, der faktisk pendling er liten. Kommunene kunne vært regnet sammen med Kviteseid ut fra reisetid, men reisetiden blir vel lang til Seljord, slik at en bør operere med to framfor en region.

Tabell 32. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vinje/Tokkeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0834	Vinje	83,9	.	4,6	88,5	11,5
0833	Tokke	76,8	.	9,6	86,4	13,6

Tabell 32a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vinje/Tokkeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0834	Vinje	69,2	.	4,7	73,9	26,1
0833	Tokke	67,9	.	10,0	77,9	22,1

Tabell 32b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vinje/Tokkeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0834	Vinje	-14,7	.	0,1	-14,6	14,6
0833	Tokke	-8,9	.	0,4	-8,5	8,5

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0B

Det er kort reisetid mellom hovedtyngden av de bebodde områdene i de to kommunene, og i tillegg relativt mye pendling fra Tokke til Vinje.

Tabell 33. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Risørregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0901	Risør	78,0	.	2,8	80,8	19,2
0911	Gjerstad	61,9	12,7	.	74,6	15,4

Tabell 33a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Risørregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0901	Risør	64,2	.	3,3	67,5	32,5
0911	Gjerstad	51,7	15,0	.	66,7	33,3

Tabell 33b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Risørregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0901	Risør	-13,8	.	0,5	-13,3	13,3
0911	Gjerstad	-10,2	2,3	.	-7,9	7,9

Regionentralitet: 0

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Denne regionen er basert på både kort reisetid og pendlingsnivå, der Risør fungerer som regionsenter. Risørs øvrige nabokommuner er orientert i retning Arendal. En sammenslåing med Arendalregionen er aktuell. Pendlingen til Arendalregionen overstiger i 2000 10 prosent, og faller slik sett innenfor ett krav til plassering som del av Arendalregionen, men den er under denne grensen til selve Arendal fra både Risør og Gjerstad.

Tabell 34. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Arendalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0906	<i>Arendal</i>	83,6	.	7,8	91,4	8,6
0904	Grimstad	70,7	18,7	0,6	90,0	10,0
0919	Froland	42,3	43,0	6,2	91,5	8,5
0914	Tvedstrand	62,8	17,3	3,4	83,5	16,5
0912	Vegårshei	58,4	11,9	15,0	85,3	14,7
0929	Åmli	81,8	7,5	2,9	92,2	7,8

Tabell 34a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Arendalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0906	<i>Arendal</i>	76,8	.	10,0	86,8	13,2
0904	Grimstad	59,6	21,7	2,8	84,1	15,9
0919	Froland	29,4	52,2	7,2	88,8	11,2
0914	Tvedstrand	52,9	18,5	4,6	76,0	24,0
0912	Vegårshei	48,8	15,3	15,4	79,5	20,5
0929	Åmli	66,6	11,2	7,2	85,0	15,0

Tabell 34b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Arendalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0906	<i>Arendal</i>	-6,8	.	2,2	-4,6	4,6
0904	Grimstad	-11,1	3,0	2,2	-5,9	5,9
0919	Froland	-12,9	9,2	1,0	-2,7	2,7
0914	Tvedstrand	-9,9	1,2	1,2	-7,5	7,5
0912	Vegårshei	-9,6	3,4	0,4	-5,8	5,8
0929	Åmli	-15,2	3,7	4,3	-7,2	7,2

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

I denne regionen er Arendal senter. Grimstad regnes ikke som et ekstrasenter som pendlingsprosenten til senter ses i forhold til, ettersom pendlingen til denne kommunen er lav (5 prosent fra Froland er det høyeste). Mens Åmli ut fra 1990-data kun ville blitt lagt til regionen ut fra en totalpendling til regionen, overskridet pendlingen til

Arendal alene 10-prosentgrensen i 2000. En framtidig sammenslåing med Risørregionen er tenkbar.

Tabell 35. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Evje/Byglandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0937	Evje og Hornnes	78,1	.	7,6	85,7	14,3
0938	Bygland	83,6	.	8,4	92,0	8,0

Tabell 35a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Evje/Byglandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0937	Evje og Hornnes	67,1	.	8,6	75,7	24,3
0938	Bygland	62,8	.	12,6	75,4	24,6

Tabell 35b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentspoeng. Evje/Byglandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0937	Evje og Hornnes	-11,0	.	1,0	-10,0	10,0
0938	Bygland	-19,8	.	4,2	-16,6	16,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 3A/0A

Denne regionen er basert på reiseavstand og pendling. Det er en viss mulighet for at regionen på sikt kan bli en del av Kristiansandregionen.

Tabell 36. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Nordre Setesdalsregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0940	Valle	87,6	.	2,4	90,0	10,0
0941	Bykle	91,9	.	2,6	94,5	5,5

Tabell 36a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Nordre Setesdalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0940	Valle	76,8	.	2,4	79,2	20,8
0941	Bykle	84,5	.	4,4	88,9	11,1

Tabell 36b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Nordre Setesdalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
0940	Valle	-10,8	.	0,0	-10,8	10,8
0941	Bykle	-7,4	.	1,8	-5,6	5,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Disse kommunene kunne eventuelt ha dannet hver sin bo- og arbeidsmarkedsregion, men for å markere muligheten for å dagpendle mellom kommunene har de blitt gruppert sammen.

Tabell 37. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Kristiansandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1001	Kristiansand	90,6	.	4,0	94,6	5,4
1017	Songdalen	35,3	51,8	6,4	93,5	6,5
1018	Søgne	36,8	46,0	7,8	90,6	9,4
1014	Vennesla	56,0	37,2	1,6	94,8	5,2
0926	Lillesand	62,7	22,1	5,3	90,1	9,9
0935	Iveland	45,0	18,4	28,1	91,5	8,5
0928	Birkenes	61,1	17,8	12,2	91,1	8,9
1021	Marnardal	66,2	13,2	4,1	83,5	16,5 ⁸⁷

⁸⁷ Herav 8,0 prosent til Mandal.

Tabell 37a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Kristiansandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1001	Kristiansand	85,0	.	5,4	90,4	9,6
1017	Songdalen	26,6	53,5	10,2	90,3	9,7
1018	Søgne	38,4	44,6	5,8	88,8	11,2
1014	Vennesla	48,1	42,1	4,2	94,4	5,6
0926	Lillesand	51,4	24,6	5,2	81,2	18,8
0935	Iveland	33,5	25,5	27,2 ⁸⁸	86,2	13,8
0928	Birkenes	51,0	21,2	13,7	85,9	14,1
1021	Marnardal	41,2	18,8	5,9	65,9	34,1 ⁸⁹

Tabell 37b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Kristiansandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1001	Kristiansand	-5,6	.	1,4	-4,2	4,2
1017	Songdalen	-8,7	1,7	3,8	-3,2	3,2
1018	Søgne	1,6	-1,4	-2,0	-1,8	1,8
1014	Vennesla	-7,9	4,9	2,6	-0,4	0,4
0926	Lillesand	-11,3	2,5	-0,1	-8,9	8,9
0935	Iveland	-11,5	7,1	-0,9	-5,3	5,3
0928	Birkenes	-10,1	3,4	1,5	-5,2	5,2
1021	Marnardal	-25,0	5,6	1,8	-17,6	17,6

Regionsentralitet: 3

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Den høye pendlingen til regionen ellers fra Iveland skyldes at mange i denne kommunen arbeider i Vennesla. Vennesla danner slik sett et ekstra arbeidsmarkedssenter i regionen. Omrent 9 prosent pendler fra Birkenes til Lillesand. Lillesands og Venneslas nærhet til, og integrasjon i Kristiansands arbeidsmarked gjør det uaktuelt å etablere de to kommunene som senter for egne bo- og arbeidsmarkedsregioner. Fra Marnardal er det kort reisetid også til Mandal, men pendlingen dit er mindre enn til Kristiansand, og til Mandalsregionen totalt omrent det halve av til Kristiansandregionen. En eventuell overflytting av Marnardal til Mandal vil stenge for å legge kommuner lenger nord i fylket til Kristiansandregionen.

⁸⁸ Herav 24,8 prosent til Vennesla.

⁸⁹ Herav 16,9 prosent til Mandal.

Tabell 38. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Mandalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1002	<i>Mandal</i>	78,8	.	2,3	81,1	19,9
1029	Lindesnes	58,5	25,4	.	83,9	16,1

Tabell 38a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Mandalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1002	<i>Mandal</i>	66,6	.	5,2	71,8	28,2
1029	Lindesnes	24,8	49,3	.	74,1	25,9

Tabell 38b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Mandalsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1002	<i>Mandal</i>	-12,2	.	2,9	-9,3	9,3
1029	Lindesnes	-33,7	23,9	.	-9,8	9,8

Regionentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Denne regionen er basert på kort reisetid og omfattende pendling fra Lindesnes til regionsenteret Mandal. Marnardal kan gå inn i denne regionen. Dette vil i så fall stenge for at kommunene lenger nord i fylket kan regnes til Kristiansandregionen.

Tabell 39. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Farsundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1003	<i>Farsund</i>	85,5	.	4,7	90,2	9,8
1032	Lyngdal	74,1	8,9	.	83,0	17,0

Tabell 39a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Farsundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1003	<i>Farsund</i>	76,4	.	6,5	82,9	17,1
1032	Lyngdal	67,2	10,2	.	77,4	22,6

Tabell 39b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Farsundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1003	<i>Farsund</i>	-9,1	.	1,8	-7,3	7,3
1032	Lyngdal	-6,9	1,3	.	-5,6	5,6

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Sentrert

Nærlokalisering: 0A

Farsund og Lyngdal er knyttet sammen ut fra reiseavstand og pendlingsnivå.

Tabell 40. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Flekkefjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1004	<i>Flekkefjord</i>	86,0	.	5,7	91,7	8,3
1037	Kvinesdal	76,3	12,2	0,1	88,6	11,4
1112	Lund	85,8	4,1	0,2	90,1	9,9

Tabell 40a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Flekkefjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1004	<i>Flekkefjord</i>	76,1	.	8,1	84,2	15,8
1037	Kvinesdal	69,9	11,8	0,2	81,9	18,1
1112	Lund	77,8	4,3	0,0	82,1	17,9

Tabell 40b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Flekkefjordregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1004	Flekkefjord	-9,9	.	2,4	-7,5	7,5
1037	Kvinesdal	-6,4	-0,4	0,1	-6,7	6,7
1112	Lund	-8,0	0,2	-0,2	-8,0	8,0

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

Kvinesdal har blitt knyttet opp mot Flekkefjord ut fra pendlingsnivå og reisetid. Lund kunne i tillegg blitt regnet til Eigersundregionen. Pendlingsnivået er nært likt til Flekkefjord og Egersund og til deres omland, men det er kortere reisetid til Flekkefjord enn til Egersund for flertallet av Lunds innbyggere. Framtidig plassering av Lund vil kunne avhenge av arbeidsplassutviklingen i de to aktuelle senterkommunene.

Tabell 41. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Indre Vest-Agderregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1027	Audnedal	79,7	.	3,8	83,5	16,5
1034	Hægebostad	80,9	.	6,3	87,2	12,8
1026	Åseral	79,8	.	3,3	83,1	16,9

Tabell 41a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Indre Vest-Agderregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1027	Audnedal	51,7	.	11,7	63,4	26,6
1034	Hægebostad	59,9	.	12,2	72,1	27,9
1026	Åseral	69,3	.	1,8	71,1	28,9

Tabell 41b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Indre Vest-Agderregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1027	Audnedal	-28,0	.	7,9	-20,1	20,1
1034	Hægebostad	-21,0	.	5,9	-15,1	15,1
1026	Åseral	-10,5	.	-1,5	-12,0	12,0

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0A/3A

Denne regionen er dannet ut fra at den ligger relativt langt fra sentrene, men der pendlingen i 2000 har passert 10 prosent til Kristiansand fra Audnedal og Åseral. Regionen er hovedsakelig basert på korte reisetider, men også på betydelig pendling, der liten pendling fra Åseral til de to andre kommunene dekker over at denne kommunen er et viktig pendlingsmål fra de to andre kommunene.

Tabell 42. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Sirdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1046	Sirdal	90,5	.	.	90,5	9,5

Tabell 42a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Sirdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1046	Sirdal	83,2	.	.	83,2	16,8

Tabell 42b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentspoeng. Sirdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1046	Sirdal	-7,3	.	.	-7,3	7,3

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0A

Kombinasjonen av høy andel sysselsatt i bostedskommunen med lang reisevei til alle sentre tilsier at Sirdal regnes som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 43. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Eigersundregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1101	Eigersund	86,3	.	0,7	87,0	13,0
1111	Sokndal	79,1	10,1	0,3	89,5	10,5
1114	Bjerkreim	85,8	3,7	0,4	89,9	10,1

Tabell 43a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Eigersundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1101	<i>Eigersund</i>	77,7	.	2,5	80,2	19,8
1111	Sokndal	66,4	14,0	0,5	80,9	19,1
1114	Bjerkreim	53,3	14,6	0,2	68,1	31,9

Tabell 43b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Eigersundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1101	<i>Eigersund</i>	-8,6	.	1,8	-6,8	6,8
1111	Sokndal	-12,7	3,9	0,2	-8,6	8,6
1114	Bjerkreim	-32,5	10,9	-0,2	-21,8	21,8

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

Sokndal og Bjerkreim regnes til Eigersund ut fra pendlingsnivå og reisetid. Lund (se Flekkefjordregionen) kan ses i sammenheng med denne regionen.

Tabell 44. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Stavanger/Sandnesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1103	<i>Stavanger</i>	83,5	3,9	8,2	95,6	4,4
1102	<i>Sandnes</i>	53,2	32,5	10,6	96,3	3,7
1127	Randaberg	28,7	62,0	5,4	96,1	3,9
1124	Sola	42,9	50,4	2,2	95,5	4,5
1122	Gjesdal	47,6	39,3	9,2	96,1	3,9
1120	Klepp	42,7	32,0	23,2 ⁹⁰	97,9	2,1
1142	Rennesøy	65,1	28,5	1,8	95,4	4,6
1121	Time	54,7	25,2	17,8 ⁹¹	97,7	2,3
1130	Strand	65,8	25,0	2,4	93,2	6,8
1144	Kvitsøy	76,5	17,5	1,6	95,6	4,4
1119	Hå	70,5	12,3	11,9 ⁹²	94,7	5,3
1141	Finnøy	85,5	9,1	0,5	95,1	4,9
1129	Forsand	85,7	9,5	2,9	98,1	1,9

⁹⁰ Herav 13,0 prosent til Time.

⁹¹ Herav 8,2 prosent til Klepp.

⁹² Herav 7,6 prosent til Time.

Tabell 44a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Stavanger/Sandnesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1103	<i>Stavanger</i>	72,3	8,5	10,9	91,7	8,3
1102	<i>Sandnes</i>	47,3	32,1	13,5	92,9	7,1
1127	Randaberg	27,6	57,2	8,5	93,3	6,7
1124	Sola	36,6	51,3	3,9	91,8	8,2
1122	Gjesdal	37,1	44,6	11,9	93,6	6,6
1120	Klepp	34,5	36,1	23,9 ⁹³	94,5	5,5
1142	Rennesøy	46,4	37,0	9,3	92,7	7,3
1121	Time	41,9	30,3	22,7 ⁹⁴	94,9	5,1
1130	Strand	59,4	23,6	5,4	88,4	11,6
1144	Kvitsøy	55,6	26,1	11,6	93,3	6,7
1119	Hå	58,4	16,9	18,8 ⁹⁵	94,1	5,9
1141	Finnøy	73,8	13,5	5,7	93,0	7,0
1129	Forsand	61,9	18,4	16,1 ⁹⁶	96,4	3,4

Tabell 44b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Stavanger/Sandnesregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1103	<i>Stavanger</i>	-11,2	4,6	2,7	-3,9	3,9
1102	<i>Sandnes</i>	-5,9	-0,4	2,9	-3,4	3,4
1127	Randaberg	-1,1	-4,8	3,1	-2,8	2,8
1124	Sola	-6,3	0,9	1,7	-3,7	3,7
1122	Gjesdal	-10,5	5,3	2,7	-2,5	2,5
1120	Klepp	-8,2	4,1	0,7	-3,4	3,4
1142	Rennesøy	-18,7	8,5	7,5	-2,7	2,7
1121	Time	-12,8	5,1	4,9	-2,8	2,8
1130	Strand	-6,4	-1,4	3,0	-4,8	4,8
1144	Kvitsøy	-20,9	8,6	10,0	-2,3	2,3
1119	Hå	-12,1	4,6	6,9	-0,6	0,6
1141	Finnøy	-11,7	4,4	5,2	-2,1	2,1
1129	Forsand	-23,8	8,9	13,2	-1,5	1,5

⁹³ Herav 12,9 prosent til Time.

⁹⁴ Herav 11,9 prosent til Klepp.

⁹⁵ Herav 9,8 prosent til Time.

⁹⁶ Herav 11,8 prosent til Strand.

Regionsentralitet: 3
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 3A

Stavanger/Sandnesregionen avgrenser de kommunene som er innenfor pendlingskriteriene, men der også reisetidskravene gjennomgående er ivaretatt. Reisetiden til Finnøy og Forsand ligger i større reisetid fra sentrene enn de øvrige kommunene. Mellom kommunene på Jæren og fra Forsand til Strand er det en god del pendling. For de øvrige omlandskommunene i regionen retter nær all regionintern pendling seg mot de to senterkommunene. Reisetiden til Stavanger/Sandnes og omfanget av pendling dit fra Jærenkommunen tilsier at det ikke lages en egen bo- og arbeidsmarkedsregion for Jæren.

Pendlingen fra Stavanger til Sandnes er liten, men den er over 30 prosent den andre veien. Denne fordelingen er vanlig i forholdet mellom et senter og dets forsteder. Det kunne slik sett vært mulig å betrakte Stavanger kommune som den eneste senterkommunen i regionen, men arbeidsplassomfanget i Sandnes og den pendlingen dette gir fra andre kommuner tilsier at dette ikke gjøres. Regionen vil ikke bli utvidet med mindre kommunikasjonsforbedringer gir kortere reisetider til Stavanger/Sandnes.

Tabell 45. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.
 Haugesundregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1106	Haugesund	79,2	.	12,3	91,5	8,5
1216	Sveio	44,8	34,4	6,7	85,9	14,1
1146	Tysvær	48,8	33,3	8,4	90,5	9,5
1149	Karmøy	61,3	28,6	1,2	91,1	8,9
1145	Bokn	76,9	3,5	4,3	84,7	15,3 ⁹⁷
1211	Etne	77,8	1,8	7,4	87,0	13,0
1159	Ølen	72,7	3,6	13,0	89,3	10,7
1154	Vindafjord	72,4	6,9	12,0	91,3	8,7

⁹⁷ Herav 5,5 prosent til Stavanger.

Tabell 45a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Haugesundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1106	<i>Haugesund</i>	68,8	.	18,1	86,9	13,1
1216	Sveio	37,3	33,6	11,1	82,0	18,0
1146	Tysvær	42,6	32,7	11,4	86,7	13,3
1149	Karmøy	57,1	26,0	2,9	86,0	14,0
1145	Bokn	54,6	10,2	17,2	82,0	18,0
1211	Etne	61,3	3,9	18,1 ⁹⁸	83,3	16,7
1159	Ølen	59,7	7,8	17,7 ⁹⁹	85,2	14,8
1154	Vindafjord	57,0	10,3	19,0 ¹⁰⁰	86,3	13,7

Tabell 45b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Haugesundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1106	<i>Haugesund</i>	-10,4	.	5,8	-4,6	4,6
1216	Sveio	-7,5	-0,8	4,4	-3,9	3,9
1146	Tysvær	-6,2	-0,6	3,0	-3,8	3,8
1149	Karmøy	-4,2	-2,6	1,7	-5,1	5,1
1145	Bokn	-22,3	6,7	12,9	-2,7	2,7
1211	Etne	-16,5	2,1	10,7	-3,7	3,7
1159	Ølen	-13,0	4,2	4,7	-4,1	4,1
1154	Vindafjord	-15,4	3,4	7,0	-5,0	5,0

Regionsentralitet: 2

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2A

Av kommunene i regionen er det mindre enn 10 prosent pendling fra Etne og Ølen til Haugesund, men omfattende til den øvrige Haugesundregionen. Alle de øvrige kommunene faller også inn under regionen ut fra pendlingsnivået til Haugesund alene.

Tabell 46. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hjelmeland.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1133	Hjelmeland	86,5	.	.	86,5	13,5

⁹⁸ Herav 11,5 prosent til Ølen.

⁹⁹ Herav 10,0 prosent til Vindafjord.

¹⁰⁰ Herav 10,8 prosent til Ølen.

Tabell 46a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hjelmeland.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1133	Hjelmeland	76,3	.	.	76,3	23,7

Tabell 46b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Hjelmeland.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen	
1133	Hjelmeland	-10,2	.	.	-10,2	10,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0A

Hjelmeland kunne ut fra reisetid vært gruppert sammen med Strand, der Forsand kunne utgjøre en tredje kommune i regionen, men Strand bør ikke tas ut av Stavanger/Sandnesregionen. Hjelmeland ligger vel langt fra Stavanger/Sandnes til å regnes til regionen. Kommunen blir dermed plassert som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 47. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Suldal.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen	
1134	Suldal	91,8	.	.	91,8	8,2

Tabell 47a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Suldal.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen	
1134	Suldal	80,0	.	.	80,0	20,0

Tabell 47b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Suldal.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen	
1134	Suldal	-11,8	.	.	-11,8	11,8

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Som nabokommunen Sauda har Suldal en høy andel av de yrkesaktive sysselsatt i bostedskommunen. Sammen med lang reisetid til andre kommuner tilsier dette at Suldal bør betraktes som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 48. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Sauda.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1135 Sauda	94,0	.	.	94,0	6,0

Tabell 48a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Sauda.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1135 Sauda	84,5	.	.	84,5	15,5

Tabell 48b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Sauda.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1135 Sauda	-9,5	.	.	-9,5	9,5

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Sauda har en høy andel av de yrkesaktive sysselsatt i bostedskommunen. Dette, sammen med lang reisetid til sentre og befolkningskonsentrasjoner i andre kommuner, tilsier at Sauda utgjør en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 49. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Utsira.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1151 Utsira	80,3	.	.	80,3	19,7

Tabell 49a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Utsira.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1151	Utsira	82,7	.	.	82,7	17,3

Tabell 49b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Utsira.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1151	Utsira	2,4	.	.	2,4	-2,4

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er for lang reisetid fra Utsira til andre kommuner til at kommunen kan regnes som noe annet enn en egen region (fergetiden alene er 80 minutter). Det er også begrenset pendling til andre regioner (8 prosent til Haugesundregionen). Utsira vil være en egen bo- og arbeidsmarkedsregion så lenge reisetiden er lang til fastlandet.

Tabell 50. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Bergensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1201	<i>Bergen</i>	93,5	.	2,4	95,9	4,1
1247	Askøy	47,2	48,3	0,2	95,7	4,3
1246	Fjell	46,9	43,6	3,2	93,7	6,3
1243	Os	55,0	38,6	1,5	95,1	4,9
1242	Samnanger	49,9	36,6	7,2	93,7	6,3
1253	Osterøy	61,3	34,2	1,2	96,7	3,3
1245	Sund	42,0	32,4	18,6 ¹⁰¹	93,0	7,0
1256	Meland	49,2	28,5	17,9 ¹⁰²	95,6	4,4
1259	Øygarden	57,5	18,9	12,1 ¹⁰³	88,5	11,5
1263	Lindås	67,9	17,1	9,8	94,8	5,2
1251	Vaksdal	78,7	13,3	1,4	93,4	6,6
1260	Radøy	65,3	12,7	17,9 ¹⁰⁴	95,9	4,1
1241	Fusa	76,7	10,1	4,5	91,3	8,7
1264	Austrheim	55,0	3,8	29,1 ¹⁰⁵	87,9	12,1 ¹⁰⁶

¹⁰¹ Herav 18,1 prosent til Fjell.

¹⁰² Herav 15,9 prosent til Lindås.

¹⁰³ Herav 10,5 prosent til Fjell.

¹⁰⁴ Herav 13,8 prosent til Lindås.

¹⁰⁵ Herav 28,2 prosent til Lindås.

¹⁰⁶ Herav 7,4 prosent knyttet til arbeid på kontinentalsokkelen.

Tabell 50a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Bergensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1201	Bergen	88,5	.	3,4	91,9	8,1
1247	Askøy	41,9	47,0	3,2	92,1	7,9
1246	Fjell	39,1	47,6	4,3	91,0	9,0
1243	Os	51,5	37,8	2,7	92,0	8,0
1242	Samnanger	38,9	41,5	9,5	89,9	10,1
1253	Osterøy	59,4	32,3	2,7	94,4	5,6
1245	Sund	37,6	33,5	19,0 ¹⁰⁷	90,1	9,9
1256	Meland	36,0	35,3	19,8 ¹⁰⁸	91,1	8,9
1259	Øygarden	48,3	26,4	14,6 ¹⁰⁹	89,3	10,7
1263	Lindås	57,5	23,6	8,5	89,6	10,4
1251	Vaksdal	69,7	18,5	2,4	90,6	9,4
1260	Radøy	50,4	19,1	22,4 ¹¹⁰	91,9	8,1
1241	Fusa	68,0	14,1	5,4	87,5	12,5
1264	Austrheim	42,2	11,6	35,5 ¹¹¹	89,3	10,7

Tabell 50b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Bergensregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1201	Bergen	-5,0	.	1,0	-4,0	4,0
1247	Askøy	-5,3	-1,3	3,0	-3,6	3,6
1246	Fjell	-7,8	4,0	1,3	-2,7	2,7
1243	Os	-3,5	-0,8	1,2	-3,1	3,1
1242	Samnanger	-11,0	4,9	2,3	-3,8	3,8
1253	Osterøy	-1,9	-1,9	1,5	-2,3	2,3
1245	Sund	-4,4	1,1	0,4	-2,9	2,9
1256	Meland	-13,2	6,8	1,9	-4,5	4,5
1259	Øygarden	-9,2	7,5	2,5	0,8	-0,8
1263	Lindås	-10,4	6,5	-1,3	-5,2	5,2
1251	Vaksdal	-9,0	5,2	1,0	-2,8	2,8
1260	Radøy	-14,9	6,4	4,5	-4,0	4,0
1241	Fusa	-8,7	4,0	0,9	-3,8	3,8
1264	Austrheim	-12,8	7,8	6,4	1,4	-1,4

¹⁰⁷ Herav 17,7 prosent til Fjell.

¹⁰⁸ Herav 17,3 prosent til Lindås.

¹⁰⁹ Herav 13,3 prosent til Fjell.

¹¹⁰ Herav 16,3 prosent til Lindås.

¹¹¹ Herav 32,3 prosent til Lindås.

Regionsentralitet: 3
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 3A

Bergensregionen danner hovedsakelig på en kombinasjon av pendlingsnivå til Bergen og disses sammenfall med avstandsbetrakninger. Nord for Bergen blir imidlertid inndelingen påvirket av pendling til Lindås. Ettersom Lindåsbeboerne med vei- og broutbyggingen i Bergensområdet har fått kort reisetid til Bergen, og har forholdsvis mye pendling dit, bør Lindås inngå i Bergensregionen. Når nærmere 30 prosent av de yrkesaktive i Austrheim pendler til Lindås, og over 10 prosent til Bergen, kan Austrheim ikke utelates fra regionen heller, selv om reisetiden til Bergen er nokså lang. Også enkelte andre kommuner i de ytre delene av Bergensregionen har en vesentlig pendling til andre kommuner i Bergensområdet. Utvidelser av regionen krever forbedrede kommunikasjonsforhold. Tysnes, Jondal, Austevoll, Fedje og Masfjorden kan regnes som kommuner i Bergens ukependlingsomland.

Tabell 51. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Stordregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1221	<i>Stord</i>	92,0	.	1,9	93,9	6,1
1222	Fitjar	59,6	31,6	2,3	93,5	6,5
1219	Bømlo	81,0	10,6	0,0	91,6	8,4
1223	Tysnes	77,5	5,2	0,5	83,2	16,8

Tabell 51a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Stordregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1221	<i>Stord</i>	84,9	.	3,1	88,0	12,0
1222	Fitjar	53,0	32,7	2,8	88,5	11,5
1219	Bømlo	78,0	8,3	0,5	86,8	13,2
1223	Tysnes	69,3	6,3	1,8	77,4	22,6 ¹¹²

¹¹² Herav 12,4 prosent til Bergen.

Tabell 51b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Stordregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1221	Stord	-7,1	.	1,2	-5,9	5,9
1222	Fitjar	-6,6	1,1	0,5	-5,0	5,0
1219	Bømlo	-3,0	-2,3	0,5	-4,8	4,8
1223	Tysnes	-8,2	1,1	1,3	-5,8	5,8

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

Tysnes har størst pendling i retning Bergen (12 prosent) , men reiseavstanden tilsier at mye av denne pendlingen er ukependling, og slik sett ikke grunnlag for inkludering i Bergens bo- og arbeidsmarkedsregion. Fitjar og Bømlo hører klart til Stordregionen ut fra pendling og reisetid.

Tabell 52. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Jondal/Kvamregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1227	Jondal	80,1	.	4,5	84,6	15,4
1238	Kvam	89,5	.	0,7	90,2	9,8

Tabell 52a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Jondal/Kvamregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1227	Jondal	65,9	.	8,0	73,9	26,1 ¹¹³
1238	Kvam	79,2	.	1,4	80,6	19,4 ¹¹⁴

Tabell 52b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Jondal/Kvamregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1227	Jondal	-14,2	.	3,5	-10,7	10,7
1238	Kvam	-10,3	.	0,7	-9,6	9,6

¹¹³ Herav 10,0 prosent til Bergen.

¹¹⁴ Herav 10,0 prosent til Bergen.

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0A/0B

Jondal og Kvam har blitt gruppert sammen ut fra reiseavstand. Ingen av kommunene regnes som senterkommune i regionen. Ut fra pendling alene, ville begge kommunene blitt regnet til Bergensregionen.

Tabell 53. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Kvinnherad.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1224 Kvinnherad	87,6	.	.	87,6	12,4

Tabell 53a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Kvinnherad.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1224 Kvinnherad	80,2	.	.	80,2	19,8

Tabell 53b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Kvinnherad.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1224 Kvinnherad	-7,4	.	.	-7,4	7,4

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Tunnellforbindelsen til Odda har aktualisert å regne Kvinnherad til Oddaregionen, men det er ikke pendling dit. Store deler av kommunen har sterke bånd i retning Stord enn i retning Odda.

Tabell 54. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Oddaregionen.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1228 Odda	95,5	.	0,6	96,1	3,9
1231 Ullensvang	70,9	19,8	1,5	92,2	7,8
1232 Eidfjord	85,3	2,0	1,7	89,0	11,0

Tabell 54a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Oddaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1228	<i>Odda</i>	88,6	.	0,7	89,3	10,7
1231	Ullensvang	59,4	24,5	1,1	85,0	15,0
1232	Eidfjord	69,0	8,4	7,7	85,1	14,9

Tabell 54b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Oddaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1228	<i>Odda</i>	-6,9	.	0,1	-6,8	6,8
1231	Ullensvang	-11,5	4,7	-0,4	-7,2	7,2
1232	Eidfjord	-16,3	6,4	6,0	-3,9	3,9

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Odda og Ullensvang er knyttet sammen ut fra pendling og reisetid. Eidfjord kunne, ut fra reiseavstand til nød blitt gruppert som del av Vossregionen, men det er ingen pendling til denne regionen. Kommunen orienterer seg mer i retning Odda, der tilknytningen skjer på grunnlag av den kombinerte pendlingen til Odda og Ullensvang. Det er mulig at Kvinnherad i framtida kan bli lagt til regionen. Inkludering av både Kvinnherad og Eidfjord vil gjøre regionen langstrakt, og kreve at Odda regnes som senter og utgangspunkt for reisebetraktingene.

Tabell 55. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vossregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1235	<i>Voss</i>	90,7	.	2,4	93,1	6,9
1234	Granvin	72,0	11,4	3,1	86,5	13,5
1233	Ulvik	87,3	5,4	1,7	94,4	5,6

Tabell 55a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vossregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1235	Voss	83,1	.	1,1	84,2	15,8
1234	Granvin	58,5	17,3	2,4	78,2	21,8
1233	Ulvik	78,7	5,4	1,2	85,3	14,7

Tabell 55b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vossregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1235	Voss	-7,6	.	-1,3	-8,9	8,9
1234	Granvin	-13,5	5,9	-0,7	-8,3	8,3
1233	Ulvik	-8,6	0,0	-0,5	-9,1	9,1

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

Granvin er lagt til Vossregionen ut fra pendlingsnivå og reiseavstand, Ulvik kun ut fra reiseavstand. Det er lite aktuelt å utvide regionen med andre kommuner.

Tabell 56. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Austevoll.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1244	Austevoll	85,9	.	.	85,9	14,1

Tabell 56a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Austevoll.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1244	Austevoll	83,3	.	.	83,3	16,7 ¹¹⁵

¹¹⁵ Herav 9,6 prosent til Bergen.

Tabell 56b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Austevoll.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1244	Austevoll	-2,6	.	.	-2,6	2,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0A

Austevoll regnes som egen bo- og arbeidsmarkedsregion ut fra at reisetiden til andre regioner er forholdsvis lang i forhold til pendlingsnivåene dit. Det er mest pendling til Bergen, der omtrent 10 prosent av kommunens sysselsatte arbeider. Kommunen kan eventuelt bli en del av Stordregionen, men dette vil kreve forbedrede kommunikasjoner.

Tabell 57. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Modalen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1252	Modalen	87,7	.	.	87,7	12,3

Tabell 57a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Modalen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1252	Modalen	82,4	.	.	82,4	17,6

Tabell 57b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Modalen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1252	Modalen	-5,3	.	.	-5,3	5,3

Regionsentralitet: 0
 Regiotype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Modalen ligger i for stor reiseavstand til Bergen til å regnes til Bergensregionen, og ingen av kommunene ellers i Bergensregionen er viktig for pendlingen fra Modalen. Reisetiden til andre kommuner utenfor Bergensregionen er for lang til at kommunen bør regnes som del av noen region basert på et avstandskriterium. Modalen regnes derfor som egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 58. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Fedje.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1265	Fedje	84,3	.	.	84,3	15,7

Tabell 58a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Fedje.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1265	Fedje	76,2	.	.	76,2	23,8 ¹¹⁶

Tabell 58b *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentspoeng. Fedje.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1265	Fedje	-8,1	.	.	-8,1	8,1

Regionsentralitet: 0
 Regiotype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Fedje kunne reiseavstandsmessig inngått i en region med Lindås som senter, men ettersom reisetiden til Bergen er lang, og pendlingen til Lindås er liten, er det ikke grunnlag for å regne kommunen som en del av Bergens bo- og arbeidsmarkedsregion. Kommunen danner dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

¹¹⁶ Herav 9,9 prosent til Bergen.

Tabell 59. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Masfjorden/Gulen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1266	Masfjorden	78,5	.	3,3	81,8	18,2
1411	Gulen	80,4	.	0,9	81,3	18,7

Tabell 59a *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Masfjorden/Gulen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1266	Masfjorden	60,3	.	11,5	71,8	28,2 ¹¹⁷
1411	Gulen	69,8	.	2,5	72,3	27,7

Tabell 59b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Masfjorden/Gulen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1266	Masfjorden	-18,2	.	8,2	-10,0	10,0
1411	Gulen	-10,6	.	1,6	-9,0	9,0

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Masfjorden ligger i for stor reiseavstand til Bergen (over 80 minutter i gjennomsnitt) til å regnes som del av Bergensregionen når ingen mellomliggende kommuner i denne regionen er viktig i en pendlingssammenheng. Reisetiden overstyrer i dette tilfellet et pendlingsnivå på over 10 prosent til regionen. Det er for lang reisetid til andre kommuner utenfor Bergensregionen. Masfjorden regnes derfor som en region sammen med Gulen, dit pendlingen er på samme nivå som til Bergen, og reisetiden vesentlig kortere. Gulen vil bli regnet som senterkommune i regionen dersom pendlingsnivået fra Masfjorden opprettholdes i årene framover.

¹¹⁷ Herav 11,3 prosent til Bergen.

Tabell 60. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Floraregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1401	Flora	88,5	.	1,3	89,8	10,2
1438	Bremanger	82,3	6,6	.	88,9	11,1

Tabell 60a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Floraregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1401	Flora	80,6	.	0,3	80,9	19,1
1438	Bremanger	80,3	4,5	.	84,8	15,2

Tabell 60b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Floraregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1401	Flora	-7,9	.	-1,0	-8,9	8,9
1438	Bremanger	-2,0	-2,1	.	-4,1	4,1

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Selv om gjennomsnittlig reisetid fra Bremanger er på nærmere en time, regnes Bremanger til Florøregionen. Øyene i kommunen betyr at reisetiden til Florø varierer sterkt etter hvor en bor i Bremanger.

Tabell 61. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Solund.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1412	Solund	89,9	.	.	89,9	10,1

Tabell 61a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Solund.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1412	Solund	80,2	.	.	80,2	19,8

Tabell 61b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Solund.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1412	Solund	-9,7	.	.	-9,7	9,7

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Solund regnes både ut fra pendlingsnivå til andre kommuner og ut fra reisetid som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Andelen av sysselsatte som arbeider i bostedskommunen er høy.

Tabell 62. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Høyanger/Balestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1416	Høyanger	92,8	.	0,2	93,0	7,0
1418	Balestrand	83,2	.	6,8	90,0	10,0

Tabell 62a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Høyanger/Balestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1416	Høyanger	80,2	.	0,4	80,6	19,4
1418	Balestrand	73,1	.	11,0	84,1	15,9

Tabell 62b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Høyanger/Balestrandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1416	Høyanger	-12,6	.	0,2	-12,4	12,4
1418	Balestrand	-10,1	.	4,2	-5,9	5,9

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Regionen er dannet ut fra reisetid og pendlingsnivået fra Balestrand til Høyanger. Ved fortsatt høy pendling fra Balestrand til Høyanger vil Høyanger bli regnet som senterkommune.

Tabell 63. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Vik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1417	Vik	90,6	.	.	90,6	9,4

Tabell 63a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Vik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1417	Vik	85,1	.	.	85,1	14,9

Tabell 63b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Vik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1417	Vik	-5,5	.	.	-5,5	5,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Vik regnes som en egen region ut fra reiseavstanden til Sogndal og Høyanger. Kommunen kunne reisetidsmessig blitt regnet sammen med Leikanger, men det er ikke aktuelt å skille Leikanger fra Sogndalsregionen. Vik framstår dermed som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Andelen yrkesaktive med sysselsetting i bostedskommunen er høy.

Tabell 64. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Sogndalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1420	Sogndal	84,7	.	8,3	93,0	7,0
1426	Luster	81,7	9,8	1,5	93,0	7,0
1419	Leikanger	79,2	8,0	0,2	87,4	12,6

Tabell 64a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Sogndalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1420	<i>Sogndal</i>	75,1	.	10,8	85,9	14,1
1426	Luster	67,0	17,7	3,8	88,5	11,5
1419	Leikanger	70,7	15,2	1,0	86,9	13,1

Tabell 64b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Sogndalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1420	<i>Sogndal</i>	-9,6	.	2,5	-7,1	7,1
1426	Luster	-14,7	7,9	2,3	-4,5	4,5
1419	Leikanger	-8,5	7,2	0,8	-0,5	0,5

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Luster og Leikanger har kort reisetid til Sogndal, men noe lav pendling dit. Tilhørigheten til regionen er likevel klar. Lærdal kunne vært regnet til regionen, men en reisetid på om lag 50 minutter i kombinasjon med svært høy andel sysselsatt i bostedskommunen gjør at kommunen ikke har blitt regnet til regionen.

Tabell 65. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Aurland.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1421	Aurland	93,0	.	.	93,0	7,0

Tabell 65a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Aurland.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1421	Aurland	81,9	.	.	81,9	18,1

Tabell 65b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Aurland.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1421	Aurland	-11,1	.	.	-11,1	11,1

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Ut fra den nye tunnellforbindelsen til Lærdal kunne Aurland blitt regnet som en bo- og arbeidsmarkedsregion sammen med Lærdal. Det er imidlertid vesentlig sterkere bånd mellom Lærdal og Årdal enn mellom Aurland og Lærdal. En region bestående av Aurland og Lærdal ville måtte baseres på en antagelse om framtidig utvikling snarere enn på situasjonen i dag.

Tabell 66. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Årdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1422	Lærdal	90,4	.	2,5	92,9	7,1
1424	Årdal	95,7	.	0,2	95,9	4,1

Tabell 66a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Årdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1422	Lærdal	72,1	.	9,8	81,9	18,1
1424	Årdal	91,3	.	1,4	92,7	7,3

Tabell 66b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Årdal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1422	Lærdal	-18,3	.	7,3	-11,0	11,0
1424	Årdal	-4,4	.	1,2	-3,2	3,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Siden 1990 har pendlingen blitt såpass sterk fra Lærdal til Årdal at de to kommunene bør ses som én bo- og arbeidsmarkedsregion. Lærdal

kunne også blitt regnet som en region der Aurland var den andre kommunen, men det er svært liten pendling mellom disse to kommunene.

Tabell 67. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Fjalerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1429	Fjaler	76,2	.	10,0	86,2	13,8
1428	Askvoll	69,6	.	14,1	83,7	16,3
1413	Hyllestad	84,1	.	2,6	86,7	13,3

Tabell 67a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Fjalerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1429	Fjaler	71,1	.	5,9	77,0	23,0
1428	Askvoll	69,2	.	2,3	71,5	28,5 ¹¹⁸
1413	Hyllestad	76,8	.	4,0	80,8	19,2

Tabell 67b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Fjalerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1429	Fjaler	-5,1	.	-4,1	-9,2	9,2
1428	Askvoll	-0,4	.	-11,8	-12,2	12,2
1413	Hyllestad	-7,3	.	1,4	-5,9	5,9

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

I pendlingsstatistikken for 1990 (før justeringer av kommunegrensene) framsto Fjaler rent pendlingsmessig som senterkommune for Askvoll. I 2000, etter grensejusteringene, er pendlingen mellom kommunene i regionen sterkt redusert. Det er kort reisetid mellom kommunene.

¹¹⁸ Herav 11,9 prosent til Førde.

Tabell 68. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Forderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1432	<i>Førde</i>	88,3	.	2,4	90,7	9,3
1433	Naustdal	47,1	41,2	1,7	90,0	10,0
1431	Jølster	59,3	32,6	0,4	92,3	7,7
1430	Gaular	62,6	24,6	0,4	87,6	12,4

Tabell 68a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Forderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1432	<i>Førde</i>	84,7	.	2,1	86,8	13,2
1433	Naustdal	35,2	47,5	1,2	83,9	16,1
1431	Jølster	46,9	39,0	0,8	86,7	13,3
1430	Gaular	45,0	35,8	0,8	81,6	18,4

Tabell 68b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Forderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1432	<i>Førde</i>	-3,6	.	-0,3	-3,9	3,9
1433	Naustdal	-11,9	6,3	-0,5	-6,1	6,1
1431	Jølster	-12,4	6,4	0,4	-5,6	5,6
1430	Gaular	-17,6	11,2	0,4	-6,0	6,0

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Forderegionen kombinerer høy pendling til Førde med korte reiseavstander. Regionen kan muligvis utvides med andre kommuner over tid, men det krever vekst i arbeidsplassstilbuddet i Førde, eventuelt redusert antall personer i arbeidsstyrken i kommuner utenfor dagens region.

Tabell 69. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vågsøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1439	Vågsøy	91,1	.	1,6	92,7	7,3
1441	Selje	78,0	10,5	.	88,5	11,5

Tabell 69a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vågsøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1439	Vågsøy	85,0	.	1,5	86,5	13,5
1441	Selje	72,0	9,1	.	81,1	18,9

Tabell 69b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vågsøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1439	Vågsøy	-6,1	.	-0,1	-6,2	6,2
1441	Selje	-6,0	-1,4	.	-7,4	7,4

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Vågsøy og Selje er gruppert sammen ut fra både pendlingsnivå og reiseavstand. Regionen vil trolig være stabil.

Tabell 70. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Eid/Gloppenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1443	Eid	88,8	.	1,0	89,8	10,2
1445	Gloppen	87,3	.	3,6	90,9	9,1

Tabell 70a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Eid/Gloppenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1443	Eid	77,1	.	1,8	78,9	21,1
1445	Gloppen	76,9	.	2,7	79,6	20,4

Tabell 70b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Eid/Gloppenregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1443	Eid	-11,7	.	0,8	-10,9	10,9
1445	Gloppen	-10,4	.	-0,9	-11,3	11,3

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Eid kunne alternativt vært koblet opp mot regionen bestående av Stryn og Hornindal ved å strekke reisetidskravene. Også til Gloppen strekkes reisetidskravene (reisetiden er 47 minutter), når pendlingsnivået er lavt. Ingen av kommunene regnes som senterkommune i bo- og arbeidsmarkedsregionen.

Tabell 71. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Strynregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1449	Stryn	92,3	.	2,5	94,8	5,2
1444	Hornindal	77,4	11,2	.	88,6	11,4

Tabell 71a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Strynregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1449	Stryn	85,9	.	1,0	86,9	13,1
1444	Hornindal	68,2	16,2	.	84,4	15,6

Tabell 71b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Strynregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1449	Stryn	-6,4	.	-1,5	-7,9	7,9
1444	Hornindal	-9,2	-5,0	.	-4,2	4,2

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0B

Stryn og Hornindal er knyttet sammen ut fra både pendlingsnivå og reiseavstand. Stryn er regionens senterkommune. Ut fra reiseavstand kunne Eid inngått i regionen. Eid har imidlertid blitt knyttet sammen med Gloppe. Gloppe ligger for langt unna Stryn og Hornindal i reisetid til å kunne inngå i regionen. Regionen har tidligere utgjort én kommune.

Tabell 72. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Molderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1502	<i>Molde</i>	92,2	.	3,3	95,5	4,5
1548	Fræna	67,7	21,9	4,3	93,9	6,1
1547	Aukra	69,5	21,7	2,6	93,8	6,2
1557	Gjemnes	66,7	19,8	4,4	90,9	9,1
1551	Eide	70,4	14,0	8,5	92,9	7,1
1543	Nesset	69,1	13,5	1,6	84,2	15,8 ¹¹⁹
1545	Midsund	77,0	12,4	1,4	90,8	9,2
1535	Vestnes	87,5	4,2	0,0	91,7	8,3

Tabell 72a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Molderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1502	<i>Molde</i>	85,9	.	4,0	89,9	10,1
1548	Fræna	56,6	28,6	3,7	88,9	11,1
1547	Aukra	65,0	24,8	1,9	91,7	8,3
1557	Gjemnes	46,5	29,1	6,2	81,8	18,2
1551	Eide	58,0	18,7	11,6	88,3	11,7
1543	Nesset	60,9	18,6	3,3	82,8	17,2
1545	Midsund	73,0	14,7	1,3	89,0	11,0
1535	Vestnes	80,2	5,4	0,3	85,9	14,1

¹¹⁹ Herav 9,8 prosent til Sunndal.

Tabell 72b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Molderegionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1502	Molde	-6,3	.	0,7	-5,6	5,6
1548	Fræna	-11,1	6,7	-0,6	-5,0	5,0
1547	Aukra	-4,5	3,1	-0,7	-2,1	2,1
1557	Gjemnes	-20,2	9,3	1,8	-9,1	9,1
1551	Eide	-12,4	4,7	3,1	-4,6	4,6
1543	Nesset	-8,2	5,1	1,7	-1,4	1,4
1545	Midsund	-4,0	2,3	-0,1	-1,8	1,8
1535	Vestnes	-7,3	1,2	0,3	-5,8	5,8

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Vestnes er lagt til regionen ut fra reisetid. De øvrige kommunene er i tillegg regnet til den ut fra pendlingsnivå. Nesset kunne også blitt lagt til Sunndalsregionen, dit reisetiden er kortere, men pendlingen er større til Molde.

Tabell 73. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Kristiansundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1503	Kristiansund	88,2	.	3,4	91,6	8,4
1556	Frei	29,7	60,3	0,4	90,4	9,6
1554	Averøy	80,0	10,7	0,7	91,4	8,6
1572	Tustna	75,8	10,7	1,2	87,7	12,3

Tabell 73a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Kristiansundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1503	Kristiansund	79,4	.	4,5	83,9	16,1
1556	Frei	26,3	54,9	1,1	82,3	17,7
1554	Averøy	69,1	12,7	0,4	82,2	17,8
1572	Tustna	65,9	11,9	3,0	80,8	19,2

Tabell 73b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Kristiansundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1503	Kristiansund	-8,8	.	1,1	-7,7	7,7
1556	Frei	-3,4	-5,4	0,7	-8,1	8,1
1554	Averøy	-10,9	2,0	-0,3	-9,2	9,2
1572	Tustna	-9,9	1,2	1,8	-6,9	6,9

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Regionen er avgrenset ut fra pendlingsnivå og reisetid, og kan regnes som stabil. Mulighetene for framtidig utvidelse av regionen er begrensede.

Tabell 74. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Ålesundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1504	Ålesund	88,5	.	6,2	94,7	5,3
1531	Sula	56,8	35,9	2,3	95,0	5,0
1529	Skodje	45,0	35,2	14,4	94,6	5,4
1532	Giske	63,6	27,8	2,1	93,5	6,5
1523	Ørskog	62,9	14,1	14,2 ¹²⁰	91,2	8,8
1534	Haram	85,1	7,7	3,4	96,2	3,8
1528	Sykylven	90,9	4,4	0,8	96,1	3,9
1526	Stordal	92,7	0,4	1,9	95,0	5,0

¹²⁰ Herav 6,3 prosent til Stordal.

Tabell 74a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ålesundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1504	Ålesund	82,7	.	7,3	90,0	10,0
1531	Sula	50,3	38,9	2,5	91,7	8,3
1529	Skodje	37,9	35,9	16,3	90,1	9,9
1532	Giske	57,4	31,4	1,7	90,5	9,5
1523	Ørskog	49,5	15,7	20,8 ¹²¹	86,0	14,0
1534	Haram	77,3	11,0	4,9	93,2	6,8
1528	Sykylven	86,0	4,5	0,6	91,1	8,9
1526	Stordal	75,5	4,9	5,4	85,8	14,2

Tabell 74b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Ålesundregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1504	Ålesund	-5,8	.	1,2	-4,6	4,6
1531	Sula	-6,5	3,0	0,2	-3,3	3,3
1529	Skodje	-7,1	0,7	1,5	-4,9	4,9
1532	Giske	-6,2	3,6	-0,4	-3,0	3,0
1523	Ørskog	-13,4	1,6	2,8	-9,0	9,0
1534	Haram	-7,8	3,3	1,6	-2,9	2,9
1528	Sykylven	-4,9	0,1	-0,3	-5,1	5,1
1526	Stordal	-17,2	4,5	3,5	-9,2	9,2

Regionsentralitet: 2

Regiotype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Sykylven er inkludert i Ålesundregionen ut fra reisetid, de øvrige kommunene også ut fra pendlingsnivå til Ålesund eller regionen samlet.

Tabell 75. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vanylven.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1511	Vanylven	82,3	.	.	82,3	17,7

¹²¹ Herav 10,1 prosent til Stordal.

Tabell 75a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vanylven.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1511	Vanylven	70,9	.	.	70,9	29,1

Tabell 75b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vanylven.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1511	Vanylven	-12,4	.	.	-12,4	12,4

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Fra Vanylven er det kort reisetid til deler av øyregionen med Ulstein som senter. Reisetiden til senteret regnes likevel som vel lang når pendlingstallene viser liten pendling dit.

Tabell 76. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Ulsteinregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1516	<i>Ulstein</i>	78,4	.	11,9	90,3	9,7
1517	Hareid	66,0	18,1	2,3	86,4	13,6
1515	Herøy	70,0	14,3	4,1	88,4	11,6
1514	Sande	73,5	5,3	8,1	86,9	13,1

Tabell 76a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ulsteinregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1516	<i>Ulstein</i>	68,7	.	18,1	86,8	13,2
1517	Hareid	58,8	20,8	3,4	83,0	17,0
1515	Herøy	69,3	11,2	6,1	86,6	13,4
1514	Sande	66,9	5,0	10,3	82,2	17,8

Tabell 76b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Ulsteinregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1516	<i>Ulstein</i>	-9,7	.	6,2	-3,5	3,5
1517	Hareid	-7,2	2,7	1,1	-3,4	3,4
1515	Herøy	-0,7	-3,1	2,0	-1,8	1,8
1514	Sande	-6,6	-0,3	2,2	-4,7	4,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Denne regionen er dannet ved pendlingsnivå og reisetid. For Sandes del overstiger ikke pendlingen til senteret 10 prosent, men den gjør det til regionen samlet, og til den øvrige regionen separat. Vanylven kan eventuelt regnes til regionen. Her er imidlertid pendlingsnivået relativt lavt, og reisetiden forholdsvis lang. Pendlingen til Ålesund er liten fra regionens kommuner, stort sett 2-3 prosent av alle yrkesaktive. Det er trolig at Vanylven på sikt vil bli en del av regionen.

Tabell 77. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Ørsta/Voldaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1519	<i>Volda</i>	74,9	13,4	.	88,3	11,7
1520	<i>Ørsta</i>	78,3	13,0	.	91,3	8,7

Tabell 77a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ørsta/Voldaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1519	<i>Volda</i>	65,8	15,1	.	80,9	19,1
1520	<i>Ørsta</i>	67,2	15,7	.	82,9	17,1

Tabell 77b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Ørsta/Voldaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1519	<i>Volda</i>	-9,1	1,7	.	-7,4	7,4
1520	<i>Ørsta</i>	-11,1	2,7	.	-8,4	8,4

Regionsentralitet: 1
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 1B

Volda og Ørsta regnes sammen som likeverdige senterkommuner, men uten et pendlingsomland. Reisetiden fra andre kommuner er for lang til at de kan regnes inn i bo- og arbeidsmarkedsregionen.

Tabell 78. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Norddal/Strandaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1524	Norddal	87,1	.	1,3	88,4	11,6
1525	Stranda	90,3	.	1,2	91,5	8,5

Tabell 78a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Norddal/Strandaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1524	Norddal	69,9	.	7,3	77,2	22,8
1525	Stranda	85,6	.	1,2	86,8	13,2

Tabell 78b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Norddal/Strandaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1524	Norddal	-17,2	.	6,0	-11,2	11,2
1525	Stranda	-4,7	.	0,0	-4,7	4,7

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0B

De to kommunene regnes sammen ut fra reisetid. Det er forholdsvis liten pendling mellom dem. Regionen kan komme til å bli oppsplittet ved videre utvikling i pendlingsmønster.

Tabell 79. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Rauma.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1539	Rauma	88,5	.	.	88,5	11,5

Tabell 79a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Rauma.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1539	Rauma	80,8	.	.	80,8	19,2

Tabell 79b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Rauma.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1539	Rauma	-7,7	.	.	-7,7	7,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er lang reisetid fra Rauma til andre kommuner, og pendlingen er liten. Kommunen regnes derfor som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Rauma er et eksempel på en kommune som ligger sentralt rent trafikknutepunktsmessig, men som framstår som mindre sentral når en ser på reisetid til andre kommuner.

Tabell 80. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Sandøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1546	Sandøy	85,9	.	.	85,9	14,1

Tabell 80a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Sandøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1546	Sandøy	85,3	.	.	85,3	14,7

Tabell 80b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Sandøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1546	Sandøy	-0,6	.	.	-0,6	0,6

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Sandøy ligger noe langt unna i reisetid for å regnes til Ålesund eller Molde. Andre kommuner ligger nær i reisetid, men det er ikke aktuelt å se kommunen i sammenheng med disse ettersom dette ville bety at en måtte bryte opp Ålesund- eller Molderegionen.

Tabell 81. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Sunndalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1563	Sunndal	94,4	.	0,3	94,7	5,3
1560	Tingvoll	77,4	.	8,5	85,9	14,1

Tabell 81a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Sunndalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1563	Sunndal	89,1	.	0,4	89,5	10,5
1560	Tingvoll	68,8	.	12,1	80,9	19,1

Tabell 81b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Sunndalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1563	Sunndal	-5,3	.	0,1	-5,2	5,2
1560	Tingvoll	-8,6	.	3,6	-5,0	5,0

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0B

Sunndal og Tingvoll er regnet til den samme regionen ut fra reisetid og pendlingsnivået fra Tingvoll til Sunndal. Nesset kunne vært regnet til denne regionen, som den er nærmere i reisetid enn den er Molde, men det høyere pendlingsnivået til Molde har i denne sammenhengen vært avgjørende for regionplasseringen.

Tabell 82. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Surnadalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1566	Surnadal	86,9	.	2,3	89,2	10,8
1567	Rindal	87,1	.	5,9	93,0	7,0
1571	Halsa	87,2	.	2,5	89,7	10,3

Tabell 82a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Surnadalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1566	Surnadal	76,5	.	5,0	81,5	18,5
1567	Rindal	76,1	.	12,4	88,5	11,5
1571	Halsa	68,7	.	5,8	74,5	25,5

Tabell 82b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Surnadalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1566	Surnadal	-10,4	.	2,2	-7,7	7,7
1567	Rindal	-11,0	.	6,5	-4,5	4,5
1571	Halsa	-18,5	.	3,3	-15,2	15,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0A

Surnadal og Rindal er regnet som én region ut fra reisetid, og i 2000 også ut fra pendling. Halsa regnes inn i regionen ut fra reiseavstanden til Surnadal. Den er vel lang til Rindal.

Tabell 83. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Smøla.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1573	Smøla	89,2	.	.	89,2	10,8

Tabell 83a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Smøla.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1573	Smøla	72,6	.	.	72,6	27,4

Tabell 83b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Smøla.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1573	Smøla	-16,6	.	.	-16,6	16,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er for lang reisetid til andre kommuner til at Smøla kan regnes som annet enn en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Pendlingen fra Smøla er spredt på mange kommuner, der ingen framstår med stor innpendling fra kommunen.

Tabell 84. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Trondheimsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1601	Trondheim	94,6	.	2,1	96,7	3,3
1663	Malvik	29,5	59,6	7,1	96,2	3,8
1662	Klæbu	44,5	51,1	1,7	97,3	2,7
1653	Melhus	47,3	44,8	3,9	96,0	4,0
1657	Skaun	40,1	44,8	4,9	89,8	10,2
1648	Midtre Gauldal	78,4	10,3	3,8	92,5	7,5
1664	Selbu	81,9	8,3	5,8	96,0	4,0
1718	Leksvik	80,7	13,2	2,0	95,9	4,1
1714	Stjørdal	79,6	12,2	2,6	94,4	5,6
1624	Rissa	78,8	12,0	1,6	92,4	7,6

Tabell 84a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Trondheimsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1601	Trondheim	89,2	.	2,6	91,8	8,2
1663	Malvik	26,1	59,6	5,6	91,3	8,7
1662	Klæbu	27,1	61,5	2,7	91,3	8,7
1653	Melhus	39,8	47,6	5,4	92,8	7,2
1657	Skaun	30,2	46,9	6,6	83,7	16,3
1648	Midtre Gauldal	70,9	16,5	4,3	91,7	8,3
1664	Selbu	68,9	15,7	7,3	91,9	8,1
1718	Leksvik	73,4	13,3	5,7	92,4	7,6
1714	Stjørdal	69,9	16,3	2,9	89,1	10,9
1624	Rissa	75,2	13,1	3,1	91,4	8,6

Tabell 84b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Trondheimsregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1601	Trondheim	-5,4	.	0,5	-4,9	4,9
1663	Malvik	-3,4	0,0	-1,5	-4,9	4,9
1662	Klæbu	-17,4	10,4	1,0	-6,0	6,0
1653	Melhus	-7,5	2,8	1,5	-3,2	3,2
1657	Skaun	-9,9	2,1	1,7	-6,1	6,1
1648	Midtre Gauldal	-7,5	6,2	0,5	-0,8	0,8
1664	Selbu	-13,0	7,4	1,5	-4,1	4,1
1718	Leksvik	-7,3	0,1	3,7	-3,5	3,5
1714	Stjørdal	-9,7	4,1	0,3	-5,3	5,3
1624	Rissa	-3,6	1,1	1,5	-1,0	1,0

Regionsentralitet: 3

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Inndelingen avgrenser et forholdsvis stort omland reisetidsmessig. Dette gjelder først og fremst deler av Rissa og Leksvik. På den annen side står pendlingen til Trondheim og dens øvrige omland for to tredjedeler av de to kommunenes pendling. Det er et klart skille mellom et indre forstadsbelte rundt byen og en ytre ring av mer løselig tilknyttede kommuner. Regionen vil trolig være nokså stabil, der Orkdal eventuelt vil bli trukket sterkere i retning en plassering i regionen. En slik plassering må imidlertid ses opp mot at Orkdal har sitt eget pendlingsomland.

Tabell 85. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hemne/Snillfjord/Aureregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1612	Hemne	88,2	.	1,5	89,7	10,3
1613	Snillfjord	79,5	.	7,1	86,6	13,4
1569	Aure	87,0	.	1,1	88,1	11,9

Tabell 85a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hemne/Snillfjord/Aureregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1612	Hemne	79,4	.	3,4	82,8	17,2
1613	Snillfjord	61,6	.	10,3 ¹²²	71,9	28,1
1569	Aure	71,2	.	1,7	72,9	27,1 ¹²³

Tabell 85b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Hemne/Snillfjord/Aureregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1612	Hemne	-8,8	.	1,9	-6,9	6,9
1613	Snillfjord	-17,9	.	3,2	-14,7	14,2
1569	Aure	-15,8	.	0,6	-15,2	15,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0A/1A/0B

I denne regionen er Hemne en slags senterkommune for Snillfjord.
Mellan Aure og den øvrige regionen er avstandene lengre og
pendlingen liten. Aure kan eventuelt ses i en Nordmøresammenheng.

Tabell 86. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Hitra.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1617	Hitra	89,5	.	.	89,5	10,5

¹²² Herav 10,0 prosent til Hemne.

¹²³ Herav 9,0 prosent til Kristiansund.

Tabell 86a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Hitra.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1617	Hitra	80,3	.	.	80,3	19,7

Tabell 86b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Hitra.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1617	Hitra	-9,2	.	.	-9,2	9,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Med veiforbindelsen til Frøya er deler av de to nabokommunene kommet svært nær hverandre, men reisetiden vurderes likevel som vel lang til store deler av nabokommunene når pendlingen dem imellom er såpass liten. Ved høyere pendlingsnivå vil de to kommunene bli sett som én bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 87. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Frøya.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1620	Frøya	89,0	.	.	89,0	11,0

Tabell 87a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Frøya.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1620	Frøya	84,1	.	.	84,1	15,9

Tabell 87b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Frøya.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1620	Frøya	-4,9	.	.	-4,9	4,9

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Med veiforbindelsen til Hitra er deler av de to nabokommunene kommet svært nær hverandre, men reisetiden vurderes likevel som vel lang til store deler av nabokommunene når pendlingen dem imellom er såpass liten. Ved høyere pendlingsnivå vil de to kommunene bli sett som én bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 88. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Ørlandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1621	Ørland	87,9	.	4,8	92,7	7,3
1627	Bjugn	72,4	16,9	.	89,3	10,7

Tabell 88a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Ørlandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1621	Ørland	77,8	.	8,1	85,9	14,1
1627	Bjugn	62,3	15,6	.	77,9	22,1

Tabell 88b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Ørlandregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1621	Ørland	-10,1	.	3,3	-6,8	6,8
1627	Bjugn	-10,1	-1,3	.	-11,4	11,4

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0A

Det er kort reisetid mellom de to kommunene, og mye pendling fra Bjugn til Ørland. Åfjord har blitt vurdert opp mot denne regionen, men reisetiden er noe lang tatt i betraktnsing at kun én prosent pendler til Ørlandet, samtidig som Roan er pendlingsmessig orientert i retning Åfjord.

Tabell 89. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.
Åfjord/Roanregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1630	Åfjord	86,9	.	0,2	87,1	12,9
1632	Roan	85,6	.	3,3	88,9	11,1

Tabell 89a. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.
Åfjord/Roanregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1630	Åfjord	81,2	.	0,4	81,6	18,4
1632	Roan	66,1	.	9,5	75,6	24,4

Tabell 89b. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.
Prosentpoeng. Åfjord/Roanregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1630	Åfjord	86,9	.	0,2	-5,5	5,5
1632	Roan	-19,5	.	6,2	-13,3	13,3

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

De to kommunene regnes som en felles region ut fra kort reisetid mellom kommunene. Roan kunne alternativt blitt regnet sammen med Osen. Reisetiden fra Osen til Åfjord er for lang til at de tre kommunene kan betraktes som en felles region.

Tabell 90. Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Osen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1633	Osen	84,8	.	.	84,8	15,2

Tabell 90a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Osen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1633	Osen	70,5	.	.	70,5	29,5 ¹²⁴

Tabell 90b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Osen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1633	Osen	-14,3	.	.	-14,3	14,3

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er kort reisetid fra Osen til Roan, men for langt til Åfjord til at de tre kommunene kan utgjøre én bo- og arbeidsmarkedsregion.

Pendlingen til Frøya gir ut fra reisetid og eksistensen av mellomliggende kommuner ikke grunnlaget for dannning av en bo- og arbeidsmarkedsregion. Osen plasseres derfor som en egen region.

Tabell 91. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Oppdal/Renneburegionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1634	Oppdal	89,2	.	1,3	90,5	9,5
1635	Rennebu	81,2	.	4,7	85,9	14,1

Tabell 91a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Oppdal/Renneburegionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1634	Oppdal	82,2	.	2,2	84,4	15,6
1635	Rennebu	71,2	.	7,8	79,0	21,0

¹²⁴ Herav 10,8 prosent til Frøya.

Tabell 91b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Oppdal/Renneburegionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1634	Oppdal	-7,0	.	0,9	-6,1	6,1
1635	Rennebu	-10,0	.	3,1	-6,9	6,9

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0A

De to kommunene er gruppert sammen ut fra reisetid. De vil trolig utgjøre en stabil region.

Tabell 92. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Orkdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1638	Orkdal	82,4	.	1,9	84,3	15,7 ¹²⁵
1622	Agdenes	79,3	7,0	0,3	86,6	13,4
1636	Meldal	82,7	6,6	0,1	89,4	10,6

Tabell 92a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Orkdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1638	Orkdal	75,8	.	3,4	79,2	20,8 ¹²⁶
1622	Agdenes	65,9	11,1	0,0	77,0	23,0
1636	Meldal	66,3	14,1	0,4	80,8	19,2

Tabell 92b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Orkdalregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1638	Orkdal	-6,6	.	1,5	-5,1	5,1
1622	Agdenes	-13,4	4,1	-0,3	-9,6	9,6
1636	Meldal	-16,4	7,5	0,3	-8,6	8,6

¹²⁵ Herav 8,3 prosent til Trondheim.

¹²⁶ Herav 11,8 prosent til Trondheim.

Regionsentralitet: 1
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 3A

Orkdals bo- og arbeidsmarkedsregion har blitt avgrenset ut fra pendling og reiseavstand, der pendlingsnivåer har gitt avgrensning mot andre nærliggende regioner for noen kommuners del. Regionen vil trolig være nokså stabil, men Trondheimsregionen trekker pendlere fra Orkdal.

Tabell 93. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Rørosregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1640	Røros	93,1	.	1,9	95,0	5,0
1644	Holtålen	76,3	15,4	0,0	91,7	8,3
0441	Os	78,4	10,3	0,3	89,0	11,0 ¹²⁷

Tabell 93a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Rørosregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1640	Røros	86,3	.	3,4	89,7	10,3
1644	Holtålen	63,4	19,2	0,3	82,9	17,1
0441	Os	53,8	24,9	0,0	78,7	21,3 ¹²⁸

Tabell 93b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Rørosregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1640	Røros	-6,8	.	1,5	-5,3	5,3
1644	Holtålen	-12,9	3,8	0,3	-8,8	8,8
0441	Os	-24,6	14,6	-0,3	-10,3	10,3

Regionsentralitet: 1
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 0B

Det er både kort reisetid mellom kommunene og mye pendling. Røros er regionens senterkommune. Inndelingen vil trolig være stabil, men

¹²⁷ Herav 8,6 prosent til Tynsetregionen.

¹²⁸ Herav 11,7 prosent til Tynsetregionen.

Os kan eventuelt bli trukket i retning Tynsetregionen. Dette er likevel mindre trolig, Tynsets størrelse tatt i betraktnng.

Tabell 94. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Tydal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1665	Tydal	87,2	.	.	87,2	12,8

Tabell 94a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Tydal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1665	Tydal	81,5	.	.	81,5	18,5

Tabell 94b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Tydal.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1665	Tydal	-5,7	.	.	-5,7	5,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er for lange reiseavstander til at Tydal kan regnes som del av en større bo- og arbeidsmarkedsregion. Kommunen danner dermed en egen region. Det vil være nødvendig med bedrede kommunikasjoner dersom dette skal endres.

Tabell 95. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Steinkjerregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1702	Steinkjer	91,0	.	2,2	93,2	6,8
1729	Inderøy	57,0	23,8	0,2	81,0	19,0 ¹²⁹
1724	Verran	82,9	8,8	1,1	92,8	7,2
1725	Namdalseid	75,7	8,0 ¹³⁰	1,1	84,8	15,2
1736	Snåsa	87,9	4,4	0,4	92,7	7,3

¹²⁹ Herav 15,1 prosent til Levanger/Verdalregionen.

¹³⁰ Også 8 prosent pendling til Namsos.

Tabell 95a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Steinkjerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1702	Steinkjer	78,8	.	3,2	82,0	18,0
1729	Inderøy	44,8	25,1	0,3	70,2	29,8 ¹³¹
1724	Verran	73,1	9,8	1,3	84,2	15,8
1725	Namdalseid	60,7	10,7	1,0	72,4	27,6 ¹³²
1736	Snåsa	72,7	7,9	0,9	81,5	18,5

Tabell 95b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Steinkjerregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1702	Steinkjer	-12,2	.	1,0	-11,2	11,2
1729	Inderøy	-12,2	1,3	0,1	-10,8	10,8
1724	Verran	-9,8	1,0	0,2	-8,0	8,0
1725	Namdalseid	-15,0	2,7	-0,1	-12,4	12,4
1736	Snåsa	-15,2	3,5	0,5	-11,2	11,2

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 1A

I Steinkjerregionen er Inderøy og Verran de to klare omlandskommunene. Namdalseid kunne også vært plassert i Namsosregionen; pendlingen er jevnstør, og det er liten forskjell i reisetid til de to sentrene. Snåsa har forholdsvis liten pendling til Steinkjer, og store deler av kommunen ligger i en reiseavstand ut over 45 minutter til Steinkjer.

Tabell 96. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Namsosregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1703	Namsos	93,8	.	1,4	95,2	4,8
1744	Overhalla	64,2	28,7	0,3	93,2	6,8
1748	Fosnes	77,8	13,5	0,1	91,4	8,6

¹³¹ Herav 17,4 prosent til Levanger/Verdalregionen.

¹³² Herav 9,6 prosent til Namsos.

Tabell 96a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Namsosregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1703	<i>Namsos</i>	84,5	.	1,9	86,4	13,6
1744	Overhalla	53,5	30,5	0,0	84,0	16,0
1748	Fosnes	68,6	14,8	1,4	84,8	15,2

Tabell 96b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Namsosregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1703	<i>Namsos</i>	-9,3	.	0,5	-8,8	8,8
1744	Overhalla	-10,7	1,8	-0,3	-9,2	9,2
1748	Fosnes	-9,2	1,3	1,3	-6,6	6,6

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Namdalseid kunne vært plassert i denne regionen, ettersom kommunen er orientert mot både Steinkjer og Namsos. De kommunene som er plassert i regionen kombinerer stor pendling og kort reisetid.

Tabell 97. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Meråker.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1711	<i>Meråker</i>	87,5	.	.	87,5	12,5

Tabell 97a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Meråker.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1711	<i>Meråker</i>	84,3	.	.	84,3	15,7 ¹³³

¹³³ Herav 6,8 prosent til Stjørdal.

Tabell 97b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Meråker.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1711	Meråker	-3,2	.	.	-3,2	3,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0A

Det er for lang reisetid til andre kommuner, og lite pendling til enkeltkommuner fra Meråker. Kommunen regnes derfor som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 98. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Levanger/Verdalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1719	Levanger	84,1	7,5	0,3	91,9	8,1
1721	Verdal	76,7	12,8	0,0	89,5	10,5
1717	Frosta	74,1	15,0	0,0	89,1	10,9
1723	Mosvik	86,4	4,8	0,0	91,2	8,8

Tabell 98a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Levanger/Verdalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1719	Levanger	76,2	7,2	0,7	85,1	14,9
1721	Verdal	65,8	15,6	0,2	81,6	18,4
1717	Frosta	66,7	15,3	0,0	82,0	18,0
1723	Mosvik	66,6	4,7	0,3	71,6	28,4 ¹³⁴

Tabell 98b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Levanger/Verdalregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1719	Levanger	-7,9	-0,3	0,4	-6,8	6,8
1721	Verdal	-10,9	2,8	0,2	-7,9	7,9
1717	Frosta	-7,4	0,3	0,0	-7,1	7,1
1723	Mosvik	-19,8	-0,1	0,3	-19,6	19,6

¹³⁴ Herav 15,1 prosent til Leksvik.

Regionsentralitet: 1
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 3A/1A

Levanger og Verdal regnes som likestilte senterkommuner med ulik arbeidsmarkedsprofil. Mosvik er inkludert i regionen ut fra reisetid. Mosvik kan også regnes til Steinkjerregionen. Dersom Leksvik tas ut av Trondheimsregionen, er en kobling med Leksvik mulig for Mosvik.

Tabell 99. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Lierne.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1738	Lierne	84,6	.	.	84,6	15,4

Tabell 99a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Lierne.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1738	Lierne	79,4	.	.	79,4	20,6

Tabell 99b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentspoeng. Lierne.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1738	Lierne	-5,2	.	.	-5,2	-5,2

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Lierne ligger for langt unna andre kommuner i reisetid til å regnes som del av noen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 100. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Røyrvik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1739	Røyrvik	90,2	.	.	90,2	9,8

Tabell 100a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Røyrvik.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1739	Røyrvik	73,2	.	.	73,2	26,8 ¹³⁵

Tabell 100b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Røyrvik.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1739	Røyrvik	-17,0	.	.	-17,0	17,0

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Fra Røyrvik når en på kort tid deler av Namsskogan kommune, men ikke tilstrekkelig mye til at de to kommunene bør betraktes som én bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 101. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Namsskogan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1740	Namsskogan	81,2	.	.	81,2	18,8

Tabell 101a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Namsskogan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1740	Namsskogan	79,9	.	.	79,9	20,1

Tabell 101b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Namsskogan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1740	Namsskogan	-1,3	.	.	-1,3	1,3

¹³⁵ Herav 7,1 prosent til Namsskogan.

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Deler av Namsskogan kommune vil være innenfor reisetid til ulike kommuner, men kommunen kan vanskelig knyttes opp mot noen annen uten at en strekker reisetiden lenger enn det er grunnlag for i tynt befolkede deler av landet.

Tabell 102. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Grong/Høylandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1742	Grong	86,5	.	0,2	86,7	13,3
1743	Høylandet	83,8	.	2,3	86,1	13,9

Tabell 102a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Grong/Høylandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1742	Grong	76,8	.	1,0	77,8	22,2
1743	Høylandet	67,9	.	8,9	76,8	23,2

Tabell 102b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1742	Grong	-9,7	.	0,8	-8,9	8,9
1743	Høylandet	-15,9	.	6,6	-9,3	9,3

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Likestilt
 Nærlokalisering: 0B

De to kommunene er regnet sammen ut fra reisetid. Ingen av kommunene regnes som senter. De kunne vært regnet inn i Namsosregionen ut fra reisetid, men med den korte reisetiden de to kommunene imellom og den større pendlingen fra Høylandet til Grong enn til Namsos har sammenhengen med en lokalisering i Indre Namdal blitt vektlagt. Regionen kan bli lagt inn som del av Namsosregionen.

Tabell 103. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Flatanger.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1749	Flatanger	87,2	.	.	87,2	12,8

Tabell 103a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Flatanger.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1749	Flatanger	76,2	.	.	76,2	23,8

Tabell 103b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Flatanger.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1749	Flatanger	-11,0	.	.	-11,0	11,0

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er for lang reisetid til Namsos til at Flatanger kan regnes som del av dette senterets bo- og arbeidsmarkedsomland. Flatanger regnes derfor som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Med økt pendling kan en kobling i retning Namsos bli aktuell, selv om reisetiden for mange av innbyggerne vil være lang.

Tabell 104. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vikna/Nærøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1750	Vikna	88,8	.	4,2	93,0	7,0
1751	Nærøy	82,4	.	6,8	89,2	10,8

Tabell 104a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vikna/Nærøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1750	Vikna	80,5	.	5,9	86,4	13,6
1751	Nærøy	70,2	.	14,5	84,7	15,3

Tabell 104b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vikna/Nærøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1750	Vikna	-8,3	.	1,7	-6,6	6,6
1751	Nærøy	-12,2	.	7,7	-4,5	4,5

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

De to kommunene regnes sammen ut fra reiseavstand. Rørvik (i Vikna) kunne vært regnet som senter, men det er ønskelig å se om pendlingsnivået opprettholdes, eller er knyttet til kortvarige forhold.

Tabell 105. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Leka.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1755	Leka	87,0	.	.	87,0	13,0

Tabell 105a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Leka.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1755	Leka	73,5	.	.	73,5	26,5

Tabell 105b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Leka.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1755	Leka	-13,5	.	.	-13,5	13,5

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Det er for lang reisetid til andre kommuner fra Leka til at kommunen bør betraktes som annet enn en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. En framtidig kobling med Bindal er mulig.

Tabell 106. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Bodøregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1804	<i>Bodø</i>	95,5	.	0,1	95,6	4,4
1842	Skjerstad	83,9	8,2	0,3	92,4	7,6
1838	Gildeskål	81,1	9,7	0,3	91,1	8,9

Tabell 106a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Bodøregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1804	<i>Bodø</i>	91,6	.	0,1	91,7	8,3
1842	Skjerstad	66,3	20,6	0,0	86,9	13,1
1838	Gildeskål	66,0	16,1	0,0	82,1	17,9

Tabell 106b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Bodøregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1804	<i>Bodø</i>	-3,9	.	0,0	-3,9	3,9
1842	Skjerstad	-17,6	12,4	-0,3	-5,5	5,5
1838	Gildeskål	-15,1	6,4	-0,3	-9,0	9,0

Regionsentralitet: 2
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 2B

Bodøregionen er preget av en begrenset pendling inn til bykommunen. Den er noe vidt avgrenset, der det er tatt hensyn til Bodøs senterstørrelse. Beiarn inngår i Bodøs ukependlingsomland.

Tabell 107. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Narvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1805	<i>Narvik</i>	93,9	.	1,5	95,4	4,6
1854	Ballangen	71,2	20,4	0,5	92,1	7,9
1853	Evenes	80,0	7,4	0,2	87,6	12,4
1919	Gratangen	66,0	11,5	0,0	77,5	22,5

Tabell 107a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Narvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1805	<i>Narvik</i>	89,8	.	0,8	90,6	9,4
1854	Ballangen	67,1	18,4	0,3	85,8	14,2
1853	Evenes	69,1	6,5	0,8	76,4	23,6
1919	Gratangen	70,4	8,7	0,0	79,1	21,9

Tabell 107b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Narvikregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1805	<i>Narvik</i>	-4,1	.	-0,7	-4,8	4,8
1854	Ballangen	-4,1	-2,0	-0,2	-6,3	6,3
1853	Evenes	-10,9	-0,9	0,6	-11,2	11,2
1919	Gratangen	4,4	-2,8	0,0	1,6	-1,6

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Narvikregionen er avgrenset ut fra reisetid, men der også pendlingskriteriet oppfylles av Ballangen.

Tabell 108. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Bindal.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1811	<i>Bindal</i>	87,9	.	.	87,9	12,1

Tabell 108a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Bindal.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1811	Bindal	80,6	.	.	80,6	19,4

Tabell 108b. Yrkesaktive etter arbeidsplasskommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Bindal.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1811	Bindal	-7,3	.	.	-7,3	7,3

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Bindal ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. En framtidig kobling med Leka er mulig.

Tabell 109. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Brønnøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1813	Brønnøy	91,2	.	2,1	93,3	6,7
1812	Sømna	77,7	16,2	0,0	93,9	6,1
1816	Vevelstad	84,2	5,0	0,1	89,3	10,7
1815	Vega	87,6	5,8	0,2	93,6	6,4

Tabell 109a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Brønnøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1813	Brønnøy	85,4	.	3,0	88,4	11,6
1812	Sømna	65,7	21,6	0,1	87,4	12,6
1816	Vevelstad	72,0	10,2	2,7	84,9	15,1
1815	Vega	73,0	9,4	0,2	82,6	17,4

Tabell 109b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Brønnøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1813	Brønnøy	-5,8	.	0,9	-4,9	4,9
1812	Sømna	-12,0	5,4	0,1	-6,5	6,5
1816	Vevelstad	-12,2	5,2	2,6	-4,4	4,4
1815	Vega	-14,6	3,6	0,0	-11,0	11,0

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Sømna og Vevelstad regnes til regionen ut fra pendling og reisetid. Vega ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region når pendlingen er liten. Med nærmere 10 prosent pendling til Brønnøy i 2000, har kommunen blitt lagt til regionen tross en reisetid over 45 minutter.

Tabell 110. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Alstahaugregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1820	Alstahaug	92,1	.	1,5	93,6	6,4
1822	Leirfjord	69,7	17,8	0,3	87,8	12,2
1827	Dønna	83,0	8,4	1,2	92,6	7,4
1818	Herøy	87,7	4,6	1,3	92,6	7,4

Tabell 110a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Alstahaugregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1820	Alstahaug	84,0	.	3,9	87,9	12,1
1822	Leirfjord	62,1	17,7	0,5	80,3	19,7
1827	Dønna	71,8	8,6	8,1	88,5	11,5
1818	Herøy	86,2	3,8	0,8	90,8	9,2

Tabell 110b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Alstahaugregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1820	Alstahaug	-8,1	.	2,4	-5,7	5,7
1822	Leirfjord	-7,6	-0,1	2,2	-7,5	7,5
1827	Dønna	-11,2	0,2	6,9	-4,1	4,1
1818	Herøy	-1,5	-0,8	-0,5	-1,8	1,8

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Som ofte med øykommuner uten broforbindelse til senterkommunen ser vi for Dønnas og Herøys del at pendlingsnivåene er relativt lave om reisetiden er kort. For Dønnas del er imidlertid pendlingsnivået til andre kommuner i regionen totalt høyt. Leirfjord, med sin broforbindelse til Alstahaug er inkludert i regionen både ut fra pendling og reisetid. Regionen kan eventuelt deles i to, der Alstahaug og Leirfjord utgjør én region, Dønna og Herøy en annen.

Tabell 111. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vefsnregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1824	Vefsn	94,9	.	0,3	95,2	4,8
1825	Grane	75,6	17,3	.	92,9	7,1

Tabell 111a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vefsnregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1824	Vefsn	89,3	.	0,3	89,6	10,4
1825	Grane	63,7	23,0	.	86,7	13,3

Tabell 111b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vefsnregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1824	Vefsn	-5,6	.	0,0	-5,6	5,6
1825	Grane	-11,9	5,7	.	-6,2	6,2

Regionsentralitet: 1
 Regionstype: Sentrert
 Nærlokalisering: 1B

Grane er lagt til Vefsn ut fra både pendlingsnivå og reisetid. Reisetiden er for lang fra Hattfjelldal til noen senterkommune så lenge pendlingen er lav. Med over 10 prosent pendling til senterkommunen og 15 prosent til regionen, faller Hattfjelldal i 2000 innenfor regionen rent pendlingsmessig, men reisetiden tilsier at mye av dette er ukependling.

Tabell 112. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hattfjelldal.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1826 Hattfjelldal	90,7	.	.	90,7	9,3

Tabell 112a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hattfjelldal.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1826 Hattfjelldal	75,2	.	.	75,2	24,8 ¹³⁶

Tabell 112b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Hattfjelldal.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1826 Hattfjelldal	-15,5	.	.	-15,5	15,5

Regionsentralitet: 0
 Regionstype: Selvstendig
 Nærlokalisering: 0B

Ut fra pendling alene er Hattfjelldal en del av Vefsnregionen, men reisetiden er såpass lang at kommunen ikke regnes inn i Vefsns dagpendlingsomland.

¹³⁶ Herav 10,1 prosent til Vefsn og 5,1 prosent til Grane.

Tabell 113. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Nesna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1828	Nesna	87,5	.	.	87,5	12,5

Tabell 113a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Nesna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1828	Nesna	84,7	.	.	84,7	15,3

Tabell 113b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Nesna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1828	Nesna	-2,8	.	.	-2,8	2,8

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Reiseavstanden er for lang til alle senterkommuner til å knyttes til noen av dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 114. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Ranaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1833	Rana	97,1	.	0,2	97,3	2,7
1832	Hemnes	80,7	13,1	.	93,8	6,2

Tabell 114a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ranaregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1833	Rana	92,0	.	0,6	92,6	7,4
1832	Hemnes	66,8	21,0	.	87,8	12,2

Tabell 114b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Ranaregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1833	Rana	-5,1	.	0,4	-4,7	4,7
1832	Hemnes	-13,9	6,9	.	-6,0	6,0

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Hemnes regnes til Ranaregionen både ut fra pendlingsnivå og reisetid.

Fra de øvrige kommunene rundt Rana er reisetiden for lang og pendlingsnivået for lavt til at det er aktuelt å inkludere dem i regionen.

Tabell 115. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Lurøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1834	Lurøy	85,5	.	.	85,5	14,5

Tabell 115a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*

Lurøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1834	Lurøy	79,1	.	.	79,1	20,9

Tabell 115b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*

Prosentpoeng. Lurøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1834	Lurøy	-6,4	.	.	-6,4	6,4

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Lurøy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 116. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Træna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1835	Træna	94,4	.	.	94,4	5,6

Tabell 116a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Træna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1835	Træna	89,2	.	.	89,2	10,8

Tabell 116b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Træna.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1835	Træna	-5,2	.	.	-5,2	5,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Træna ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 117. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Rødøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1836	Rødøy	85,1	.	.	85,1	14,9

Tabell 117a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Rødøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1836	Rødøy	76,6	.	.	76,6	23,4

Tabell 117b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Rødøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1836	Rødøy	-8,5	.	.	-8,5	8,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Rødøy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 118. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Meløy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1837	Meløy	92,9	.	.	92,9	7,1

Tabell 118a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Meløy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1837	Meløy	85,2	.	.	85,2	14,8

Tabell 118b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Meløy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1837	Meløy	-7,7	.	.	-7,7	7,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Meløy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 119. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Beiarn.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1839	Beiarn	84,0	.	.	84,0	16,0

Tabell 119a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Beiarn.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1839	Beiarn	71,0	.	.	71,0	29,0 ¹³⁷

Tabell 119b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Beiarn.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1839	Beiarn	-13,0	.	.	-13,0	13,0

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Ut fra rene pendlingsbetrakninger ville Beiarn blitt regnet til Bodø.
 Reiseavstanden er imidlertid såpass lang at det snarere blir snakk om
 ukependlings- framfor dagpendlingsomlandet.

Tabell 120. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Fauskeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1841	Fauske	80,6	.	7,8	88,4	11,6
1845	Sørfold	72,5	14,8	0,8	88,1	11,9
1840	Saltdal	90,7	2,7	0,5	93,9	6,1

¹³⁷ Herav 15 prosent til Bodø.

Tabell 120a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Fauskeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1841	Fauske	71,1	.	7,4	78,5	21,5
1845	Sørfold	68,0	14,2	0,2	82,4	17,6
1840	Saltdal	79,0	5,8	0,5	85,3	14,7

Tabell 120b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Fauskeregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1841	Fauske	-9,5	.	-0,4	-9,9	9,9
1845	Sørfold	-4,5	-0,6	-0,6	-5,7	5,7
1840	Saltdal	-11,7	3,1	0,0	-8,6	8,6

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Saltdal er inkludert ut fra en reisetid på ca. 30 minutter. Kommunen kunne vært regnet som egen bo- og arbeidsmarkedsregion ut fra pendlingsomfanget til de andre kommunene i regionen, men nærheten til Fauske tilsier at reisetiden overstyrer dette.

Tabell 121. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Steigen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1848	Steigen	87,0	.	.	87,0	13,0 ¹³⁸

Tabell 121a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Steigen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1848	Steigen	78,8	.	.	78,8	21,2 ¹³⁹

¹³⁸ Herav 5,2 prosent til Bodø.

¹³⁹ Herav 8,0 prosent til Bodø.

Tabell 121b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Steigen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1848	Steigen	-8,2	.	.	-8,2	8,2

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Steigen ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 122. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Hamarøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1849	Hamarøy	87,6	.	.	87,6	12,4

Tabell 122a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Hamarøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1849	Hamarøy	78,3	.	.	78,3	21,7

Tabell 122b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Hamarøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1849	Hamarøy	-9,3	.	.	-9,3	9,3

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Hamarøy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 123. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Tysfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1850	Tysfjord	89,6	.	.	89,6	10,4

Tabell 123a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Tysfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1850	Tysfjord	80,5	.	.	80,5	19,5

Tabell 123b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Tysfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1850	Tysfjord	-9,1	.	.	-9,1	9,1

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Tysfjord ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 124. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Lødingen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1851	Lødingen	88,3	.	.	88,3	11,7

Tabell 124a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Lødingen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1851	Lødingen	82,7	.	.	82,7	17,3

Tabell 124b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Lødingen.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1851 Lødingen	-5,6	.	.	-5,6	5,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Lødingen ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 125. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Røst.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1856 Røst	96,4	.	.	96,4	3,6

Tabell 125a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Røst.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1856 Røst	88,5	.	.	88,5	11,5 ¹⁴⁰

Tabell 125b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Røst.

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1856 Røst	-7,9	.	.	-7,9	7,9

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Røst ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Det er en svært høy andel som har arbeidsplassen sin i bostedskommunen. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

¹⁴⁰ Herav 6,7 prosent til Bodø.

Tabell 126. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Værøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1857	Værøy	96,2	.	.	96,2	3,8

Tabell 126a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Værøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1857	Værøy	89,4	.	.	89,4	11,6 ¹⁴¹

Tabell 126b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Værøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1857	Værøy	-6,8	.	.	-6,8	6,8

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Værøy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Det er en svært høy andel som har arbeidsplassen sin i bostedskommunen. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 127. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Flakstad/Vestvågøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1859	Flakstad	86,4	.	6,4	92,8	7,2
1860	Vestvågøy	92,0	.	1,0	93,0	7,0

¹⁴¹ Herav 6,3 prosent til Bodø.

Tabell 127a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Flakstad/Vestvågøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1859	Flakstad	74,3	.	9,4	83,7	16,3
1860	Vestvågøy	86,3	.	0,8	87,1	12,9

Tabell 127b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Flakstad/Vestvågøyregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1859	Flakstad	-12,1	.	3,0	-9,1	9,1
1860	Vestvågøy	-5,7	.	0,2	-5,9	5,9

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Kommunene er gruppert sammen på grunnlag av reiseavstand, der pendlingsnivået fra Flakstad til Vestvågøy i tillegg er relativt høyt.

Tabell 128. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vågan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1865	Vågan	92,4	.	.	92,4	7,6

Tabell 128a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vågan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1865	Vågan	86,6	.	.	86,6	13,4

Tabell 128b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vågan.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1865	Vågan	-5,8	.	.	-5,8	5,8

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Vågan er en senterkommune i Lofoten uten et eget bo- og arbeidsmarkedsomland. Med andre grunnbetraktninger kan Vågan inngå i en større Lofotenregion.

Tabell 129. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Sortlandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1870	<i>Sortland</i>	85,4	.	4,1	89,5	10,5
1866	Hadsel	83,9	4,9	0,2	89,0	11,0
1868	Øksnes	87,2	5,3	0,6	93,1	6,9
1867	Bø	85,1	2,4	3,1	90,6	9,4

Tabell 129a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Sortlandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1870	<i>Sortland</i>	81,3	.	4,5	85,8	14,2
1866	Hadsel	77,6	8,1	0,5	86,2	13,8
1868	Øksnes	84,6	6,3	0,8	91,7	8,3
1867	Bø	84,8	5,4	1,0	91,2	8,8

Tabell 129b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Sortlandregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1870	<i>Sortland</i>	-4,1	.	0,4	-3,7	3,7
1866	Hadsel	-6,3	3,2	0,3	-2,8	2,8
1868	Øksnes	-2,6	1,0	0,2	-1,4	1,4
1867	Bø	-0,3	3,0	-2,1	0,6	-0,6

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Regionen er dannet på grunnlag av reiseavstand til Sortland.

Grupperingen er avhengig av at Sortland betraktes som senter for regionen. Ellers blir reiseavstandene mellom ytterpunktene i regionen for store til at alle kommunene kan inngå i én region.

Tabell 130. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Andøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1871	Andøy	89,5	.	.	89,5	10,5

Tabell 130a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Andøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1871	Andøy	89,0	.	.	89,	11,0

Tabell 130b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Andøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1871	Andøy	-0,5	.	.	-0,5	0,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Det er for lang reiseavstand fra Andøy til andre kommuner til at kommunen kan regnes til noen region bestående av flere kommuner. Andøy regnes derfor som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 131. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Moskenes.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1874	Moskenes	92,3	.	.	92,3	92,3

Tabell 131a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Moskenes.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1874	Moskenes	83,6	.	.	83,6	16,4

Tabell 131b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Moskenes.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1874	Moskenes	-8,7	.	.	-8,7	8,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Moskenes kan eventuelt regnes sammen med Flakstad og Vestvågøy, men reiseavstanden er noe stor, og andelen med arbeidsplass i egen kommune høy. Moskenes regnes derfor som en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 132. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Harstadregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	Harstad	91,0	.	3,0	94,0	6,0
1911	Kvæfjord	74,1	18,2	0,3	92,6	7,4
1913	Skånland	57,3	15,4	6,5	79,2	20,8 ¹⁴²
1852	Tjeldsund	75,6	11,3	1,9	88,8	11,2

Tabell 132a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Harstadregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	Harstad	85,3	.	4,0	89,3	10,7
1911	Kvæfjord	66,5	22,6	0,3	89,4	10,6
1913	Skånland	60,2	18,5	2,4	81,1	18,9 ¹⁴³
1852	Tjeldsund	67,4	10,0	4,4	81,8	18,2

¹⁴² Herav 10,4 prosent til Evenes i Narvikregionen.

¹⁴³ Herav 7,4 prosent til Evenes i Narvikregionen.

Tabell 132b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Harstadregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	<i>Harstad</i>	-5,7	.	1,0	-4,7	4,7
1911	Kvæfjord	-7,6	4,0	0,0	-3,2	3,2
1913	Skånland	2,9	3,1	-4,1	1,9	-1,9
1852	Tjeldsund	-8,2	-1,3	2,5	-7,0	7,0

Regionsentralitet: 2

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 2B

Regionen er basert på pendling og reisetid, der Skånland rent pendlingsmessig også kunne vært knyttet opp mot Evenes. Evenes inngår imidlertid i Narvikregionen. Her har vi dermed et eksempel på regiondannelser der det i realiteten er overlapping mellom regionene basert på pendling i omlandene, i motsetning til der flere sentre har høy innpendling fra en eller flere felles kommuner. Bjarkøy er utelatt fra regionen på grunnlag av reisetid (for Harstads ukependlingsregion, se vedlegg 3).

Tabell 133. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Tromsøregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	<i>Tromsø</i>	95,4	.	0,4	95,8	4,2
1936	Karlsøy	75,4	19,7	.	95,1	4,9

Tabell 133a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Tromsøregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	<i>Tromsø</i>	91,8	.	0,2	92,0	8,0
1936	Karlsøy	73,0	22,4	.	95,4	4,6

Tabell 133b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Tromsøregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	Tromsø	-3,6	.	-0,2	-3,8	3,8
1936	Karlsøy	-2,4	2,7	.	0,3	-0,3

Regionsentralitet: 3

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 3A

Ikke hele Karlsøy faller innenfor dagpendlingsomlandet til Tromsø.

Ut over deler av Karlsøy faller Balsfjord, Lyngen, Storfjord og Kåfjord innefor Tromsøs ukependlingsomland (se vedlegg 3).

Tabell 134. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Bjarkøy.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1915	Bjarkøy	81,0	.		81,0	19,0 ¹⁴⁴

Tabell 134a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*

Bjarkøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1915	Bjarkøy	75,3	.		75,3	24,7 ¹⁴⁵

Tabell 134b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*

Prosentpoeng. Bjarkøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1915	Bjarkøy	-5,7	.		-5,7	5,7

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Bjarkøy har stor pendling til Harstad, men reisetiden tilsier at dette i stor grad er ukependling. Bjarkøy regnes på grunn av reisetiden ikke inn i Harstads bo- og arbeidsmarkedsregion, men kan regnes inn i en

¹⁴⁴ Herav 11,2 prosent til Harstad.

¹⁴⁵ Herav 16,1 prosent til Harstad.

ukependlingsregion (se vedlegg 3). Det er ingen pendling fra Bjarkøy til de øvrige kommunene i Harstadregionen.

Tabell 135. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Ibestad.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1917	Ibestad	81,6	.	.	81,6	18,4

Tabell 135a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Ibestad.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1917	Ibestad	82,4	.	.	82,4	17,6

Tabell 135b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Ibestad.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1917	Ibestad	0,8	.	.	0,8	17,6

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Reisetiden fra Ibestad til Harstad er for lang til at kommunen kan regnes til Harstads bo- og arbeidsmarkedsregion, men kommunen inngår i byens ukependlingsomland (se vedlegg 3).

Tabell 136. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Salangenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1923	Salangen	79,1	.	3,2	82,3	17,7 ¹⁴⁶
1920	Lavangen	67,4	10,8	.	78,2	21,8

¹⁴⁶ Herav 7,1 prosent til Bardu.

Tabell 136a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Salangenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1923	<i>Salangen</i>	75,3	.	2,7	78,0	22,0
1920	Lavangen	63,4	8,3	.	71,7	28,3

Tabell 136b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Salangenregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1923	<i>Salangen</i>	-3,8	.	-0,5	-4,3	4,3
1920	Lavangen	-4,0	-2,5	.	-6,5	6,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

De to kommunene kunne i tillegg blitt sett i sammenheng med Bardu, men denne kommunen hører sterkere til en region sammen med Målselv.

Tabell 137. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Målselvregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1924	<i>Målselv</i>	85,1	.	2,1	87,2	12,8
1922	Bardu	80,4	10,8	.	91,2	8,8

Tabell 137a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Målselvregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1924	<i>Målselv</i>	83,3	.	1,4	84,7	15,3
1922	Bardu	77,1	7,5	.	84,6	15,4

Tabell 137b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Målselvregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1924	Målselv	-1,8	.	-0,7	-2,5	2,5
1922	Bardu	-3,3	-3,3	.	-6,6	6,6

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 0B

Kommunene hører sammen i en region, men det er samtidig en rekke mulige koblinger opp til større regiondannelser, slik at regionen kan endres, ikke minst med omleggingen av norsk militærvesen.

Tabell 138. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Torsken/Bergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1928	Torsken	87,5	.	1,1	88,6	11,4
1929	Berg	92,0	.	0,8	92,8	7,2

Tabell 138a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Torsken/Bergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1928	Torsken	84,4	.	0,5	84,9	15,1
1929	Berg	79,9	.	1,3	81,2	18,8

Tabell 138b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Torsken/Bergregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1928	Torsken	-3,1	.	-0,6	-3,7	3,7
1929	Berg	-12,1	.	0,5	-11,6	11,6

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

Kommunene regnes sammen ut fra reiseavstand mellom hovedtyngden av befolkningen i kommunene. Pendlingsmessig er

Lenvik viktigere for begge kommunene, men også omfanget av pendling til Lenvik er lite, og reisetiden noe lang.

Tabell 139. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Lenvikregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1931	Lenvik	82,6	.	3,1	85,7	14,3
1927	Tranøy	62,8	21,8	1,2	85,8	14,2
1925	Sørreisa	62,8	16,5	0,6	79,9	20,1 ¹⁴⁷
1926	Dyrøy	64,0	3,4	7,7 ¹⁴⁸	75,1	24,9 ¹⁴⁹

Tabell 139a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Lenvikregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1931	Lenvik	78,6	.	4,3	82,9	17,1
1927	Tranøy	57,7	29,2	1,5	88,4	11,6
1925	Sørreisa	56,8	22,2	0,8	79,8	20,2
1926	Dyrøy	61,6	5,6	6,2	73,4	26,6

Tabell 139b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Lenvikregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1931	Lenvik	-4,0	.	1,2	-2,8	2,8
1927	Tranøy	-5,1	7,4	0,3	2,6	-2,6
1925	Sørreisa	-6,0	5,7	0,4	-0,1	0,1
1926	Dyrøy	-2,4	2,2	5,4	-1,7	1,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 0A

Tranøy og Sørreisa har mest pendling til Lenvik, mens pendlingen fra Dyrøy er størst til Sørreisa (som altså har mest pendling til Lenvik), men også Målselv er av betydning pendlingsmessig for Dyrøy. Dyrøy har imidlertid ikke felles grense med Målselvregionen. Også Sørreisa

¹⁴⁷ Herav 10,6 prosent til Målselv.

¹⁴⁸ De 7,7 prosentene er i sin helhet pendling til Sørreisa.

¹⁴⁹ Herav 5,5 prosent til Målselv, som gjør denne kommunen til senterkommunen med størst tilpendling fra Dyrøy.

har omfattende pendling til Målselv, men den er mindre omfattende enn den vi ser til Lenvik.

Tabell 140. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent.*
Balsfjord/Storfjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1933	Balsfjord	75,4	.	0,2	75,6	24,4 ¹⁵⁰
1939	Storfjord	72,7	.	4,5	77,2	22,8 ¹⁵¹

Tabell 140a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Balsfjord/Storfjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1933	Balsfjord	64,1	.	0,6	64,7	35,3 ¹⁵²
1939	Storfjord	56,5	.	8,5	65,0	35,0 ¹⁵³

Tabell 140b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Balsfjord/Storfjordregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1933	Balsfjord	-11,3	.	0,4	-10,9	10,9
1939	Storfjord	-16,2	.	4,0	-12,2	12,2

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Likestilt

Nærlokalisering: 0A

Balsfjord og Storfjord har sterkest pendling til Tromsø, men pendlingsavstandene tilsier at dette i stor grad er ukependling. Balsfjord er pendlingsmessig sterkere orientert i retning Målselv enn i retning Storfjord, men det valgte alternativet gir en regiondannelse i ukependlingsomlandet til Tromsø. Godt over halvparten av pendlingen ut av regionen er til Tromsø og byens øvrige ukependlingsomland (se vedlegg 3).

¹⁵⁰ Herav 13,6 prosent til Tromsø.

¹⁵¹ Herav 12,7 prosent til Tromsø.

¹⁵² Herav 20,8 prosent til Tromsø.

¹⁵³ Herav 19,4 prosent til Tromsø.

Tabell 141. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Lyngen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1938	Lyngen	84,8	.	.	84,8	15,2 ¹⁵⁴

Tabell 141a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Lyngen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1938	Lyngen	76,2	.	.	76,2	23,8 ¹⁵⁵

Tabell 141b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Lyngen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1938	Lyngen	-8,6	.	.	-8,6	8,6

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0A

Lyngen ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Kommunen inngår i Tromsøs ukependlingsomland (se vedlegg 3).

Tabell 142. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Gáivuotna - Kåfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1940	Gáivuotna-Kåfjord	72,7	.	.	72,7	27,3 ¹⁵⁶

¹⁵⁴ Herav 9,6 prosent til Tromsø.

¹⁵⁵ Herav 12,8 prosent til Tromsø.

¹⁵⁶ Herav 12,3 prosent til Tromsø.

Tabell 142a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.* .
Gáivuotna - Kåfjord

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1940	Gáivuotna-Kåfjord	65,9	.	.	65,9	34,1 ¹⁵⁷

Tabell 142b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Gáivuotna - Kåfjord.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1940	Gáivuotna-Kåfjord	-6,8	.	.	-6,8	6,8

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Kåfjord ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Kommunen inngår i Tromsøs ukependlingsomland (se vedlegg 3).

Tabell 143. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Skjervøy/Nordreisaregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1941	Skjervøy	86,5	.	2,5	86,5	13,5
1942	Nordreisa	86,5	.	1,7	86,5	13,5

Tabell 143a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Skjervøy/Nordreisaregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1941	Skjervøy	84,8	.	1,8	86,6	13,4
1942	Nordreisa	78,9	.	2,8	81,7	18,3

¹⁵⁷ Herav 17,2 prosent til Tromsø.

Tabell 143b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Skjervøy/Nordreisaregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1941	Skjervøy	-1,7	.	-0,7	0,1	-0,1
1942	Nordreisa	-7,6	.	1,1	-4,8	4,8

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Likestilt

Nærlokalisering: 0B

De to kommunene regnes sammen på grunn av reisetiden mellom de viktigste sentrene i de to kommunene. I tynnere befolkede utkanter av kommunene er reisetiden for lang til at den felles bo- og arbeidsmarkedsregionen er en realitet.

Tabell 144. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Kvænangen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1943	Kvænangen	82,3	.	.	82,3	17,7

Tabell 144a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Kvænangen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1943	Kvænangen	72,2	.	.	72,2	27,8

Tabell 144b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Kvænangen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1943	Kvænangen	-10,1	.	.	-10,1	10,1

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Kvænangen ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 145. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vardø.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2002	Vardø	93,5	.	.	93,5	6,5

Tabell 145a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vardø.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2002	Vardø	87,8	.	.	87,8	12,2

Tabell 145b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vardø.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2002	Vardø	-5,7	.	.	-5,7	5,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Reisetiden er for lang til at Vardø kan grupperes sammen med andre kommuner. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 146. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Vadsøregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2003	Vadsø	95,5	.	0,1	95,6	4,4
2027	Unjárga-Nesseby	69,3	14,3	.	83,6	16,4 ¹⁵⁸

¹⁵⁸ Herav 7,7 prosent til Tana.

Tabell 146a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Vadsøregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2003	<i>Vadsø</i>	88,7	.	0,4	89,1	10,9
2027	Unjárga-Nesseby	63,5	12,9	.	76,4	23,6 ¹⁵⁹

Tabell 146b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Vadsøregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2003	<i>Vadsø</i>	-6,8	.	0,3	-6,5	6,5
2027	Unjárga-Nesseby	-5,8	-1,4	.	-7,2	7,2

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Regionen er definert ut fra pendlingsnivå, der reisetiden er noe større enn det en vanligvis finner for slike pendlingsomfang. Nesseby oppfyller også pendlingskravene til Tana.

Tabell 147. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hammerfestregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2004	<i>Hammerfest</i>	95,0	.	0,2	95,2	4,8
2017	Kvalsund	73,7	16,7	.	90,4	9,6

Tabell 147a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hammerfestregionen.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2004	<i>Hammerfest</i>	90,0	.	0,7	90,7	9,3
2017	Kvalsund	60,4	23,9	.	84,3	15,7

¹⁵⁹ Herav 10,3 prosent til Tana.

Tabell 147b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Hammerfestregionen.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2004	Hammerfest	-5,0	.	0,5	-4,5	4,5
2017	Kvalsund	-13,3	7,2	.	-6,1	6,1

Regionsentralitet: 1

Regionstype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Regionen er definert ut fra pendlingsnivå og reisetid, med Hammerfest som senter.

Tabell 148. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Prosent. Guovdageaidnu - Kautokeino.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2011	Guovdageaidnu -Kautokeino	94,0	.	.	94,0	6,0

Tabell 148a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Guovdageaidnu – Kautokeino.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2011	Guovdageaidnu -Kautokeino	80,3	.	.	80,3	19,7

Tabell 148b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Guovdageaidnu – Kautokeino.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2011	Guovdageaidnu -Kautokeino	-13,7	.	.	-13,7	13,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Kautokeino ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 149. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Alta.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2012 Alta	93,5	.	.	93,5	6,5

Tabell 149a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Alta.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2012 Alta	88,6	.	.	88,6	11,4

Tabell 149b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Alta.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2012 Alta	-4,9	.	.	-4,9	4,9

Regionsentralitet: 1

Regiontype: Sentrert

Nærlokalisering: 1B

Reisetiden er for lang fra Alta til andre kommuner til at de kan inngå i regionen. Alta danner derfor, på tross av sin betydning som senter, en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 150. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Loppa.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2014 Loppa	84,5	.	.	84,5	15,5

Tabell 150a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Loppa.*

	Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2014 Loppa	81,2	.	.	81,2	18,8

Tabell 150b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Loppa.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2014	Loppa	-3,3	.	.	-3,3	3,3

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Loppa ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 151. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Hasvik.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2015	Hasvik	92,5	.	.	92,5	7,5

Tabell 151a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Hasvik.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2015	Hasvik	83,6	.	.	83,6	16,4

Tabell 151b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Hasvik.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2015	Hasvik	-8,9	.	.	-8,9	8,9

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Hasvik ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 152. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Måsøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2018	Måsøy	89,5	.	.	89,5	10,5

Tabell 152a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Måsøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2018	Måsøy	83,3	.	.	83,3	16,7

Tabell 152b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Måsøy.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2018	Måsøy	-6,2	.	.	-6,2	6,2

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Måsøy ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 153. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Nordkapp.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2019	Nordkapp	93,2	.	.	93,2	6,8

Tabell 153a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Nordkapp.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2019	Nordkapp	89,6	.	.	89,6	10,4

Tabell 153b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Nordkapp.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2019	Nordkapp	-3,6	.	.	-3,6	3,6

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Nordkapp ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 154. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990 Prosent. Porsanger.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2020	Porsanger	92,3	.	.	92,3	7,7

Tabell 154a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*

Porsanger.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2020	Porsanger	83,9	.	.	83,9	16,1

Tabell 154b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*

Prosentpoeng. Porsanger.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2020	Porsanger	-8,4	.	.	-8,4	8,4

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Porsanger ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 155. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Kárášjohka - Karasjok.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2021	Kárášjohka-Karasjok	92,1	.	.	92,1	7,9

Tabell 155a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Kárášjohka - Karasjok.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2021	Kárášjohka-Karasjok	85,4	.	.	85,4	14,6

Tabell 155b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Kárášjohka - Karasjok.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2021	Kárášjohka-Karasjok	-6,7	.	.	-6,7	6,7

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Karasjok ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 156. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Lebesby.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2022	Lebesby	90,2	.	.	90,2	9,8

Tabell 156a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Lebesby.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2022	Lebesby	86,0	.	.	86,0	14,0

Tabell 156b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Lebesby.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2022	Lebesby	-4,2	.	.	-4,2	4,2

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Lebesby ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 157. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Gamvik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2023	Gamvik	90,7	.	.	90,7	9,3

Tabell 157a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Gamvik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2023	Gamvik	80,1	.	.	80,1	19,9

Tabell 157b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Gamvik.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2023	Gamvik	-10,6	.	.	-10,6	10,6

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Gamvik ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 158. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Berlevåg.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2024	Berlevåg	91,3	.	.	91,3	8,7

Tabell 158a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Berlevåg.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2024	Berlevåg	86,6	.	.	86,6	13,4

Tabell 158b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Berlevåg.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2024	Berlevåg	-4,7	.	.	-4,7	4,7

Regionsentralitet: 0

Regiontype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Berlevåg ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 159. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*
Deatnu - Tana.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2025	Deatnu-Tana	87,1	.	.	87,1	12,9

Tabell 159a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*
Deatnu – Tana.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2025	Deatnu-Tana	82,1	.	.	82,1	17,9

Tabell 159b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*
Prosentpoeng. Deatnu - Tana.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2025	Deatnu-Tana	-5,0	.	.	-5,0	5,0

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Tana ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem, så lenge Nesseby regnes til Vadsø. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 160. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent.*

Båtsfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2028	Båtsfjord	94,4	.	.	94,4	5,6

Tabell 160a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent.*

Båtsfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2028	Båtsfjord	90,0	.	.	90,0	10,0

Tabell 160b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000.*

Prosentpoeng. Båtsfjord.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2028	Båtsfjord	-4,4	.	.	-4,4	4,4

Regionsentralitet: 0

Regiotype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Båtsfjord ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Tabell 161. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 1990. Prosent. Sør-Varanger.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2030	Sør-Varanger	95,0	.	.	95,0	5,0

Tabell 161a. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. 2000. Prosent. Sør-Varanger.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2030	Sør-Varanger	89,5	.	.	89,5	10,5

Tabell 161b. *Yrkesaktive etter oppmøtekommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Sør-Varanger.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
2030	Sør-Varanger	-5,5	.	.	-5,5	5,5

Regionsentralitet: 0

Regionstype: Selvstendig

Nærlokalisering: 0B

Sør-Varanger ligger for langt fra andre kommuner til å inngå i en region sammen med dem. Kommunen utgjør dermed en egen bo- og arbeidsmarkedsregion.

Vedlegg 2

En underinndeling av Osloregionen.

Tabell1. *Vestregionen 1990*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0219	<i>Bærum</i>	49,5	5,0	0,6	41,3	0,8
0220	<i>Asker</i>	43,7	19,4	2,7	29,2	0,9
0626	<i>Lier</i>	44,5	19,0	1,6	12,4	0,5
0627	<i>Røyken</i>	32,0	33,6	1,1	17,6	0,6
0628	<i>Hurum</i>	59,5	10,8	3,7	11,4	0,9

Tabell 1a. *Vestregionen 2000*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0219	<i>Bærum</i>	44,7	5,0	0,2	43,3	3,1
0220	<i>Asker</i>	37,3	20,0	1,1	33,0	2,8
0627	<i>Røyken</i>	25,6	30,4	1,1	24,4	2,5
0628	<i>Hurum</i>	47,2	12,9	6,8	14,7	2,9

Tabell 1b. *Vestregionen. Endring 1990- 2000*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0219	<i>Bærum</i>	-4,8	0,0	-0,4	2,0	2,3
0220	<i>Asker</i>	-6,4	0,6	-1,6	3,8	1,9
0627	<i>Røyken</i>	-6,4	-3,2	0,0	6,8	1,9
0628	<i>Hurum</i>	-12,3	2,1	3,1	3,3	2,0

Lier kunne eventuelt vært utelatt fra Vestregionen på grunn av nærheten og pendlingsomfanget til Drammen. Som del av Osloomlandet følger Lier mønsteret til de andre kommunene i Vestregionen med svært liten pendling til andre kommuner i Osloomlandet. Med unntak av Bærum er det en høy andel av alle pendlere fra kommunene som pendler innenfor regionen.

Tabell 2. *Follo 1990*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0211	Vestby	37,8	4,5	12,3	29,3	3,0
0213	Ski	34,7	.	11,9	49,2	2,8
0214	Ås	51,7	10,8	4,5	26,1	0,8
0215	Frogner	37,5	4,0	13,9	40,1	2,1
0216	Nesodden	32,4	1,2	3,7	57,2	4,2
0217	Oppegård	30,4	3,8	1,3	59,5	3,7
0229	Enebakk	27,8	3,9	2,3	51,5	12,4
0123	Spydeberg	44,7	4,8	7,7	22,3	1,4
0138	Hobøl	28,3	10,0	14,1	32,1	2,7

Tabell 2a. *Follo 2000*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0211	Vestby	29,3	6,9	13,6	33,6	3,9
0213	Ski	33,6	.	13,2	46,1	4,1
0214	Ås	39,3	12,7	9,0	31,1	3,3
0215	Frogner	32,8	5,4	15,6	37,2	4,8
0216	Nesodden	34,5	1,8	3,8	51,9	5,4
0217	Oppegård	27,3	5,3	2,5	56,4	6,1
0229	Enebakk	25,5	4,3	3,8	45,3	18,8
0123	Spydeberg	27,1	8,8	10,3	26,9	2,6
0138	Hobøl	15,9	13,6	16,9	33,6	3,6

Tabell 2b. *Follo. Endring 1990- 2000*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0211	Vestby	-8,5	2,4	1,3	4,3	0,9
0213	Ski	-1,1	.	1,3	-3,1	1,3
0214	Ås	-12,4	1,9	4,5	5,0	2,4
0215	Frogner	-4,7	1,4	1,7	-2,9	2,7
0216	Nesodden	2,1	0,6	0,1	-5,3	1,2
0217	Oppegård	-3,1	1,5	1,2	-3,1	2,4
0229	Enebakk	-2,3	0,4	1,5	-6,2	6,4
0123	Spydeberg	-17,6	4,0	2,6	4,6	1,2
0138	Hobøl	-12,4	3,6	2,8	1,5	0,9

Enebakk er et grensetilfelle mellom Follo og Nedre Romerike, der pendlingsomfanget er omtrent likt i begge retninger. Som for Nesodden og Oppegård er nærheten til Oslo langt viktigere enn plasseringen i en bestemt del av byens omland. Med unntak av Enebakk har kommunene liten pendling til andre deler av Osloomlandet.

Tabell 3. *Nedre Romerike 1990*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0226	Sørum	35,1	14,4	8,1	35,2	4,5
0227	Fet	25,4	21,1	11,8	37,3	0,8
0228	Rælingen	12,5	22,6	11,8	49,9	2,1
0230	Lørenskog	33,1	7,3	1,9	54,0	2,8
0231	Skedsmo	41,3	.	10,0	43,9	3,5
0233	Nittedal	25,7	5,4	1,6	63,4	2,7
0234	Gjerdum	27,8	21,7	6,4	35,4	7,1
0221	Aurskog-Høland	59,5	14,6	5,7	17,7	0,8
0121	Rømskog	48,7	3,9	30,2 ¹⁶⁰	6,1	1,2

¹⁶⁰ Herav 28,3 prosent til Aurskog-Høland

Tabell 3a. Nedre Romerike 2000

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0226	Sørum	26,3	15,0	10,4	36,8	9,2
0227	Fet	21,0	19,9	14,3	38,7	3,9
0228	Rælingen	12,8	20,6	15,5	43,6	5,5
0230	Lørenskog	30,6	8,3	2,8	51,2	5,0
0231	<i>Skedsmo</i>	34,7	.	13,2	44,5	5,6
0233	Nittedal	27,4	4,6	3,1	58,1	4,5
0234	Gjerdrum	19,9	16,7	9,1	38,5	13,6
0221	Aurskog-Høland	48,9	11,7	12,0	20,3	3,2
0121	Rømskog	38,4	3,5	30,2 ¹⁶¹	11,2	6,6

Tabell 3b. Nedre Romerike. Endring 1990- 2000

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0226	Sørum	-8,8	0,6	2,3	1,6	4,7
0227	Fet	-4,4	-1,2	2,5	1,4	3,1
0228	Rælingen	0,3	-2,0	3,7	-6,3	3,4
0230	Lørenskog	-2,5	1,0	0,9	-2,8	2,2
0231	<i>Skedsmo</i>	-6,6	.	3,2	0,6	2,1
0233	Nittedal	1,7	-0,8	1,5	-5,3	1,8
0234	Gjerdrum	-7,9	-5,0	2,7	3,1	6,5
0221	Aurskog-Høland	-10,6	-2,9	6,3	2,6	2,4
0121	Rømskog	-10,3	-0,4	-	5,1	5,4

De relativt høye pendlingstallene fra enkelte kommuner til ”regionen ellers” har stort sett sammenheng med pendling til Lørenskog. Fra Gjerdrum, Sørum og Nes er det en del pendling til Øvre Romerike.

Tabell 4. Øvre Romerike 1990

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0235	<i>Ullensaker</i>	49,2	.	4,0	29,0	15,9
0236	Nes	46,7	4,9	1,3	27,6	13,2
0237	Eidsvoll	63,2	9,4	1,9	15,5	7,7
0239	Hurdal	57,5	8,4	16,7 ¹⁶²	9,0	6,3
0238	Nannestad	36,3	16,9	4,2	25,2	15,9

¹⁶¹ Herav 27,5 prosent til Aurskog-Høland¹⁶² Herav 14,6 prosent til Eidsvoll.

Tabell 4a. Øvre Romerike 2000

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0235	<i>Ullensaker</i>	47,4	.	4,2	29,8	15,9
0236	Nes	36,3	10,1	2,3	29,4	17,1
0237	Eidsvoll	50,3	15,4	2,3	18,8	9,3
0239	Hurdal	50,0	12,2	15,1	11,6	7,9
0238	Nannestad	26,5	25,4	4,3	25,6	16,0

Tabell 4b. Øvre Romerike. Endring 1990- 2000

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0235	<i>Ullensaker</i>	-1,8	.	0,2	0,8	-
0236	Nes	-10,4	5,2	1,0	1,8	3,9
0237	Eidsvoll	-12,9	6,0	0,4	3,3	1,6
0239	Hurdal	-7,5	3,8	-1,6	2,6	1,6
0238	Nannestad	-9,8	8,5	0,1	0,4	0,1

Øvre Romerike skiller seg ut med til dels betydelig pendling til andre deler av Osloregionen. I de tilfellene der det er relativt stor pendling til andre deler av Osloomlandet, retter denne seg hovedsakelig til Nedre Romerike, der Skedsmo og Lørenskog er de største tilpendlingskommunene.

Tabell 5. Hadeland 1990

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0533	Lunner	35,3	7,6	.	44,9	7,0
0534	Gran	66,9	.	4,3	18,3	2,6

Tabell 5a. Hadeland 2000

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0533	Lunner	26,3	13,0	.	42,9	10,3
0534	Gran	62,0	.	4,8	17,5	5,2

Tabell 5b. *Hadeland. Endring 1990- 2000*

		Bosteds- kommunen	Senter- kommunen	Regionen ellers	Oslo	Andre deler av Oslo-omlandet
0533	Lunner	-9,0	5,4	.	-2,0	3,3
0534	Gran	-4,9	.	0,5	-0,8	2,6

Lunner og Gran har blitt skilt ut som en egen, ytre region nord for Oslo, der den lave pendlingen i retning andre regioner tilsier dette. De kommunene som ellers har så liten pendling i noen retning ligger så tett på Oslo at Oslo blir nær totaldominerende i pendlingsbildet.

Vedlegg 3

Ukependlingsomland

I noen tilfeller kan det være en omfattende pendling inn til et senter fra kommuner som ligger for langt unna i reisetid til å inngå i byenes dagpendlingsregioner. I vedlegg 3 har vi derfor laget oversikter over ukependlingsregionene til senter som har kommuner med minst 10 prosent senterpendling i en reiseavstand på over 75 minutter. Disse kommunene er understreket i tabellene.

Tabell 1. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. 1990.*
Prosent. Harstads ukependlingsregion.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	<i>Harstad</i>	91,0	.	3,0	94,0	6,0
1911	Kvæfjord	74,1	18,2	0,3	92,6	7,4
1913	Skånland	57,3	15,4	6,5	79,2	20,8 ¹⁶³
1852	Tjeldsund	75,6	11,3	1,9	88,8	11,2
1915	<u>Bjarkøy</u>	81,0	11,2	0,0	92,2	7,8

Tabell 1a. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. 2000.*
Prosent. Harstads ukependlingsregion.

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	<i>Harstad</i>	85,3	.	4,1	89,4	10,6
1911	Kvæfjord	66,5	22,6	0,3	89,4	10,6
1913	Skånland	60,2	18,5	2,6	81,3	18,7 ¹⁶⁴
1852	Tjeldsund	67,4	10,0	4,4	81,8	18,2
1915	<u>Bjarkøy</u>	75,3	16,1	0,5	91,9	8,1

¹⁶³ Herav 10,4 prosent til Evenes i Narvikregionen.

¹⁶⁴ Herav 7,4 prosent til Evenes i Narvikregionen.

Tabell 1b. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Harstads ukепendlingsregion.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1901	<i>Harstad</i>	-5,7	.	1,1	-4,6	4,6
1911	Kvæfjord	-7,6	4,4	0,0	-3,2	3,2
1913	Skånland	2,9	3,1	-3,9	2,1	-2,1
1852	Tjeldsund	-8,2	-1,3	2,5	-7,0	7,0
1915	<u>Bjarkøy</u>	-5,7	4,9	0,5	-0,3	0,3

Tabell 2. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. 1990. Prosent. Tromsøs ukепendlingsregion.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	<i>Tromsø</i>	95,4	.	0,4	95,8	4,2
1936	Karlsøy	75,4	19,7	0,0	95,1	4,9
1933	<u>Balsfjord</u>	75,4	13,6	0,4	89,4	10,6
1939	<u>Storfjord</u>	72,7	12,7	8,4	93,8	6,2
1938	<u>Lyngen</u>	84,8	9,6	1,4	95,8	4,2
1940	<u>Gáivuotna-</u> <u>Kåfjord</u>	72,7	12,3	2,5	87,5	12,5

Tabell 2a. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. Prosent. Tromsøs ukепendlingsregion.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	<i>Tromsø</i>	91,8	.	0,5	92,3	7,7
1936	Karlsøy	73,0	22,4	0,0	95,4	4,6
1933	<u>Balsfjord</u>	64,1	20,8	1,1	86,0	14,0
1939	<u>Storfjord</u>	56,5	19,4	14,6	90,5	9,5
1938	<u>Lyngen</u>	76,2	12,8	3,3	92,3	7,7
1940	<u>Gáivuotna-</u> <u>Kåfjord</u>	65,9	17,2	3,1	86,2	13,8

Tabell 2b. *Yrkesaktive bosatte etter arbeidsplasskommune. Endring 1990-2000. Prosentpoeng. Tromsøs ukependlingsregion.*

		Bosteds-kommunen	Senter-kommunen	Regionen ellers	Regionen samlet	Utenfor regionen
1902	<i>Tromsø</i>	-3,6	.	0,1	-3,5	3,5
1936	Karlsøy	-2,4	2,7	0,0	0,3	-0,3
1933	<u>Balsfjord</u>	-11,3	7,2	0,7	-3,4	3,4
1939	<u>Storfjord</u>	-16,2	6,7	6,2	-3,3	3,3
1938	<u>Lyngen</u>	-8,6	3,2	1,9	-3,5	3,5
1940	<u>Gáivuotna-</u> <u>Kåfjord</u>	-6,8	4,9	0,6	-1,3	1,3

Vedlegg 4

Sammenligning av SSBs inndeling fra 1988 og ny inndeling i bo- og arbeidsmarkedsregioner

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
0101	Halden	1	Identisk
0118	Aremark	1	
0104	Moss	2	Det skiller nå mellom en
0105	Sarpsborg	3	Moss- og en
0106	Fredrikstad	3	Sarpsborg/Fredrikstadregion.
0111	Hvaler	3	Rakkestad
0135	Råde	2	har blitt flyttet over fra
0136	Rygge	2	Askim/Mysen.
0137	Våler	2	
0119	Marker	4	Rakkestad nå lagt til
0122	Trøgstad	4	Fredrikstad/
0123	Spydeberg	5	Sarpsborg, Spydeberg til
0124	Askim	4	Oslo.
0125	Eidsberg	4	
0127	Skiptvet	4	
0128	Rakkestad	3	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
0121	Rømskog	5	
0138	Hobøl	5	
0211	Vestby	5	
0213	Ski	5	
0214	Ås	5	
0215	Frogner	5	
0216	Nesodden	5	
0217	Oppegård	5	
0219	Bærum	5	
0220	Asker	5	
0221	Aurskog-Høland	5	
0226	Sørum	5	
0227	Fet	5	
0228	Rælingen	5	
0229	Enebakk	5	
0230	Lørenskog	5	
0231	Skedsmo	5	
0233	Nittedal	5	
0234	Gjerdrum	5	
0235	Ullensaker	5	
0236	Nes	5	
0237	Eidsvoll	5	
0238	Nannestad	5	
0239	Hurdal	5	
0301	Oslo	5	
0533	Lunner	5	
0627	Røyken	5	
0628	Hurum	5	
0402	Kongsvinger	6	
0418	Nord-Odal	6	
0419	Sør-Odal	6	
0420	Eidskog	6	
			Alle kommunene inngår i regionen, men Grue og Åsnes har kommet i tillegg fordi Solør ikke regnes som egen region.
0423	Grue	6	
0425	Åsnes	6	
0426	Våler	8	
0403	Hamar	7	Som før, bortsett fra at

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
0412	Ringsaker	7	Elverum danner senter i en ny region.
0415	Løten	7	
0417	Stange	7	
0427	Elverum	8	
0428	Trysil	9	Trysil er slått sammen med Engerdal.
0429	Åmot	8	Lagt til ny region med Elverum som senter
0430	Stor-Elvdal	10	Identisk.
0432	Rendalen	10	
0434	Engerdal	9	Engerdal er slått sammen med Trysil.
0436	Tolga	11	Folldal har blitt lagt til Regionen.
0437	Tynset	11	
0438	Alvdal	11	
0439	Folldal	11	Lagt til region med Tynset som senter.
0511	Dovre	14	Identisk
0512	Lesja	14	
0513	Skjåk	15	Identisk
0514	Lom	15	
0515	Vågå	17	Identisk
0517	Sel	17	
0516	Nord-Fron	16	Identisk
0519	Sør-Fron	16	
0520	Ringebu	16	
0501	Lillehammer	12	Identisk
0521	Øyer	12	
0522	Gausdal	12	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
0502	Gjøvik	13	Identisk
0528	Østre Toten	13	
0529	Vestre Toten	13	
0536	Søndre Land	13	
0538	Nordre Land	13	
0540	Sør-Aurdal	18	Vang har blitt lagt til regionen.
0541	Etnedal	18	
0542	Nord-Aurdal	18	
0543	Vestre Slidre	18	
0544	Øystre Slidre	18	
0545	Vang	18	Vang har blitt lagt til Fagernesregionen
0532	Jevnaker	21	Gran har blitt flyttet til
0534	Gran	5	Osloregionen, ellers
0605	Ringerike	21	uforandret.
0612	Hole	21	
0622	Krødsherad	21	
0602	Drammen	19	Sigdal, som før dannet en
0623	Modum	19	egen region, har blitt lagt til
0624	Øvre Eiker	19	regionen.
0625	Nedre Eiker	19	
0626	Lier	19	
0711	Svelvik	19	
0713	Sande	19	
0604	Kongsberg	20	Rollag har blitt lagt til
0631	Flesberg	20	regionen.
0615	Flå	22	De to regionene i Hallingdal
0616	Nes	22	har blitt slått sammen.
0617	Gol	22	
0618	Hemsedal	22	
0619	Ål	22	De to regionene i Hallingdal
0620	Hol	22	har blitt slått sammen.
0621	Sigdal	19	Sigdal har blitt lagt til

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
			Drammensregionen.
0632	Rollag	20	Rollag har blitt lagt til
0633	Nore og Uvdal	23	Kongsberg, slik at Nore og Uvdal danner en egen region.
0701	Horten	25	Regionen har blitt delt i en
0702	Holmestrand	24	Holmestrand-
0704	Tønsberg	25	og en Tønsbergregion.
0714	Hof	24	
0716	Re	25	
0719	Andebu	25	
0720	Stokke	25	
0722	Nøtterøy	25	
0723	Tjøme	25	
0709	Larvik	26	Identisk
0706	Sandefjord	26	
0728	Lardal	26	
0805	Porsgrunn	27	Regionen har blitt utvidet med
0806	Skien	27	Kragerøregionen, og i tillegg
0811	Siljan	27	med Nome, som ble regnet
0814	Bamble	27	sammen med Bø og Sauherad.
0807	Notodden	28	Notodden og Hjartdal har blitt
0827	Hjartdal	28	slått sammen med Bø og Sauherad.
0815	Kragerø	27	Regionen har blitt lagt
0817	Drangedal	27	sammen med Skien/Porsgrunn.
0828	Seljord	30	Identisk
0829	Kviteseid	30	
0826	Tinn	29	Identisk
0831	Fyresdal	31	Fyresdal har blitt lagt sammen med Nissedal.

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
0833	Tokke	32	Identisk
0834	Vinje	32	
0819	Nome	27	Nome har blitt lagt til
0821	Bø	28	Grenland, de to andre sammen
0822	Sauherad	28	med Notodden og Hjartdal.
0901	Risør	33	Regionen har blitt delt i en
0904	Grimstad	34	Risør- og en Arendalsregion,
0906	Arendal	34	der Åmli i tillegg har blitt lagt
0911	Gjerstad	33	til Arendal.
0912	Vegårshei	34	
0914	Tvedstrand	34	
0919	Froland	34	
0830	Nissedal	31	Nissedal har blitt lagt til
0929	Åmli	34	Fyresdal, Åmli til Arendal.
0937	Evje og Hornnes	35	Identisk
0938	Bygland	35	
0940	Valle	36	Identisk
0941	Bykle	36	
0926	Lillesand	37	Marnardal har blitt lagt til
0928	Birkenes	37	regionen.
0935	Iveland	37	
1001	Kristiansand	37	
1014	Vennesla	37	
1017	Songdalen	37	
1018	Søgne	37	
1002	Mandal	38	Marnardal har blitt flyttet til
1021	Marnardal	37	Kristiansandregionen,
1027	Audnedal	41	Audnedal til en egen
1029	Lindesnes	38	region i nordre Vest-Agder.
1003	Farsund	39	Identisk
1032	Lyngdal	39	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1004	Flekkefjord	40	Identisk
1037	Kvinesdal	40	
1112	Lund	40	
1026	Åseral	41	Regnes sammen med Hægebostad og Audnedal.
1034	Hægebostad	41	Regnes sammen med Åseral og Audnedal.
1046	Sirdal	42	Identisk
1101	Eigersund	43	Identisk
1111	Sokndal	43	
1114	Bjerkreim	43	
1102	Sandnes	44	De tidligere selvstendige
1103	Stavanger	44	kommunene Forsand,
1119	Hå	44	Finnøy og Kvitsøy har
1120	Klepp	44	Kommet i tillegg.
1121	Time	44	
1122	Gjesdal	44	
1124	Sola	44	
1127	Randaberg	44	
1130	Strand	44	
1142	Rennesøy	44	
1129	Forsand	44	Del av Stavanger/Sandnes.
1133	Hjelmeland	46	Identisk
1134	Suldal	47	Identisk
1135	Sauda	48	Identisk
1141	Finnøy	44	Del av Stavanger/Sandnes.
1144	Kvitsøy	44	Del av Stavanger/Sandnes.
1106	Haugesund	45	Utvidet med Vindafjord, Ølen
1145	Bokn	45	og Etne.

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1146	Tysvær	45	
1149	Karmøy	45	
1216	Sveio	45	
1151	Utsira	49	Identisk
1154	Vindafjord	45	
1211	Etne	45	Kommunene lagt til Haugesundregionen.
1159	Ølen	45	
1219	Bømlo	51	De tidligere selvstendige
1221	Stord	51	Kommunene
1222	Fitjar	51	Tysnes kommet i tillegg.
1223	Tysnes	51	Nå til Stord.
1224	Kvinnherad	53	Identisk.
1227	Jondal	52	Regnes sammen med Kvam.
1228	Odda	54	Identisk
1231	Ullensvang	54	
1232	Eidfjord	54	
1233	Ulvik	55	Regnes nå til Voss.
1234	Granvin	55	Utvidet med Ulvik.
1235	Voss	55	
1238	Kvam	52	Regnes sammen med Jondal.
1241	Fusa	50	Regnes nå til Bergen.
1201	Bergen	50	Utvidet med Fusa.
1242	Samnanger	50	
1243	Os	50	
1245	Sund	50	
1246	Fjell	50	
1247	Askøy	50	
1251	Vaksdal	50	
1253	Osterøy	50	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1256	Meland	50	
1259	Øygarden	50	
1260	Radøy	50	
1263	Lindås	50	
1264	Austrheim	50	
1244	Austevoll	56	Identisk
1252	Modalen	57	Identisk
1265	Fedje	58	Identisk
1266	Masfjorden	59	Regnes sammen med Gulen.
1401	Flora	60	Regnes sammen med Bremanger.
1411	Gulen	59	Regnes sammen med Masfjorden
1412	Solund	61	Identisk
1413	Hyllestad	67	Regnes sammen med de tidligere selvstendige kommunene Fjaler og Askvoll.
1416	Høyanger	62	Regnes sammen med Balestrand.
1417	Vik	63	Identisk.
1418	Balestrand	62	Regnes sammen med Høyanger.
1419	Leikanger	64	Identisk
1420	Sogndal	64	
1426	Luster	64	
1421	Aurland	65	Identisk

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1422	Lærdal	66	Regnes sammen med Årdal.
1424	Årdal	66	Regnes sammen med Lærdal.
1428	Askvoll	67	Regnes sammen med de tidligere selvstendige kommunene Fjaler og Hyllestad.
1429	Fjaler	67	Regnes sammen med de tidligere selvstendige kommunene Askvoll og Hyllestad.
1430	Gaular	68	Identisk
1431	Jølster	68	
1432	Førde	68	
1433	Naustdal	68	
1438	Bremanger	60	Regnes sammen med Flora.
1439	Vågsøy	69	Regnes sammen med Selje.
1441	Selje	69	Regnes sammen med Vågsøy.
1443	Eid	70	Regnes sammen med Gloppen.
1445	Gloppen	70	Regnes sammen med Eid.
1444	Hornindal	71	Identisk
1449	Stryn	71	
1504	Ålesund	74	Utvidet med Sykkylven og Stordal
1523	Ørskog	74	
1529	Skodje	74	
1531	Sula	74	
1532	Giske	74	
1534	Haram	74	
1502	Molde	72	Identisk

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1535	Vestnes	72	
1543	Nesset	72	
1545	Midsund	72	
1547	Aukra	72	
1548	Fræna	72	
1551	Eide	72	
1557	Gjemnes	72	
1503	Kristiansund	73	Tingvoll har blitt gruppert sammen med Sunndal.
1554	Averøy	73	
1556	Frei	73	
1560	Tingvoll	81	
1572	Tustna	73	
1511	Vanylven	75	Identisk
1514	Sande	76	Identisk
1515	Herøy	76	
1516	Ulstein	76	
1517	Hareid	76	
1519	Volda	77	Identisk
1520	Ørsta	77	
1524	Norddal	78	Norddal har blitt gruppert sammen med Stranda.
1525	Stranda	78	Stranda har blitt gruppert
1528	Sykylven	74	Sammen med Norddal. Sykylven har blitt flyttet til Ålesundregionen.
1539	Rauma	79	Identisk
1526	Stordal	74	Stordal har blitt lagt til Ålesundregionen
1546	Sandøy	80	Identisk
1563	Sunndal	81	Sunndal har blitt gruppert sammen med Tingvoll, som

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
			for inngikk i Kristiansundregionen.
1566	Surnadal	82	Halsa har blitt lagt til regionen.
1567	Rindal	82	
1569	Aure	85	Aure har blitt gruppert med Hemne og Snillfjord.
1571	Halsa	82	Kommunen har blitt lagt til Surnadal.
1573	Smøla	83	Identisk
1612	Hemne	85	Hemne har blitt gruppert sammen med Aure og Snillfjord.
1613	Snillfjord	85	Snillfjord har blitt gruppert sammen med Hemne og Aure.
1617	Hitra	86	Identisk
1620	Frøya	87	Identisk
1621	Ørland	88	Identisk
1627	Bjugn	88	
1630	Åfjord	89	Åfjord har blitt gruppert sammen med Roan.
1632	Roan	89	Roan har blitt gruppert sammen med Åfjord.
1633	Osen	90	Identisk
1634	Oppdal	91	Identisk
1635	Rennebu	91	
1622	Agdenes	92	Identisk
1636	Meldal	92	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1638	Orkdal	92	
1640	Røros	93	Identisk
1644	Holtålen	93	
0441	Os	93	
1648	Midtre Gauldal	84	Midtre Gauldal har blitt lagt til Trondheimsregionen.
1601	Trondheim	84	Midtre Gauldal, Selbu og
1624	Rissa	84	Leksvik har blitt lagt til
1653	Melhus	84	regionen.
1657	Skaun	84	
1662	Klæbu	84	
1663	Malvik	84	
1714	Stjørdal	84	
1664	Selbu	84	Selbu har blitt flyttet til
1665	Tydal	94	Trondheimsregionen, mens Tydal har blitt selvstendig kommune.
1702	Steinkjer	95	Namdalseid har blitt flyttet
1724	Verran	95	over fra Namsosregionen,
1729	Inderøy	95	mens Snåsa har blitt lagt til regionen fra en posisjon som selvstendig kommune.
1703	Namsos	96	Namdalseid har blitt flyttet til
1725	Namdalseid	95	Steinkjerregionen, Grong og
1742	Grong	102	Høylandet danner en egen
1743	Høylandet	102	region, Flatanger regnes
1744	Overhalla	96	som selvstendig, mens Fosnes
1749	Flatanger	103	har blitt lagt til regionen.
1711	Meråker	97	Identisk.
1717	Frosta	98	Mosvik har blitt lagt til
1719	Levanger	98	regionen.
1721	Verdal	98	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1718	Leksvik	84	Leksvik har blitt lagt til Trondheimsregionen.
1723	Mosvik	98	Mosvik har blitt lagt til Levanger/Verdal.
1736	Snåsa	95	Snåsa har blitt lagt til Steinkjer.
1738	Lierne	99	Identisk
1739	Rørvik	100	Identisk
1740	Namsskogan	101	Identisk
1748	Fosnes	96	Fosnes har blitt lagt til Namsos.
1750	Vikna	104	Vikna og Nærøy har blitt gruppert sammen.
1751	Nærøy	104	Nærøy og Vikna har blitt gruppert sammen.
1755	Leka	105	Identisk
1804	Bodø	106	Fauskeregionen regnes ikke lenger sammen med Bodø.
1838	Gildeskål	106	
1840	Saltdal	120	Beiarn og Skjerstad regnes i tillegg til Bodøregionen.
1841	Fauske	120	
1845	Sørfold	120	
1805	Narvik	107	Identisk
1853	Evenes	107	
1854	Ballangen	107	
1919	Gratangen	107	
1811	Bindal	108	Identisk
1812	Sømna	109	Vevelstad og Vega har blitt lagt til regionen.
1813	Brønnøy	109	

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1815	Vega	109	Vega har blitt lagt til Brønnøyregionen.
1816	Vevelstad	109	Vevelstad har blitt gruppert sammen med Brønnøy.
1818	Herøy	110	Herøy har blitt lagt til Alstadhaug.
1820	Alstahaug	110	Herøy og Dønna har blitt lagt til regionen.
1822	Leirfjord	110	
1824	Vefsn	111	Identisk
1825	Grane	111	
1826	Hattfjelldal	112	Identisk.
1827	Dønna	110	Dønna har blitt lagt til Alstahaug.
1828	Nesna	113	Identisk
1832	Hemnes	114	Identisk
1833	Rana	114	
1834	Lurøy	115	Identisk
1835	Træna	116	Identisk
1836	Rødøy	117	Identisk
1837	Meløy	118	Identisk
1839	Beiarn	119	Identisk
1842	Skjerstad	106	Skjerstad har blitt lagt til Bodø.
1848	Steigen	121	Identisk

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1849	Hamarøy	122	Identisk
1850	Tysfjord	123	Identisk
1851	Lødingen	124	Identisk
1856	Røst	125	Identisk
1857	Værøy	126	Identisk
1859	Flakstad	127	Flakstad har blitt gruppert sammen med Vestvågøy,
1874	Moskenes	131	mens Moskenes regnes som Selvstendig kommune.
1860	Vestvågøy	127	Vestvågøy har blitt gruppert sammen med Flakstad.
1865	Vågan	128	Identisk
1866	Hadsel	129	Regionen har blitt utvidet med
1868	Øksnes	129	Bø.
1870	Sortland	129	
1867	Bø	129	Bø har blitt gruppert sammen med Sortlandregionen.
1871	Andøy	130	Identisk
1901	Harstad	132	Bjarkøy har blitt tatt ut av
1852	Tjeldsund	132	regionen, og regnes som
1911	Kvæfjord	132	Selvstendig kommune.
1913	Skånland	132	
1915	Bjarkøy	134	
1902	Tromsø	133	Balsfjord har blitt tatt ut av
1933	Balsfjord	140	regionen, og gruppert
1936	Karlsøy	133	sammen med Storfjord.

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
1917	Ibestad	135	Identisk
1920	Lavangen	136	Regionen har blitt delt i
1922	Bardu	137	Lavangen og Salangen på den
1923	Salangen	136	ene siden og Bardu og
1924	Målselv	137	Målselv på den andre.
1925	Sørreisa	139	Identisk
1926	Dyrøy	139	
1927	Tranøy	139	
1931	Lenvik	139	
1928	Torsken	138	Torsken regnes sammen med Berg.
1929	Berg	138	Berg regnes sammen med Torsken.
1939	Storfjord	140	Storfjord regnes sammen med Balsfjord.
1938	Lyngen	141	Identisk
1940	Kåfjord	142	Identisk
1941	Skjervøy	143	Identisk
1942	Nordreisa	143	
1943	Kvænangen	144	Identisk
2004	Hammerfest	147	Identisk
2017	Kvalsund	147	
2002	Vardø	145	Identisk
2003	Vadsø	146	Identisk
2027	Unjárga-Nesseby	146	
2011	Guovdageaidnu- Kautokeino	148	Identisk

Komnr	Kommunenavn	Ny region Kode	Kommentar
2012	Alta	149	Identisk
2014	Loppa	150	Identisk
2015	Hasvik	151	Identisk
2018	Måsøy	152	Identisk
2019	Nordkapp	153	Identisk
2020	Porsanger	154	Identisk
2021	Karasjohka- Karasjok	155	Identisk
2022	Lebesby	156	Identisk
2023	Gamvik	157	Identisk
2024	Berlevåg	158	Identisk
2025	Deatnu – Tana	159	Identisk
2028	Båtsfjord	160	Identisk
2030	Sør-Varanger	161	Identisk

Vedlegg 5

Inndeling uten enkeltstående kommuner

I noen tilfeller kan det være ønskelig å benytte en inndeling der ingen enkeltkommuner framstår som egne regioner. Vi har derfor laget en slik gruppering, der alle enkeltstående kommuner er lagt til andre regioner. Dette blir ikke noen bo- og arbeidsmarkedsregioninndeling, men kan tjene som et supplement som kan dekke spesielle behov. Kommuner som har dannet egne regioner er kursivert og utevet.

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
0101	Halden	0127	Skiptvet
0118	Aremark	0121	Rømskog
0104	Moss	0123	Spydeberg
0135	Råde	0138	Hobøl
0136	Rygge	0211	Vestby
0137	Våler	0213	Ski
0105	Sarpsborg	0214	Ås
0106	Fredrikstad	0215	Frogner
0111	Hvaler	0216	Nesodden
0128	Rakkestad	0217	Oppegård
0119	Marker	0219	Bærum
0122	Trøgstad	0220	Asker
0124	Askim	0221	Aurskog-Høland
0125	Eidsberg	0226	Sørum
		0227	Fet
		0228	Rælingen
		0229	Enebakk

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
0230	Lørenskog	0521	Øyer
0231	Skedsmo	0522	Gausdal
0233	Nittedal	0502	Gjøvik
0234	Gjerdrum	0528	Østre Toten
0235	Ullensaker	0529	Vestre Toten
0236	Nes	0536	Søndre Land
0237	Eidsvoll	0538	Nordre Land
0238	Nannestad	0511	Dovre
0239	Hurdal	0512	Lesja
0301	Oslo	0513	Skjåk
0533	Lunner	0514	Lom
0534	Gran	0516	Nord-Fron
0627	Røyken	0519	Sør-Fron
0628	Hurum	0520	Ringebu
0402	Kongsvinger	0515	Vågå
0418	Nord-Odal	0517	Sel
0419	Sør-Odal	0540	Sør-Aurdal
0420	Eidskog	0541	Etnedal
0423	Grue	0542	Nord-Aurdal
0425	Åsnes	0543	Vestre Slidre
0403	Hamar	0544	Øystre Slidre
0412	Ringsaker	0545	Vang
0415	Løten	0602	Drammen
0417	Stange	0621	Sigdal
0426	Våler	0623	Modum
0427	Elverum	0624	Øvre Eiker
0429	Åmot	0625	Nedre Eiker
0428	Trysil	0711	Svelvik
0434	Engerdal	0713	Sande
0430	Stor-Elvdal	0626	Lier
0432	Rendalen	0604	Kongsberg
0436	Tolga	0631	Flesberg
0437	Tynset	0632	Rollag
0438	Alvdal	0633	Nore og Uvdal
0439	Folldal		
0501	Lillehammer		

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
0532	Jevnaker	0830	Nissedal
0605	Ringerike	0831	Fyresdal
0612	Hole	0833	Tokke
0622	Krødsherad	0834	Vinje
0615	Flå	0901	Risør
0616	Nes	0911	Gjerstad
0617	Gol	0904	Grimstad
0618	Hemsedal	0906	Arendal
0619	Ål	0912	Vegårshei
0620	Hol	0914	Tvedestrand
0702	Holmestrand	0919	Froland
0714	Hof	0929	Åmli
0701	Horten	0937	Evje og Hornnes
0704	Tønsberg	0938	Bygland
0716	Re	0940	Valle
0719	Andebu	0941	Bykle
0720	Stokke	0926	Lillesand
0722	Nøtterøy	0928	Birkenes
0723	Tjøme	0935	Iveland
0706	Sandefjord	1001	Kristiansand
0709	Larvik	1014	Vennesla
0728	Lardal	1017	Songdalen
0805	Porsgrunn	1018	Søgne
0806	Skien	1021	Marnardal
0811	Siljan	1002	Mandal
0814	Bamble	1029	Lindesnes
0815	Kragerø	1003	Farsund
0817	Drangedal	1032	Lyngdal
0819	Nome	1004	Flekkefjord
0807	Notodden	1037	Kvinesdal
0821	Bø	1112	Lund
0822	Sauherad	1046	Sirdal
0827	Hjartdal		
0826	Tinn		
0828	Seljord		
0829	Kviteseid		

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
1026	Åseral	1251	Vaksdal
1027	Audnedal	1253	Osterøy
1034	Hægebostad	1256	Meland
		1259	Øygarden
1101	Eigersund	1260	Radøy
1111	Sokndal	1263	Lindås
1114	Bjerkreim	1264	Austrheim
		1265	Fedje
1102	Sandnes		
1103	Stavanger	1219	Bømlo
1119	Hå	1221	Stord
1120	Klepp	1222	Fitjar
1121	Time	1223	Tysnes
1122	Gjesdal	1244	Austevoll
1124	Sola		
1127	Randaberg	1227	Jondal
1129	Forsand	1238	Kvam
1130	Strand		
1141	Finnøy	1228	Odda
1142	Rennesøy	1231	Ullensvang
1144	Kvitsøy	1232	Eidfjord
1106	Haugesund	1224	Kvinnherad
1145	Bokn		
1146	Tysvær	1233	Ulvik
1149	Karmøy	1234	Granvin
1216	Sveio	1235	Voss
1154	Vindafjord		
1211	Etne	1266	Masfjorden
1159	Ølen	1411	Gulen
1151	Utsira	1252	Modalen
1133	Hjelmeland	1401	Flora
1134	Suldal	1438	Bremanger
1135	Sauda		
		1416	Høyanger
1201	Bergen	1418	Balestrand
1241	Fusa	1417	Vik
1242	Samnanger		
1243	Os	1419	Leikanger
1245	Sund	1420	Sogndal
1246	Fjell	1426	Luster
1247	Askøy		

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
1422	Lærdal	1529	Skodje
1424	Årdal	1531	Sula
1421	Aurland	1532	Giske
		1534	Haram
1413	Hyllestad	1514	Sande
1428	Askvoll	1515	Herøy
1429	Fjaler	1516	Ulstein
1412	Solund	1517	Hareid
		1511	Vanylven
1430	Gaular	1519	Volda
1431	Jølster	1520	Ørsta
1432	Førde	1524	Norddal
1433	Naustdal	1525	Stranda
1439	Vågsøy	1526	Stordal
1441	Selje	1560	Tingvoll
1443	Eid	1563	Sunndal
1445	Gloppen	1566	Surnadal
1444	Hornindal	1567	Rindal
1449	Stryn	1571	Halsa
1502	Molde	1601	Trondheim
1535	Vestnes	1624	Rissa
1543	Nesset	1648	Midtre Gauldal
1545	Midsund	1653	Melhus
1547	Aukra	1657	Skaun
1548	Fræna	1662	Klæbu
1551	Eide	1663	Malvik
1557	Gjemnes	1664	Selbu
1539	Rauma	1714	Stjørdal
1546	Sandøy	1718	Leksvik
1503	Kristiansund	1711	Meråker
1554	Averøy	1569	Aure
1556	Frei	1612	Hemne
1572	Tustna	1613	Snillfjord
1573	Smøla	1617	Hitra
1504	Ålesund	1620	Frøya
1523	Ørskog		
1528	Sykylven		

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
1621	Ørland	1750	Vikna
1627	Bjugn	1751	Nærøy
1630	Åfjord	1755	Leka
1632	Roan	1811	Bindal
1633	Osen	1804	Bodø
1634	Oppdal	1838	Gildeskål
1635	Rennebu	1839	Beiarn
		1848	Steigen
1622	Agdenes		
1636	Meldal	1805	Narvik
1638	Orkdal	1853	Evenes
		1854	Ballangen
0441	Os	1919	Gratangen
1640	Røros		
1644	Holtålen	1812	Sømna
1665	Tydal	1813	Brønnøy
		1816	Vevelstad
1702	Steinkjer	1815	Vega
1724	Verran		
1725	Namdalseid	1818	Herøy
1729	Inderøy	1820	Alstahaug
1736	Snåsa	1822	Leirfjord
		1827	Dønna
1703	Namsos		
1744	Overhalla	1824	Vefsn
1748	Fosnes	1825	Grane
1749	Flatanger	1826	Hattfjelldal
1717	Frosta	1832	Hemnes
1719	Levanger	1833	Rana
1721	Verdal	1828	Nesna
1723	Mosvik		
		1834	Lurøy
1738	Lierne	1835	Træna
1739	Rørvik		
1740	Namsskogan	1836	Rødøy
		1837	Meløy
1742	Grong	1840	Saltdal
1743	Høylandet	1841	Fauske

Komnr	Kommunenavn	Komnr	Kommunenavn
1845	Sørfold	1927	Tranøy
		1931	Lenvik
1849	<i>Hamarøy</i>		
1850	<i>Tysfjord</i>	1933	Balsfjord
		1939	Storfjord
1856	<i>Røst</i>		
1857	<i>Værøy</i>	1938	<i>Lyngen</i>
		1940	<i>Gáivuotna - Kåfjord</i>
1859	Flakstad		
1860	Vestvågøy	1941	Skjervøy
1865	<i>Vågan</i>	1942	Nordreisa
1874	<i>Moskenes</i>	1943	<i>Kvænangen</i>
1866	Hadsel	2003	Vadsø
1867	Bø	2027	Unjárga-Nesseby
1868	Øksnes	2002	<i>Vardø</i>
1870	Sortland	2025	<i>Deatnu – Tana</i>
1871	<i>Andøy</i>	2030	<i>Sør-Varanger</i>
1851	<i>Lødingen</i>		
1852	Tjeldsund	2004	Hammerfest
1901	Harstad	2017	Kvalsund
1911	Kvæfjord	2015	<i>Hasvik</i>
1913	Skånland	2011	<i>Guovdageaidnu - Kautokeino</i>
1915	<i>Bjarkøy</i>	2021	<i>Karasjohka - Karasjok</i>
1917	<i>Ibestad</i>		
1902	Tromsø	2012	<i>Alta</i>
1936	Karlsøy	2014	<i>Loppa</i>
1920	Lavangen	2018	<i>Måsøy</i>
1923	Salangen	2019	<i>Nordkapp</i>
1922	Bardu	2020	<i>Porsanger</i>
1924	Målselv	2022	<i>Lebesby</i>
1928	Torsken	2023	<i>Gamvik</i>
1929	Berg	2024	<i>Berlevåg</i>
1925	Sørreisa	2028	<i>Båtsfjord</i>
1926	Dyrøy		